

**Kauno technologijos
universitetas**

Ekonomikos ir verslo fakultetas

COVID-19 veiksnių įtakos pajamų nelygybei Europos Sąjungoje įvertinimas

Baigiamasis magistro
projektas

Deimantė Kupšytė

Projekto autorė

Doc. dr. Daiva Laskienė

Vadovė

Kaunas, 2022

**Kauno technologijos
universitetas**

Ekonomikos ir verslo fakultetas

COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei Europos Sąjungoje įvertinimas

Baigiamasis magistro projektas

Ekonomika (6211JX040)

Deimantė Kupštytė

Projekto autorė

Doc. dr. Daiva Laskienė

Vadovė

Lekt. dr. Tomas Stravinskas

Recenzentas

Kaunas, 2022

**Kauno technologijos
universitetas**

Ekonomikos ir verslo fakultetas

Deimantė Kupštytė

COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei Europos Sąjungoje įvertinimas

Akademinio sąžiningumo deklaracija

Patvirtinu, kad:

1. baigiamąjį projektą parengiau savarankiškai ir sąžiningai, nepažeisdama(s) kitų asmenų autoriaus ar kitų teisių, laikydamasi(s) Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatų, Kauno technologijos universiteto (toliau – Universitetas) intelektinės nuosavybės valdymo ir perdavimo nuostatų bei Universiteto akademinės etikos kodekse nustatytų etikos reikalavimų;
2. baigiamajame projekte visi pateikti duomenys ir tyrimų rezultatai yra teisingi ir gauti teisėtai, nei viena šio projekto dalis nėra plagijuota nuo jokių spausdintinių ar elektroninių šaltinių, visos baigiamojo projekto tekste pateiktos citatos ir nuorodos yra nurodytos literatūros sąrašė;
3. įstatymų nenumatytų piniginių sumų už baigiamąjį projektą ar jo dalis niekam nesu mokėjęs (-usi);
4. suprantu, kad išaiškėjus nesąžiningumo ar kitų asmenų teisių pažeidimo faktui, man bus taikomos akademinės nuobaudos pagal Universitete galiojančią tvarką ir būsiu pašalinta(s) iš Universiteto, o baigiamasis projektas gali būti pateiktas Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai nagrinėjant galimą akademinės etikos pažeidimą.

Deimantė Kupštytė

Patvirtinta elektroniniu būdu

Kupštytė, Deimantė. COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei Europos Sąjungoje įvertinimas. Magistro baigiamasis projektas / vadovė doc. dr. Daiva Laskienė; Kauno technologijos universitetas, Ekonomikos ir verslo fakultetas.

Studijų kryptis ir sritis (studijų kryptių grupė): Ekonomika, Socialiniai mokslai.

Reikšminiai žodžiai: pajamų nelygybė, COVID-19, GINI koeficientas, darbas iš namų, susirgimų ir mirčių skaičius, sukauptas turtas.

Kaunas, 2022. 71 p.

Santrauka

Koronavirusas, kitaip dar vadinamas COVID-19, prasidėjęs Kinijoje per kelis mėnesius sparčiai išplito ir visame pasaulyje. Prasidėjus antrajam 2020 –ųjų metų ketvirčiui tvyrantis nerimas ir nežinomybė dėl COVID-19 slėgė visas pasaulio šalis: kokio masto susirgimų skaičiaus pasaulis gali tikėtis, kiek ilgai pandemija tęsis, kokią nuosmukį COVID-19 pandemija padarys pasaulio ekonomikai, kokių priemonių bus imtasi ir kokių padarinių šalys gali tikėtis. Didėjantis infekcijų skaičius skatino pasaulio šalis imtis veiksmų norint suvaldyti viruso plitimą: apsauginių kaukių nešiojimas, ribotas judėjimas tarp šalių, pramogų (tokių kaip koncertai, spektakliai, sporto užsiėmimai) draudimas bei daugelis kitų. Tokie ribojimai sukėlė ekonominio aktyvumo sumažėjimą. Pandemijos poveikis gali būti įvertintas iš įvairių ekonominių rodiklių, tačiau pajamų nelygybė jau ilgą laiką yra viena didžiausių grėsmių keliančių pasaulio ekonomikos tendencijų bei aktualiausių šių laikų pasaulio problemų. Taigi, šio darbo tyrimo tikslas yra išsiaiškinti kaip COVID-19 įtakojo pajamų nelygybę.

Pirmoje darbo dalyje išnagrinėjus ekonominius rodiklių pokyčius matoma, kad COVID-19 turėjo įtakos pagrindiniams ekonomikos rodikliams, todėl ryšį tarp COVID-19 ir pajamų nelygybės analizuoti yra svarbu. Teorijoje analizuojama pajamų nelygybės samprata tiek užsienio, tiek lietuvių autorių, taip pat analizuojama pajamų nelygybės įtaką ekonomikos augimui, analizuojami matavimo vienetai ir pristatomi užsienio autorių nagrinėti COVID-19 veiksniai, darantys įtaką pajamų nelygybei. Mokslinė literatūros analizė atskleidė, kad pajamų nelygybei apibrėžti naudojamos įvairios sąvokos skirtinguose kontekstuose, o ir priešasčių, lemiančių pajamų nelygybę yra labai daug – netinkama mokesčių sistema, nedarbas, galimybių ribojimas į išsilavinimą, netolygus turto paskirstymas ir pan. Didėjanti pajamų nelygybė gali sukelti finansines krizes, didinti asmenines ir institucines skolas, keisti žmonių komunikaciją su kitais visuomenės nariais bei slopinti ekonomikos augimą. Tyrimas atliktas naudojant „SPSS“ programą ir taikant koreliacinę ir regresinę ES šalių analizę. Tyrimo metu tirta kaip COVID-19 veiksniai: darbas iš namų, susirgimų ir mirčių atvejai nuo COVID-19 bei sukauptas turtas įtakojo pajamų nelygybę.

Kupštytė, Deimantė. Evaluation of the Impact of COVID-19 Factors on Income Inequality in the European Union. Master's Final Degree Project / supervisor assoc. prof. dr. Daiva Laskienė; School of Economics and Business, Kaunas University of Technology.

Study field and area (study field group): Economics, Social Science.

Keywords: Income Inequality, COVID-19, work from home, cases and deaths from COVID-19, Gini coefficient, household savings.

Kaunas, 2022. 71 p.

Summary

The Coronavirus, also known as COVID-19, originated in China and within a few months has rapidly widespread around the world. With the start of the second quarter of 2020, the anxiety and uncertainty about the unknown virus has put pressure on countries in the world. Questions about the COVID-19 were arising: how many cases and deaths of COVID-19 the world can expect, how long it will last and what impact COVID-19 pandemic will have on the world's economy. The growing number of COVID-19 cases encouraged countries around the world to take action to prevent the spread of the virus. Preventing actions like wearing facemasks, restricting movements between countries, banning entertainment (such as concerts, various performances, sports) and many more were taken. Such restrictions led to a slowdown in economic activity. The impact of the COVID-19 pandemic can be assessed from a variety of economic measurements and indicators, but income inequality has long been one of the most threatening trends in the global economy and one of the most pressing issues in today's world. Thus, the aim of this study is to analyze how COVID-19 affected income inequality.

In the theoretical part, the analysis of economic indicators' changes shows that COVID-19 has quite a big impact on economic indicators. That is why it is very important to analyze the relationship between COVID-19 and income inequality. The theory analyzes the definition of income inequality by both foreign and Lithuanian authors, as well as the impact of income inequality on economic growth. Theoretical part also analyzes measurements of income inequality as well as presents major COVID-19 factors influencing income inequality. Various concepts and definitions are used in order to define income inequality in different contexts, and there are also many reasons for income inequality. For example, tax systems, unemployment, limited access to education, unequal distribution of wealth and many others. Rising income inequality can lead to financial crises, increase personal and institutional debts, change people's communication with other members of society and slowdown the economic growth. Correlation and regression analyzes are used in order to analyze the impact of COVID-19 on income inequality in European Union countries. The study examines how COVID-19 factors such as working from home, cases and deaths from COVID-19 and household savings influenced income inequality in EU.

Turinys

Lentelių sąrašas	6
Paveikslų sąrašas	7
Įvadas	9
1. COVID-19 ir pajamų nelygybės problemos analizė.....	10
1.1 Ekonominių rodiklių pokyčiai.....	10
2. Pajamų nelygybės sampratos bei svarbos ekonomikai teoriniai sprendimai	16
2.1 Pajamų nelygybės samprata	16
2.2 Pajamų nelygybės svarba ekonomikai	20
2.3 Pajamų nelygybės matavimo vienetai	24
2.3.1 Gini koeficientas	25
2.3.2 Lorencio kreivė.....	27
2.3.3 Palmos koeficientas.....	28
2.3.4 Kvintilinis, decilinis ir kvartilinis santykiai	28
2.3.5 Atkinsono, Robin Hudo ir Teilo indeksai	29
2.3.6 Pajamų nelygybės matavimo rodiklių privalumai ir trūkumai	30
2.4 COVID-19 veiksniai, lemiantys pajamų nelygybę.....	32
3. COVID-19 veiksnių įtakos pajamų nelygybei ES šalyse vertinimo metodologija	40
4. COVID-19 veiksnių įtakos pajamų nelygybei ES vertinimo tyrimo rezultatai	44
4.1 Darbo iš namų įtaka pajamų nelygybei COVID-19 laikotarpiu.....	44
4.2 COVID-19 susirgimų atvejų ir mirtingumo įtaka pajamų nelygybei.....	49
4.3 Sukaupto turto COVID-19 laikotarpiu įtaka pajamų nelygybei.....	55
Išvados.....	63
Literatūros sąrašas.....	65
Priedai	72
1 priedas. Gini koeficientas ES 2014 – 2020 m.	72
2 priedas. Darbas iš namų ES 2014 – 2020 m.....	73
3 priedas. Koreliacinė analizė su programa „SPSS“ tarp Gini koeficiento ir darbo iš namų 2014 – 2019 m..	74
4 priedas. Koreliacinė analizė su programa „SPSS“ tarp Gini koeficiento ir darbo iš namų 2014 – 2020 m..	79
5 priedas. Regresinė analizė su programa „SPSS“ tarp Gini koeficiento ir darbo iš namų ES	84
6 priedas. Gini koeficiento procentinis pokytis ES šalyse	88
7 priedas. Pirsono koreliacija tarp Gini koeficiento pokyčio ir mirčių skaičiaus nuo COVID-19	88
8 priedas. Pirsono koreliacija tarp Gini koeficiento pokyčio ir susirgimų skaičiaus nuo COVID-19.....	89
9 priedas. Sukauptas grynasis namų ūkių turtas ES šalyse	89
10 priedas. Koreliacinė analizė tarp Gini koeficiento ir sukaupto turto ES šalyse 2014 – 2019 m.	90
11 priedas. Koreliacinė analizė tarp Gini koeficiento ir sukaupto turto ES šalyse 2014 – 2020 m.	96
12 priedas. Regresinė analizė tarp Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto ES šalyse.....	101

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Miljonierių skaičius 2019 – 2020 m.	14
2 lentelė. Autorių pajamų sąvokos apibrėžimai	16
3 lentelė. Disponuojamų pajamų sudėtis	17
4 lentelė. Trijų efektų pajamų nelygybės padariniai	21
5 lentelė. Pajamų nelygybės augimą skatinantys ir stabdantys poveikiai	23
6 lentelė. Pajamų nelygybės matavimo vienetų analizė	31
7 lentelė. Galimybės gauti bedarbio pašalpas ir finansines priemones pandemijos laikotarpiu.....	37
8 lentelė. ES šalių klasifikacija pagal Gini indeksą ir BVP vienam gyventojui.....	41
9 lentelė. ES šalių klasifikacija pagal Gini indeksą ir BVP vienam gyventojui.....	42
10 lentelė. Kintamųjų ryšių stiprumo ir koreliacijos koeficiento reikšmės.....	42
11 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų 2014 – 2019 m.	45
12 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų 2014 – 2020 m.	46
13 lentelė. Modelio reikšmingumo ir determinacijos koeficiento nustatymas 2014 – 2020 m.....	48
14 lentelė. ES šalių grupių regresinės modelio lygtys.....	48
15 lentelė. Mirčių nuo COVID-19 viruso skaičius 1 mln. gyventojų ir Gini procentinis koeficiento pokytis ES šalyse	50
16 lentelė. Susirgimų skaičius nuo COVID-19 viruso skaičius 1 mln. gyventojų	53
17 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės ir sukaupto grynojo namų ūkio turto ES 2014 – 2019 m.....	55
18 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės ir sukaupto grynojo namų ūkio turto ES 2014 – 2020 m.	56
19 lentelė. Modelio reikšmingumo ir determinacijos koeficiento nustatymas 2014 – 2020 m.....	58

Paveikslų sąrašas

1 pav. Pajamų nelygybė Europoje pagal Gini koeficientą	10
2 pav. Gini ekvivalentinių disponuojamų pajamų prieš socialinius pervedimus koeficientas ES.....	11
3 pav. Valdžios sektoriaus skola (% BVP).....	12
4 pav. Nedarbo lygis, proc.	12
5 pav. Procentas užimtųjų, dirbančių iš namų ES šalyse	13
6 pav. Skurdo rizika ir socialinė atskirtis ES šalyse.....	15
7 pav. Pajamų kategorijos	18
8 pav. Priežastys, lemiančios pajamų nelygybę	20
9 pav. Pajamų nelygybės įtaka ekonomikos augimui per transmisijos kanalus.	24
10 pav. Pagrindiniai pajamų nelygybės matavimo vienetai	24
11 pav. Gini koeficiento reikšmės.....	25
12 pav. Lorenco kreivės vaizdavimas	27
13 pav. Robin Hudo indeksas.....	30
14 pav. Veiksniai, lemiantys pajamų nelygbę pandemijos laikotarpiu.	32
15 pav. Pajamų nelygybę sąlygojantys COVID-19 veiksniai	34
16 pav. Pajamų nelygybę lemiantys veiksniai COVID-19 laikotarpiu	40
17 pav. COVID-19 veiksnių įtakos pajamų nelygybei vertinimo modelis	41
18 pav. ES valstybių grupavimas pagal pajamų nelygybės lygį (Gini).....	41
19 pav. ES šalių klasifikacija pagal BVP vienam gyventojui	41
20 pav. Mirčių nuo COVID-19 1 mln. gyventojų įtaka Gini koeficiento pokyčiui	51
21 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Slovakijoje	59
22 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Estijoje	59
23 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Maltoje	60
24 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Vokietijoje.....	61
25 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Nyderlanduose	61

Ivadas

Temos aktualumas. Koronavirusas, kitaip dar vadinamas COVID-19, prasidėjęs Kinijoje per kelis mėnesius sparčiai išplito ir visame pasaulyje. Prasidėjus antrajam 2020 –ųjų metų ketvirčiui tvyrantis nerimas ir nežinomybė dėl COVID-19 slėgė visas pasaulio šalis: kokio masto susirgimų skaičiaus pasaulis gali tikėtis, kiek ilgai pandemija tęsis, kokių nuosmukį COVID-19 pandemija padarys pasaulio ekonomikai, kokių padarinių šalys gali tikėtis ir kokių priemonių bus imtasi. Didėjantis infekcijų skaičius skatino pasaulio šalis imtis veiksmų norint suvaldyti viruso plitimą: apsauginių kaukių dėvėjimas, ribotas judėjimas tarp šalių, pramogų (tokių kaip koncertai, spektakliai, sporto užsiėmimai) draudimas bei daugelis kitų suvaržymų. Tokie ribojimai sukėlė ekonominio aktyvumo sumažėjimą. Pandemijos poveikis gali būti įvertintas iš įvairių ekonominių rodiklių, tačiau pajamų nelygybė jau ilgą laiką yra viena didžiausių grėsmių keliančių pasaulio ekonomikos tendencijų bei aktualiausių šių laikų pasaulio problemų. Pajamų nelygybės tendencija per pastaruosius du dešimtmečius didėjo ir tai toliau lieka opia visų šalių problema. Pajamų nelygybė – sudėtingas reiškinys, kuris, priklausomai nuo tam tikrų veiksnių, gali kisti, todėl kiekvienas veiksnys gali būti labai svarbus norint sumažinti pajamų nelygybės didėjimą. Šią dieną apie 71 procentas visų pasaulio gyventojų gyvena šalyse, kuriose nelygybė vis didėja. Tai ypač svarbu, nes su pajamų nelygybe šalių žmonės susiduria kiekvieną dieną, mėnesį iš mėnesio, metai iš metų ir tai turi įtakos įvairiems visuomenės faktoriams – išsilavinimui, emigracijai, sveikatos priežiūrai, nusikalstamumo didėjimui, taigi pajamų pasiskirstymas šalyse nusako ir visuomenių gyvenimo kokybę.

Taigi, įvertinus pajamų nelygybės ypatybes, jos tendenciją ir augimą, svarbu išnagrinėti kokia yra COVID-19 veiksnių įtaka pajamų nelygybei, kadangi vienas esminių gyvenimo kokybės aspektų ir yra pajamų lygybė. Iš to keliamas klausimas, ar COVID-19 veiksniai galėjo dar labiau skatinti turtingos visuomenės tapimą dar turtingesnėmis, o skurdžiųjų – dar skurdesnėmis.

Analizuoti COVID-19 veiksnių įtaką pajamų nelygybei Europos Sąjungoje yra labai reikšminga, todėl kad atlikti tyrimai sudarytų palankias sąlygas tolimesniems tyrimams. Jeigu hipotezė pasitvirtins ir COVID-19 veiksniai turės bent dalinę įtaką pajamų nelygybei, tai padės išsiaiškinti kaip ES šalyse pandemijos laikotarpis paveikė jautriausią ekonominį rodiklį – pajamas. Kiekviena šalis yra savita ir kiekvienai šaliai būdingi skirtingi aspektai bei tam tikros socialinės normos, todėl labai svarbu tiriant kiekvieną šalį, atsižvelgti ir į visuomenių charakteristikas. Pasak Durand'o (2018), būtina atsižvelgti į tokius faktorius kaip netolygus galimybių pasiskirstymas, išsilavinimo nelygybė, gyventojų grupių skirtumai, politinis nestabilumas, korupcijos indeksas ir pan.

Temos naujumas. Nors pajamų nelygybės tema dažnai sutinkama akademinių diskusijų tarpe, per pastaruosius dešimtmečius pasaulyje buvo atlikta įvairių tyrimų, kurie nagrinėja pajamų nelygybę ir jos veiksnius, tačiau COVID-19 pandemijos nežinomybės laikotarpis visuomenę priverė prisitaikyti prie greitai besikeičiančios aplinkos, prisiderinti prie naujų darbo sąlygų, apmastyti savo išgyvenimo scenarijus. O šalių valstybėms privalėjo galvoti apie didžiausias išorės ir vidaus grėsmes bei ekonomikos skatinimo priemones. Todėl COVID-19 pandemija suteikia unikalią galimybę išnagrinėti dar nenagrinėtas arba labai mažai nagrinėtas sritis, tokias kaip darbą iš namų, socialines išmokas, paramą verslui ir susirgimų skaičių įtaką pajamų nelygybei pandemijos laikotarpiu. Tyrimas svarbus ir tuo, nes

šio tyrimo rezultatai gali padėti įgyvendinti tokią politiką, kuri padėtų sušvelninti šios sveikatos krizės ekonomines pasekmes.

Tyrimo problema – COVID-19 veiksmų įtaka pajamų nelygybei ES šalyse.

Tyrimo tikslas – atskleisti COVID-19 veiksmų įtaką pajamų nelygybei ES šalyse.

Tyrimo objektas – pajamų nelygybė COVID-19 veiksmų kontekste.

Tyrimo uždaviniai:

1. Pagrįsti COVID-19 įtaką bei jos svarbą pajamų nelygybei;
2. Išanalizuoti pajamų nelygybės sampratą bei jos svarbą ekonomikai;
3. Išanalizuoti ir įvertinti dažniausiai naudojamus pajamų nelygybės matavimus;
4. Identifikuoti pajamų nelygybės kitimą lemiančius COVID-19 veiksmus;
5. Nustatyti COVID-19 veiksmų poveikį pajamų nelygybei ES šalyse.

Darbo metodika. Tyrimui nustatyti naudojami bendrieji moksliniai tyrimo metodai – mokslinių literatūros šaltinių analizė bei statistinės analizės metodai: koreliacinė analizė, regresinė analizė bei lyginamoji analizė. Taikant statistinės analizės metodus naudota programa „SPSS“.

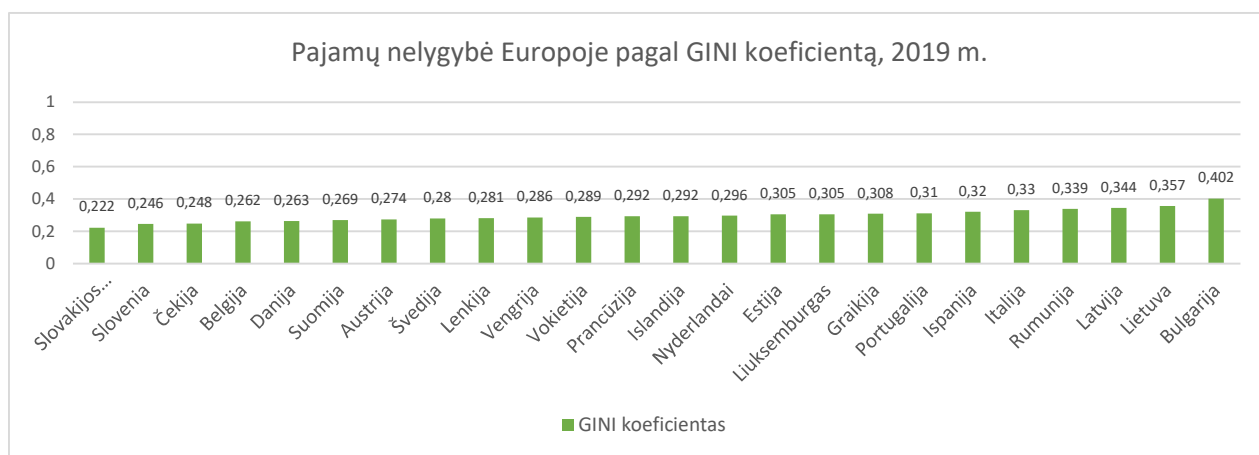
1. COVID-19 ir pajamų nelygybės problemos analizė

„COVID-19 krizė yra antras pasaulinis finansų sistemos išbandymas XXI amžiuje, sekantis po 2008 m. finansinės krizės.“ („Financial Stability Board“)

2019 m. gruodžio 31 d. Kinijos valdžia pranešė apie naują virusinę ligą, kurią Pasaulio Sveikatos Organizacija (angl. *World Health Organization*) pavadino COVID-19. Per kelis mėnesius COVID-19 sparčiai išplito ir visame pasaulyje. Prasidėjus antrajam 2020 – ujų metų ketvirčiui tyrantis nerimas ir nežinomybė dėl pasaulinės pandemijos ėmė slėgti beveik visas pasaulio šalis. Pandemijos poveikis yra matomas ir skaičiais: 6 milijonai mirčių ir 450 milijonų susirgimų atvejų, kurie kasdien vis dar auga, 200 milijonų žmonių buvo nustumti į skurdą ir recesiją (2020 metų kovo 1 dienos duomenys). Daugumoje šalių reakcija į netikėtai prasidėjusią pandemiją buvo greita, daug dėmesio buvo sutelkiama į viruso plitimo suvaržymus: ribotas judėjimas tarp šalių, ne būtinių prekių ar paslaugų tiekimo sustabdymas, darbas iš namų, subsidijos darbuotojams. Šalys, siekdamos įveikti ekonominius pandemijos padarinius, stengėsi stabilizuoti darbuotojų pajamas ir suvaldyti krizės poveikį ekonominei nelygybei (Aspach'as, 2021).

1.1 Ekonominių rodiklių pokyčiai

Nors pajamų nelygybės tematika jau senai yra daugumos mokslininkų tyrimo objektas, labiausiai šia tema imta domėtis po 2008 m. įvykusios finansų krizės. Akademinuose raštuose bei viešose diskusijose daugelis mokslininkų didėjančią pajamų nelygybę nurodo kaip svarbią socialinę ir ekonominę problemą (Solt'as, 2020; Sitaraman'as, 2017; Collins'as, 2016). Europoje su didžiausia pajamų nelygybe prieš pandemiją susidūrė tokios šalys kaip Rumunija, Latvija, Lietuva ir Bulgarija (pagal didžiausią GINI koeficiento rodiklį), o su mažiausia pajamų nelygybe prieš pandemiją susidūrė tokios šalys kaip Slovakijos Respublika, Slovėnija, Čekija ir Belgija (žr. 1 pav.). Gini koeficientas svyruoja nuo 0 iki 1 (0 reiškia absoliučią pajamų lygybę, 1 reiškia maksimalią pajamų nelygybę) (Belz'as, 2019; Holasut'as, 2020; Sitthyot'as, 2020).

1 pav. Pajamų nelygybė Europoje pagal GINI koeficientą (sudaryta autorės pagal data.oecd.org (2020))

Mokslinės literatūros paieška atskleidė, kad pajamų nelygybės ir COVID-19 ryšį tyria ir aktyviai domisi tiek užsienio, tiek Lietuvos autoriai, kadangi COVID-19 pandemija sukėlė daugybę nenumatytų ir precedento neturinčių iššūkių visame pasaulyje 2020 metais, kuriuos vienos šalys

išgyveno silpniau nei kitos. Norint tikslingos tolimesnės darbo analizės, būtina įvertinti COVID-19 rodiklių pokyčius, kuriuos patyrė ES šalių ekonomika.

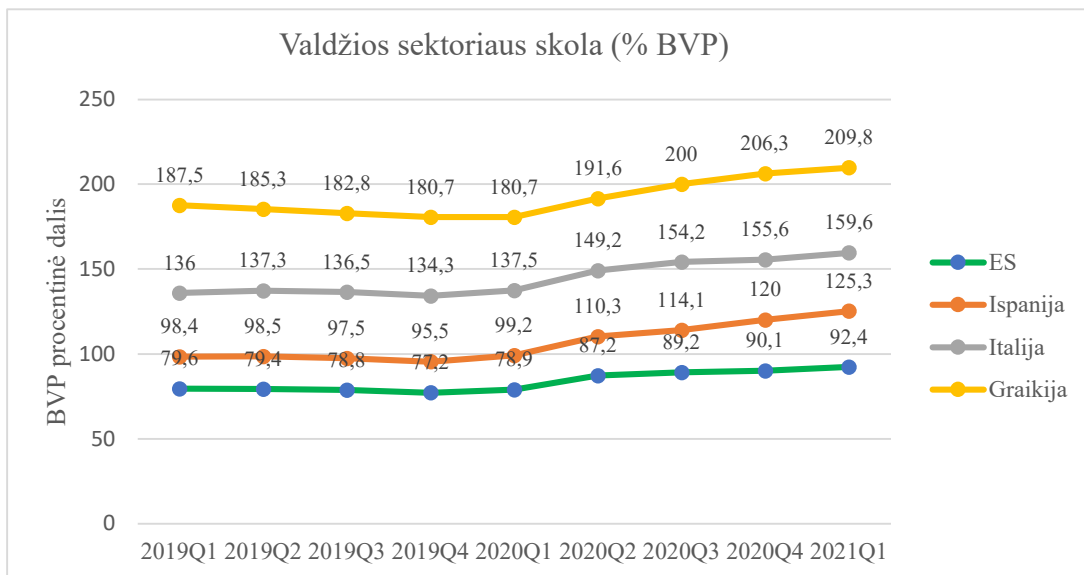
COVID-19 poveikis ES šalių pajamų nelygybei matomas ir pagal vieną iš pagrindinių pajamų nelygybės vertinimo rodiklių – Gini ekvivalentinių disponuojamų pajamų prieš socialinius pervedimus koeficientą. Pateiktame 2 paveiksle matyti, kad Gini ekvivalentinių disponuojamų pajamų prieš socialinius pervedimus koeficientas pandemijos laikotarpiu (2020 metais) buvo 35,7 (Gini). Didžiausia Gini reikšmė buvo pasiekta 2014 m. dėl ekonominės krizės, kurią sukėlė Rusijos paskelbtas embargas ES gaminamoms prekėms. 2014 metais ši reikšmė buvo aukščiausia (Gini=36,1), tačiau matomas situacijos stabilizavimas ir šio rodiklio mažėjimas visus metus iki 2020 metų. 2019 metais Gini rodiklio reikšmė buvo 34,8, kuri 2020 metais pakilo iki 35,7 Gini ES šalyse. Per metus laiko Gini ekvivalentinių disponuojamų pajamų prieš socialinius pervedimus koeficientas padidėjo 0,9 Gini.

2 pav. Gini ekvivalentinių disponuojamų pajamų prieš socialinius pervedimus koeficientas ES 2012 – 2020 metais (sudaryta autorės pagal Eurostat.com)

Vyriausybės išlaidos, skirtos ekonomikai išlaikyti pandemijos laikotarpiu paskatino didžiulį šalių skolų padidėjimą. Pasak autorių Kose (2021), Salomao (2020) ir Taylor'o (2021), vienas iš makroekonominių kintamųjų, paaiškinančių pajamų nelygybės augimą šalyse yra valdžios sektoriaus skola, kadangi didelės valdžios skolos gali trukdyti šalių gebėjimui remti šalies skurstančiuosius pandemijos laikotarpiu. Kaip matyti iš 3 paveikslo, Europos Sąjungos valdžios sektoriaus skola ypatingai išaugo 2020 metų II ketvirtyje (padidėjo net 8,3% lyginant su I ketvirčiu). Ir toliau kituose 2020 – 2021 metų ketvirčiuose matomas šio rodiklio didėjimas. Ispanija, Italija ir Graikija kenčia nuo valstybės skolos krizės ir turi didžiausią valdžios sektoriaus skolą, lyginant su šalies ekonominiu dydžiu. Iš paveikslo galima matyti, kad prieš pandemiją Graikijos valstybės skola nuo 2019 metų I ketvirčio sumažėjo apie 7%, 2019 metų ketvirtame ketvirtyje ir 2020 metų pirmame ketvirtyje situacija stabilizavosi ir siekė 180,7% BVP. Tačiau prasidėjusi pasaulinė pandemija 2020 metų II ketvirtyje paskatino dar didesnę šalies įsiskolinimą ir rodiklis ėmė siekti net 191,6% BVP (2020 metų II ketvirtyje), o taip pat ir tolimesniuose 2020 metų ketvirčiuose didėjo. Tokia pati situacija liečia ir Ispaniją bei Italiją, kurių rodikliai prieš pandemiją buvo mažesni, o 2020 metų II ketvirtyje išaugo.

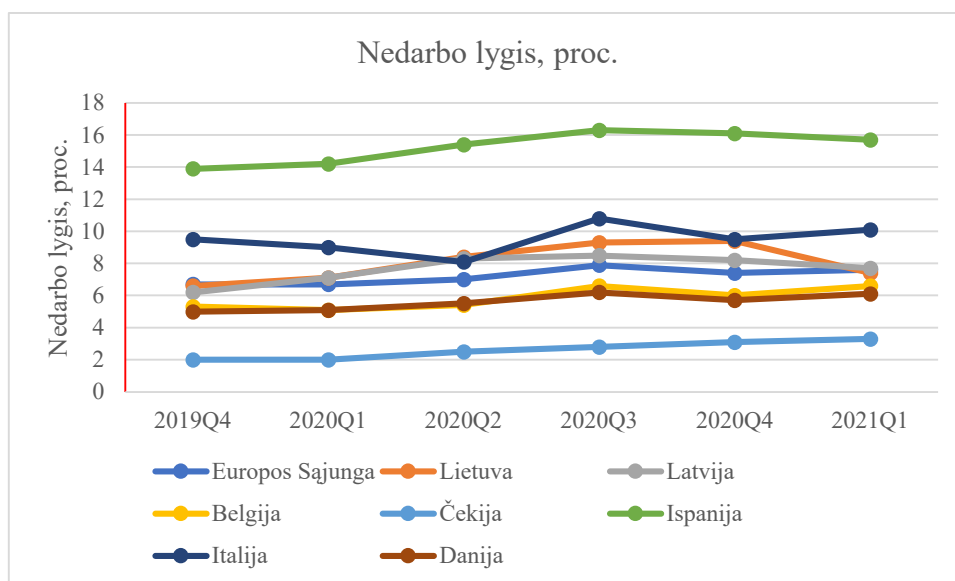
Ispanijos valdžios sektoriaus skola padidėjo 11,10% BVP nuo 2020 metų I ketvirčio iki 2020 metų II ketvirčio, o Italijos – 11,7%.

3 pav. Valdžios sektoriaus skola (% BVP) (sudaryta autorės pagal Eurostat.com)

Vyriausybės pandemijos laikotarpiu masiškai ėmė remti ekonomiką, siekdamas sušvelninti pandemijos padarinius. Visų ES valstybių narių, išskyrus Danijos, deficitas buvo didesnis nei 3% BVP, o tai jau prieštarauja Stabilumo ir augimo pakto reikalavimus (Bartholomew'as, 2021).

Pandemijos laikotarpiu, dėl didelės užsikrėtimu virusu galimybės, dauguma įmonių tiek Lietuvoje, tiek užsienyje buvo uždarytos, o jų darbuotojai atleisti arba išleisti į prastovas. Taip pat nemaža dalis asmenų, užsiregistravusių nedarbo agentūrose neberado darbų pandemijos laikotarpiu arba jų nebeieškojo, nes teko rūpintis savo sveikata ir vaikais. Tokią situaciją atspindi ir nedarbo lygio rodikliai pateikti 4 paveiksle.

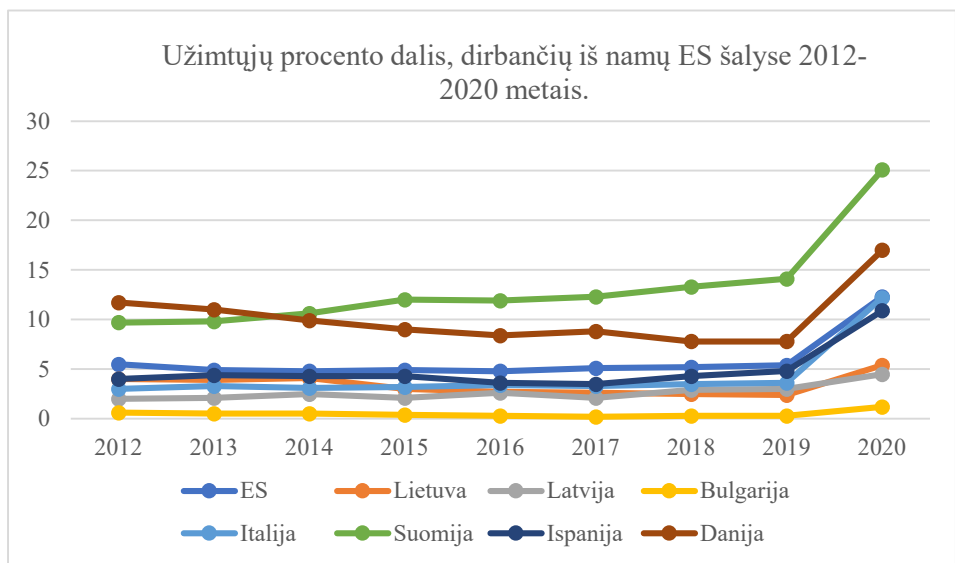

4 pav. Nedarbo lygis, proc. (sudaryta autorės remiantis Eurostat.com)

4 paveiksle pateikiamas nedarbo lygis ir jo pokyčiai 2019 – 2021 metų laikotarpiu. Bendras Europos Sąjungos šalių nedarbo lygis siekė 6,7%, tačiau 2020 m. III ketvirtį išaugo iki 7,9%, taigi bendras visų Europos Sąjungos šalių nedarbo lygio padidėjimas nuo 2019 metų I ketvirčio iki III ketvirčio yra 1,2%, tačiau vėliau matomas nedarbo lygio mažėjimas. Didžiausias nedarbo lygio pokytis matomas Italijoje. Nedarbo lygis 2020 metų I ketvirtyje siekė 9%, o III ketvirtyje išaugo iki 10,8%. Čekijoje ir Latvijoje matomas panašus nedarbo lygio padidėjimas pandemijos laikotarpiu (Latvijoje – 0,2%, Čekijoje – 0,3%), tačiau Latvijoje 2020 metų IV ketvirtyje situacija stabilizavosi ir nedarbo lygis ėmė žemėti, o tuo tarpu Čekijoje – ėmė didėti kiekviename ketvirtyje po pandemijos laikotarpio. Didžiausias nedarbo lygio procentas užfiksuotas dviejuose Europos Sąjungos šalyse – Ispanijoje (16,3%) ir Italijoje (10,8%).

Nors ES valstybėse narėse bendras nedarbo lygio padidėjimas, lyginant su Jungtinėmis Valstijomis, nėra toks aukštas, vienos ES šalys kovojo su gana dideliu nedarbo lygio padidėjimu, kitose ES šalyse situacija buvo kiek stabilesnė. COVID-19 krizė taip pat gana skirtingai paveikė ir ES ekonomikos sektorius. Remiantis neseniai paskelbta Eurostat ataskaita, nuo 2019 metų antrojo ketvirčio ir 2020 metų antrojo ketvirčio labiausiai nukentėjo paslaugų sektorius, kurio bendras užimtumas ES sumažėjo 20%. Panaši užimtumo mažėjimo tendencija pramonėje ir transporte, o užimtumas komunikacijos ir profesinės veiklos srityse daugumoje šalių augo.

Kita dalis darbuotojų, negalėdami vykti į darbą ir kontaktuoti su kitais žmonėmis, dirbo iš namų, nes tai buvo vienintelė galimybė ir toliau dirbti, tačiau tuo pačiu mažinti viruso riziką (Sayed'as, 2021). Darbą iš namų net imta vertinti kaip „naują įprastą“ darbo būdą. Dauguma įmonių pirmą kartą taip sparčiai naudojosi darbo namuose ir nuotolinio darbo galimybėmis. Tikėtina, kad darbo iš namų tendencija ir toliau išliks. Pasak Sevil'os (2021), darbas iš namų skatins vis didesnę pajamų nelygybę ir atotrūkį tarp kvalifikuotų ir nekvalifikuotų darbuotojų, kadangi dauguma dirbančiųjų iš namų yra kvalifikuoti darbuotojai. Eurofound duomenys taip pat rodo, kad iš visų respondentų, dirbančių iš namų, dauguma (74%) turi aukštą kvalifikaciją. Užimtųjų procento talis, dirbančių iš namų ES valstybėse narėse labai skiriasi. Remiantis 5 paveikslu, galima matyti, kad prieš pandemiją 5% darbuotojų ES dirbo iš namų prieš pandemiją, o pandemijos laikotarpiu šis bendras ES dirbančiųjų iš namų skaičius išaugo iki 12,3% (žr. 5 paveikslą).

5 pav. Procentas užimtųjų, dirbančių iš namų ES šalyse (sudaryta autorės pagal Eurostat.com)

Suomija yra didžiausia nuotolinių darbuotojų turinti šalis, kurios rodiklis siekia 25,1%. Prieš pandemiją Suomijoje 2019 metais iš namų dirbo 14,1% darbuotojų, o tai reiškia net 11% rodiklio padidėjimą pandemijos laikotarpiu. Aukšti rodiklių pokyčiai pastebimi ir kitose šalyse tokiose kaip Danija (2019 metais dirbančių iš namų – 7,8%, 2020 metais – 17%), Italija (2019 metais dirbančių iš namų – 3,6%, 2020 metais – 12,2%) bei Ispanija (2019 metais dirbančių iš namų – 4,8%, 2020 metais – 10,9%). Mažiausias darbo iš namų rodiklio pokytis pastebimas Latvijoje (4,5% dirbančiųjų iš namų pandemijos laikotarpiu) bei Bulgarijoje (viso 1,2% užimtųjų, dirbančių iš namų). Lietuvoje žemiausias užimtųjų, dirbančių iš namų rodiklis nuo 2012 m. užfiksuotas 2019 m., kuris siekė 2,4%. Pandemijos laikotarpiu darbas iš namų Lietuvoje išaugo iki 5,4%.

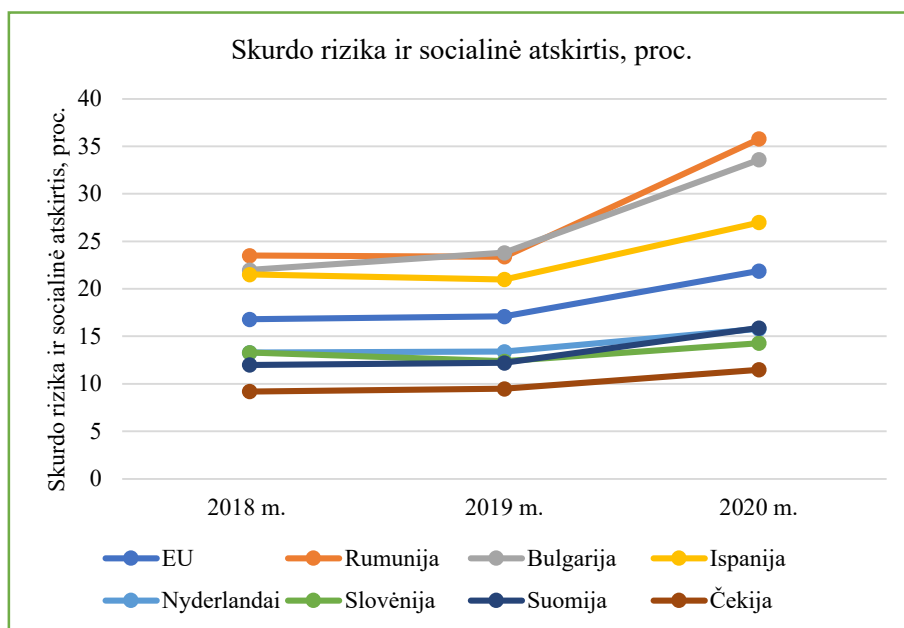
COVID-19 pandemija atskleidė taip pat ir vieną svarbų kraštutinumą – turtingųjų praturtėjimą. Pasaulio nelygybės ataskaitoje teigiama, kad 2020 metų milijonierių turtas sparčiai išaugo pandemijos laikotarpiu, o tuo tarpu 100 milijonų žmonių visame pasaulyje nugrimzdo į didžiulį skurdą. Turtingiausi 10% gyventojų dabar gauna 52% pasaulio pajamų, o tuo tarpu skurdžiausieji – apie 8%. (Freund'as, 2020; Global Wealth Report, 2020). Europoje taip pat pastebima milijonierių augimo tendencija daugumoje ES šalių (žr. 1 lentelę). Didžiausią milijonierių skaičių šalyje turi Vokietija, kurios išaugęs milijonierių skaičius pandemijos laikotarpiu taip pat yra didžiausias (765 710 tūkst. milijonierių skaičiaus padidėjimas nuo 2019 m.). Antra ES šalis, kurioje yra didžiausias milijonierių skaičius yra Prancūzija (padidėjo 397 939 tūkst. nuo 2019 metų).

Šalis	Milijonierių skaičius 2019 m.	Milijonierių skaičius 2020 m.	Skirtumas
Vokietija	2 187 000	2 952 710	765 710
Prancūzija	2 071 000	2 468 939	397 939
Italija	1 293 000	1 479 830	186 830
Ispanija	979 000	1 146 911	167 911
Nyderlandai	832 000	1 039 239	207 239
Švedija	374 000	570 439	196 439
Austrija	313 000	346 172	33 172
Belgija	279 000	514 859	235 859
Lenkija	116 000	149 120	33 120
Portugalija	117 000	136 430	19 430

1 lentelė. Milijonierių skaičius lyginant 2019 m. ir 2020 m. (sudaryta autorės remiantis Wealth Distribution Database (2020))

Su skurdu dauguma šalių kovoja jau senai, tačiau rodiklių didžiausi pokyčiai užfiksuoti būtent pandemijos laikotarpiu. Kol turtingieji pandemijos laikotarpiu turtėja, skurdieji – dar labiau skursta, o tai skatina didėjančią šalių pajamų nelygybę, kadangi didesni skurdo rodikliai yra susiję ir su didesne pajamų nelygybę (Palomin'as, 2021; Donogh'as, 2020).

Žemiau pateiktame 6 paveiksle galima matyti, kad skurdo rizika ir socialinė atskirtis ES šalyse padidėjo 4,8% (2019 metais – 17,1%, 2020 metais – 21,9%). Lyginant laikotarpius 2018 – 2019 metais iš 6 paveikslo matoma, kad skurdo rizikos rodiklis stabilizavosi, tačiau prasidėjus pasaulinei pandemijai rodikliai ėmė keistis. Didžiausi pokyčiai užfiksuoti Rumunijoje ir Bulgarijoje, šiose ES šalyse didžiausia skurdo rizika ir socialinė atskirtis. Bulgarijoje skurdo rizika ir socialinė atskirtis padidėjo 9,8% nuo 2019 metų, o Rumunijoje – net 12,4%. Šalyse, kuriose mažiausias skurdo rizikos pokytis – Slovėnija (2019 metais – 12,4 proc., 2020 metais – 14,3 proc.), Čekija (2019 metais – 9,5 proc., 2020 metais – 11,5 proc.).

6 pav. Skurdo rizika ir socialinė atskirtis ES šalyse, proc. (sudaryta autorės remiantis Eurostat.com)

Pagal ekonominius rodiklių pokyčius galima teigti, kad pandemijos įtaka pajamų nelygybei yra ypač aktuali tema, kadangi matomi ekonominių rodiklių pokyčiai. Laikui bėgant atrandama vis daugiau statistikos duomenų, kurie atskleidžia pandemijos įtaką pagrindiniams šalių rodikliams. Koronavirusas išplito 2020 metais, todėl šalys šiuo metu daug dėmesio skiria pandemijos įtakojimą ekonomikai bei analizuoja jos padarytus padarinius. Taigi, COVID-19 įtaka pajamų nelygybei yra pakankamai nauja tema, kuri gali būti tyrinėjama pasitelkiant analizuoti skirtingus COVID-19 veiksnius. Todėl šiame darbe pagrindiniu tyrimo objektu ir buvo pasirinkta COVID-19 veiksnių įtaka ES šalių pajamų nelygybei.

2. Pajamų nelygybės sampratos bei svarbos ekonomikai teoriniai sprendimai

Pirmoje tyrimo dalyje analizuojami pajamų nelygybės teoriniai aspektai randami mokslinėje literatūroje. Šioje dalyje analizuojami pajamų nelygybės apibrėžimai, pajamų nelygybės svarba ekonomikai, pagrindžiama matavimo svarba bei aptariami COVID-19 veiksniai, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai turėjo įtakos pajamų nelygybei. Taip pat bus atliekama mokslinės literatūros analizė ir daromos išvados, leidžiančios toliau plėtoti pajamų nelygybės ir COVID-19 veiksnių tyrimą.

2.1 Pajamų nelygybės samprata

Pajamų nelygybė šių dienų pasaulyje yra viena iš aktualiausių ir labiausiai aptariamų temų ekonomikoje. Šia tema išsiskiria daug skirtingų požiūrių ir sampratos apibūdinimų, taip pat išskiriami ir skirtingi pajamų nelygybės veiksniai bei jos sudedamosios dalys. Taigi, vieno ir vienodo atsakymo, kas toji pajamų nelygybė, - nėra, todėl vyrauja įvairių mokslininkų požiūrių įvairovė.

Jau pats žodis „nelygybė“ turi neigiamų konotacijų. Nelygybė reiškia kažkokio reiškinio pasiskirstymą netolygiai, nesvarbu, ar tai būtų pajamos, galimybės, turtas, valdžia ir kt. O tai savo ruožtu reiškia, kad nelygybė gali būti ekonominė, politinė, teisminė ir pan. Rakauskienė (2021) nelygybę apibūdina kaip „nelygiai prieinamas sąlygas prie tokių gėrybių kaip valdžia, prestižas ar pinigai“. Nelygybė egzistuoja visuose visuomenės sluoksniuose, net ir pačiuose primityviausiuose, todėl kiekvienoje visuomenėje ši sąvoka yra neišvengiama. Pasak Paello (2019), ši sąvoka svarbi ir tuo, kad paliečia ne tik šalies ekonomiką, bet ir kiekvieną žmogų individualiai. Norėdami apibūdinti nelygybę ekonomikoje, autoriai dažniausiai naudoja tokias sąvokas kaip pajamų nelygybė, ekonominė nelygybė, pajamų diferenciacija ir pan. Taigi, šiame darbe analizuojama ir daugiausia dėmesio skiriama pagrindinei ekonominės nelygybės dedamajai – pajamoms.

Norint suprasti pajamų nelygybės sampratą, svarbu išsiaiškinti pajamų apibrėžimą, kadangi pajamos yra šio darbo dominuojantis kintamasis. Būtent sąvoka „pajamos“ ekonomikos literatūroje yra labai paplitusi, jokia kita koncepcija neturi tokio svarbaus vaidmens, kuris galėtų įvertinti individo ir šalies gerovę, vartojimą, produktyvumą analizuojant šalies ekonomikos augimą ir (ar) jos svyravimus. Pajamos – įvairiapusė sąvoka, kuri gali būti apibrėžiama skirtingais apibrėžimais, atsižvelgiant į numatomą pajamų reikšmės panaudojimą. Vienas ir griežtas pajamų sąvokos apibrėžimas yra neįmanomas. Šioje dalyje pateikiami pajamų sampratos apibrėžimai siekiant parodyti problemos sudėtingumą. Žemiau lentelėje pateiktos pajamos apibūdinančios sąvokos (žr. 2 lentelę).

Autorius	Pajamų sąvokos apibrėžimas
„Verslo žinių žodynas“ (2016)	„Įmonės ar asmens gaunamos lėšos kaip atlygis už darbą, pastangas ar kaip investicijų grąža, kurie gali būti gaunami pinigais arba natūra.“
John R. Brooks (2018)	Pajamos – pinigų suma, kurią individas gauna nesumažindamas savo turto vertės.
Wyk'as (2021)	Pajamos gali būti suvokiamos kaip individo (vieno asmens) arba namų ūkio pajamos (viename namų ūkyje gyvenančių asmenų).
Skučienė (2008)	Pajamos – gerovės išraiška, kuri nusako individo galimybes.

Saito (2019)	Pajamos – vienas iš didžiausių nesaugumo veiksmų.
Barr'as (1993)	„Pilnasis individo pajamas sudaro nauda, gaunama iš viso individo turimo turto, t.y jas sudaro piniginės ir visos nepiniginės pajamų formos“

2 lentelė. Skirtingų autorių pajamų sąvokos apibrėžimai (sudaryta autorės).

Atlikus mokslinės literatūros analizę galima teigti, kad pajamų koncepcija yra plati daugialypė ekonominė kategorija. Šiame darbe tiriamos namų ūkių disponuojamos pajamos, todėl labai svarbu išanalizuoti disponuojamų pajamų struktūrą ir sudėtį. Pasak David'o (2022), disponuojamos pajamos, dar kitaip vadinamos disponuojamomis asmenų pajamomis (angl. *disposable personal income*), yra pinigų suma, kurią asmuo ar namų ūkis turi išleisti arba sutaupyti atskaičius visus mokesčius. Makro lygmeniu disponuojamos pajamos yra vienas pagrindinių ekonominių rodiklių, naudojamų bendrai ekonomikos būklei įvertinti. Disponuojamos pajamos skirstomos į tris pagrindines kategorijas: 1) pirminės pajamos 2) pajamos, gaunamos iš nuosavybės ir 3) einamieji transferai ir (ar) gaunamos draudimo pašalpos (Sariogalo, 2020) (žr. 3 lentelę).

Pirminės pajamos:

- a) darbuotojų darbo užmokestis;
- b) nekooperuotų įmonių verslo pajamos;
- c) verslininkų įnašai socialiniam draudimui.

Pajamos, gaunamos iš nuosavybės:

- a) palūkanos (taupomieji indėliai, paskolos, kreditai kitiems namų ūkiams);
- b) dividendai (akcinių bendrovių pelno dalis, kuri paskirstoma akcininkams);
- c) renta (gaunamos pajamos iš patentų, kapitalo ar autorinių teisių).

Einamieji transferai ir kitos gautos draudimo pašalpos:

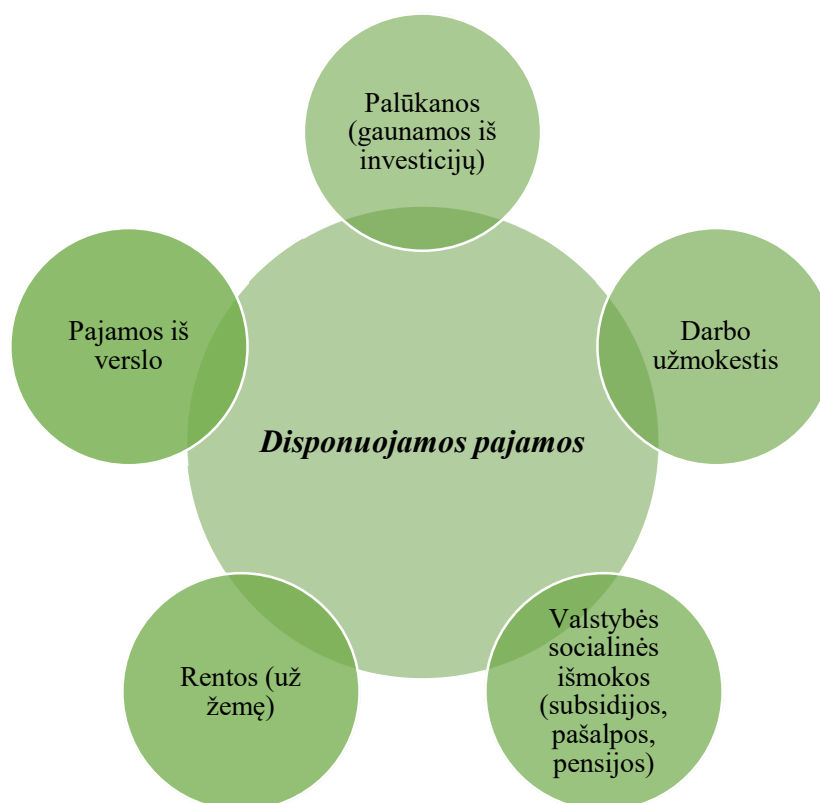
- a) pensijos;
- b) socialinio draudimo pašalpos;
- kiti einamieji transferai (nekomercinių įstaigų stipendijos ir pan.)

3 lentelė. Disponuojamų pajamų sudėtis (sudaryta autorės remiantis Kanbur (2018) ir Sariogalo (2020))

Pajamos taip pat gali būti skirstomos į tris pagrindines grupes: 1) samdomo darbo, 2) savarankiško darbo ir į 3) pajamas iš socialinių išmokų (Parij'as, 2017). Savarankiškai dirbantis asmuo dirba sau, o ne darbdaviui. Tokie asmenys nedirba pagal darbo sutartį ir jiems nėra mokamas atlyginimas, taigi savarankiškai dirbantys asmenys užsidirba pinigų teikdami paslaugas tiesiogiai (pajamos priklauso

nuo pelno dydžio) bei yra atsakingi už savarankišką mokesčių mokėjimą ir valstybinio draudimo įmokas. Tuo tarpu samdomi darbuotojai dirba pagal darbo sutartį, o įmonės, kuriose jie dirba yra atsakingos už mokesčių ir draudimų atskaitymą ir sumokėjimą valstybei nuo jų darbo užmokesčio, gauna atostoginius, premijas bei viršvalandžių apmokėjimus. Socialinės išmokos tai tokia pajamų kategorija, kuriai priklauso ligos ir bedarbio išmokos, pensijos ir įvairios pašalpos iš valstybės biudžeto (Gindelsky, 2020).

Jėčiuvienė (2002) disponuojamas pajamas skirsto į penkias pagrindines kategorijas: 1) darbo užmokestį; 2) valstybines socialines išmokas; 3) rentą už žemę; 4) pajamas iš verslo; ir 5) palūkanas, kurios gaunamos iš investicijų.

7 pav. Pajamų kategorijos (sudaryta autorės remiantis Jėčiuviene (2002))

Taigi, pajamų samprata yra daugialypė, tad skirtingos pajamų koncepcijos naudojamos priklausomai nuo to, kokia pasirinkto tyrimo dalis. Šiame darbe analizuojama namų ūkių disponuojamų pajamų nelygybė. Kova su pajamų nelygybe yra daugelio pasaulinių politinių diskusijų pagrindinis klausimas. Buvęs Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Barakas Obama pajamų nelygybę įvardija kaip „vieni didžiausių šių laikų iššūkiu“ („The Economist“, 2018). Dabartinis pasaulio tvaraus vystymosi tikslas 2030 metams – „nepalikti nė vieno nuošalyje mažinant pajamų nelygybę“ (Ishida, 2021). Pajamų nelygybė yra vienas svarbiausių parametru, kurie daro įtaką žmogaus gerovės pasikeitimams. Gerovė priklauso nuo to „ką žmogus turi, ką žmogus gali pasiekti su tuo, ką turi, ir kaip žmogus vertina tai, ką jis turi ir ką gali pasiekti“ (Antras, 2016). Pasak Skučienės (2016), pajamų nelygybė turi „lemiamą reikšmę žmonių gyvenimo kokybei, moraliniam mikroklimatui, bendrai šalies socialinei ekonominei raidai“.

Pajamų nelygybė reiškia uždirbtų pinigų skirtumus ir bendrą skirtumą skirtingų žmonių grupėse (Splinter'is, 2019). Pajamų nelygybė gali būti identifikuojama tarp tų pačių grupių ar šalių skirtingais istoriniais laikotarpiais, taip pat atsižvelgiant į ekonominių sistemų skirtumus, kurių šalys laikėsi laikui bėgant (Morrow'as, 2020). Daugeliu atveju pajamų nelygybė tiriama kaip šalių ekonominis rodiklis. Yra daugybė priežasčių, lemiančių pajamų nelygybę. McGann'as (2021) pažymi, kad šalyse, kuriose vyrauja didelė pajamų nelygybė, taip pat vyrauja didesnis socialinis nesaugumas ir nusikalstamumas, kuris pirmiausia kyla iš neteisybės jausmą jaučiančių žemesnes pajamas gaunančių individų, ypač kai individai lygina savo gyvenimo lygį su didesnes pajamas gaunančiais individualais. Pasak McGann'o (2021), svarbi pajamų nelygybės priežastis yra didėjančio darbo užmokesčio nelygybė, ypač tarp aukštos ir žemos kvalifikacijos darbuotojų, taip pat tarp išsivysčiusių ir besivystančių šalių. Paz'as (2020) teigia, kad pajamų nelygybė yra kapitalizmo ir taikomų laisvosios rinkos dėsnių rezultatas. Bartik'o (2019) teigimu, pajamų nelygybė daugiausia atsirado dėl šiandieninio didesnio verslo veiklos automatizavimo, kuris reikalauja iš darbuotojų turėti perteklinių įgūdžių, kad galėtų gauti didesnę darbo užmokestį. Pasak Brezezinski'o (2018), pajamų nelygybė atsiranda ir dėl etninės, lytinės ir kitų formų diskriminacijos, kuri gali būti identifikuojama vietiniame, nacionaliniame, regioniniame ir tarptautiniame kontekste. Lakner'is (2016) teigia, kad pajamų nelygybė yra ir tendencingas kintamasis, kai nesant karų ar kitų svarbių katastrofos nelygybės pokyčių, tuomet nelygybė yra laipsniška, pasireiškianti kelerius metus, ar net dešimtmečius. Tačiau jeigu šalis susiduria su karais ar ligomis, tuomet pajamų nelygybė gali sparčiai augti. Kita labai svarbi pajamų nelygybės priežastis – išsilavinimo galimybių ribojimas (Blundell'as, 2020). Daugumoje šalių vaikai, gimę turtingose šeimose, lanko geriausias įmanomas mokyklas, o taip pat labai dažnu atveju mokosi ir privačiose mokyklose, taip siekdami geriausio išsilavinimo. Šiems vaikams suteikiamos geriausios galimybės tobulėti, kuri tampa paveldima privilegija. Tuo tarpu vaikai, gimę skurde ir kenčiantys nuo prastos mitybos bei blogos sveikatos, neturi galimybių net į pradinį išsilavinimą arba mokosi mokyklose, kurios yra perpildytos ir kuriose trūksta kvalifikuotų mokytojų bei tinkamų mokymosi priemonių. Taigi, šalyse, kuriose žemas išsilavinimo įgūdžių lygis, paprastai yra įstrigusios darbui imliame pirminiame sektoriuje. Tuo tarpu šalys, kuriose aukštas išsilavinimo lygis ir daugiau kvalifikuotos darbo jėgos, gauna didesnius atlyginimus ir daugiau kapitalo reikalaujančius gamybos metodus. Pasak Jungtinių Tautų Organizacijos mokslininkų, šių dienų pasaulyje galimybių nelygybė yra svarbiausia pajamų nelygybės rezultato dalis. Taip pat egzistuoja neoklasikinis požiūris, kad pajamų nelygybė gali egzistuoti ir dėl skirtingos pridėtinės vertės, kurią sukuria skirtingos darbo sritys ir kategorijos (Camacho, 2019). Žemiau 8 paveiksle pateiktos pagrindinės autorių išskiriamos pajamų nelygybės priežastys.

8 pav. Priežastys, lemiančios pajamų nelygybę (sudaryta autorės pagal Blundell (2020), Bartik (2019), Lakner (2016))

Kaip matyti iš 8 paveikslo, veiksnių, lemiančių pajamų nelygybę, gali būti tikrai daug, tačiau kartu su jais pajamų nelygybė turi ir labai daug svarbių (trumpalaikių ir (ar) ilgalaikių) pasekmių ekonomikos augimui. 2.2 skyriuje bus aptariama pajamų nelygybės svarba ekonomikai ir jos augimui.

2.2 Pajamų nelygybės svarba ekonomikai

Pajamų nelygybės priežasčių gali būti labai daug, tačiau kartu su jais pajamų nelygybė turi ir labai svarbių (ilgalaikių ir (ar) trumpalaikių) pasekmių ekonomikos augimui. Didelė pajamų nelygybė didina nestabilumą, šalių skolą ir infliaciją, o tai ilgainiui kenkia besivystančiai ekonomikai. Autoriai Neyapti's (2018), Chancel'as (2020), Piketty (2014) išskiria svarbiausius neigiamus pajamų nelygybės padarinius:

- I. Didėjanti pajamų nelygybė gali sukelti finansines krizes;
- II. Dėl didelės pajamų nelygybės didėja asmeninės ir institucinės skolos;
- III. Dėl didėjančios pajamų nelygybės atsiranda konkurencija dėl statuso, dėl kurios didėja vartojimas, kadangi asmenys, gaunantys didesnes pajamas, išleidžia daugiau pinigų išlaikydami savo gyvenimo lygį. Tuo tarpu mažas pajamas gaunantys namų ūkiai priversti skolintis, kad išlaikytų aukštą vartojimo lygį;

IV. Pajamų nelygybė keičia žmonių komunikaciją su kitais savo visuomenės nariais bei įsitraukimą į pačią visuomenę.

Keskin (2017) pabrėžia, kad ekonomikoje pagrindiniai pajamų nelygybės poveikio veiksniai yra šie: makroekonominis kintamumas, investavimo galimybių sumažėjimas, bloginamos besiskolinančiųjų paskatos. Autorius Kausik'as (2020) teigia, kad pajamų nelygybė sukuria neigiamą poveikį ekonomikai, kadangi dėl didelės pajamų nelygybės sumažėja asmenų pastangos, investicijos, polinkis į geresnį išsilavinimą. Pajamų nelygybė sukelia ekonominį, politinį ir socialinį nestabilumą tiek dar besivystančiose, tiek jau išsivysčiusiose šalyse. Autorius Norris (2015), išskiria pagrindinius ir potencialius didėjančios pajamų nelygybės padarinius, kurie turi ekonominį efektą, politinį efektą ir socialinį efektą (žr. 4 lentelę). Ekonominiame kontekste pajamų nelygybė kenkia bendrajai produktų ir paslaugų paklausai, taip pat neigiamai veikia ir vartojimą. Pajamų nelygybė koreliuoja su aukštu nedarbo, skurdo lygiu bei didėjančia infliacija (Haan'as, 2019). Pajamų nelygybė gali vystyti ir infliacinius kredito burbulus (turtųjų turto nukreipimas į investicijas, o ne į vartojimą) (Hoynes, 2018). Pajamų nelygybė dažniausiai nagrinėjama iš ekonominės perspektyvos, tačiau pajamų nelygybė gali sukelti ir politinę įtampą. Susirūpinimas kyla dėl „užburto skurdo rato“ ir didėjančios pajamų nelygybės, kuri yra svarbi politinės poliarizacijos priežastis, kelianti grėsmę tautos susiskaldymui ir destabilizacijai (Winkler'is, 2019). Žiūrint iš socialinės perspektyvos, didėjanti pajamų nelygybė sukelia socialines problemas, susijusias su socialiniu nestabilumu, neramumais ir nusikalstamumu, šešėline ekonomika, o visa tai kenkia šalies socialinei sanglaudai (Anser, 2020). Taip pat šalyse, kuriose didelė pajamų nelygybė, vidutinė gyvenimo trukmė paprastai būna mažesnė, kadangi ten, kur didesnė pajamų nelygybė, didesnis skurdo lygis ir individų vidutinės uždirbamos pajamos yra mažesnės, todėl ne visi individai gauna tinkamas ir vienodas teises į sveikatą (Sebastian'as, 2020).

Ekonominis efektas	•Kenkia bendrajai produktų ir paslaugų paklausai;•Infliaciniai kredito burbulai;•Infliacija, nedarbo lygio ir skurdo didėjimas.
Politinis efektas	•Didėjantis atotrūkis tarp turtingųjų ir skurstančiųjų skatina politinį nestabilumą;•Didėjantis visuomenės politinių nuostatų ir tapatybių atotrūkis, kuris kenkia bendrojo gėrio siekiui (politinė poliarizacija).
Socialinis efektas	•Neigiamas poveikis sveikatos būklei;•Mažesnes pajamas gaunantys asmenys turi mažiau galimybių investuoti į žmogiškąjį kapitalą - švietimą;•Padidėjęs korupcijos ir nusikalstamumo lygis, šešėlinė ekonomika.

4 lentelė. Trijų efektų pajamų nelygybės padariniai (sudaryta autorės remiantis Norris (2015))

Pasak Truesdale (2016), didėjanti pajamų nelygybė gali individus paveikti dviem būdais – tiesioginiu

ir netiesioginiu poveikiu. Tiesioginis poveikis pasireiškia per asmens pajamų pokyčius. Netiesioginis poveikis pasireiškia per kitų asmenų pajamų pokyčius, o tai savo ruožtu keičia visuomenės politines ir ekonomines institucijas. Tokie pokyčiai keičia asmenų paskatas ir elgesį. Pickett ir Wilkinson'as (2019) knygoje „The Spirit Level“ pabrėžia, kad pajamų nelygybės poveikis visuomenei griaua pasitikėjimą, individams kelia stresą ir nerimą bei skatina besaikį vartojimą. Wilkinson'as (2019) taip pat pabrėžia, kad pajamų nelygybė „sumažina socialinio gyvenimo džiaugsmą“, kadangi padidėjęs socialinis nerimas dėl pajamų ir dėl to, kaip individas mato save visuomenėje, priverčia individą abejoti savo pastangomis ir ateitimi. Taip pat autoriai Kim (2021) ir Stejin'as (2011) teigia, kad didėjanti pajamų nelygybė skatina individų nepasitikėjimą valdžia ir verslu. Pasak autoriaus Bonasia (2016), pajamų nelygybė sukuria hierarchijas, socialinį atstumą tarp individų ir įtarumą ne tik valdžia, bet ir vienas kitu.

Išskiriamos pajamų nelygybės pagrindinės nuostatos: nelygybė gali būti pateisinama ir perteklinė. Tam tikrais atvejais pajamų nelygybė gali būti ir pateisinama, jeigu ji suvokiama kaip asmeninio tobulėjimo, konkurencijos, taupymo bei investavimo pažanga (pvz. siekiama geresnio išsilavinimo, pajamų diferenciacija gali paskatinti žmogiškojo kapitalo kaupimą ir kt.), todėl tai daro šalies įtaką ekonomikos augimui (Wilkinson'as, 2020). Taip pat aukštesnis pajamų nelygybės mastas didina pajamų perskirstymą, taigi atsiranda paskata pakeisti disponuojamų išteklių pusiausvyrą, kai ištekliai perskirstomi iš turtingųjų skurdžiai gyvenantiems (Barro, 2020). Tokie būdai gali būti – socialinės išmokos, darbo pajamų apmokestinimas ir t.t. Austriškosios mokyklos atstovas Rothbard'as (2019) teigia, kad pasaulyje pajamų nelygybė yra neišvengiama ir netgi – reikalinga, kadangi atlieka paskatos funkciją. Austriškosios mokyklos atstovai laikosi nuomonės, kad kiekvienas asmuo yra unikalus ir kitoniškas, tad individai negali būti „lygūs“. Rothbard'as (2019) teigia, kad pajamų nelygybė niekada nebus lygi ir ją pasiekti yra neįmanoma, o ir lygybės siekimas yra pats iš savęs „kupinas absurdo“. Austriškosios mokyklos šalininkai kritiškai žvelgia į tai, kad kiekvienas individas turi teisę į geresnes gyvenimo sąlygas ir galimybes. Visi individai yra skirtingose vietose, todėl, pasak Rothbard'o (2019), ir individų pajamos privalo skirtis. Austriškoji mokykla teigia, kad išmatuoti pajamų lygį ekonomikoje yra beprasmiška ir nereikalinga, kadangi niekada nebus gautas „lygus“ pajamų nelygybės lygmuo. Pasak Narayan'o (2020), gerovės valstybės idealizavimas sukūrė tokią visuomenę, kuri nėra pakankamai tvirta atpažinti gyvenimo vertybes. Ši visuomenė negeba atpažinti žmogiškųjų jausmų – užuojautos ar kilnumo. Šie jausmai buvo atimti gerovės valstybės idealizavimo. Taip pat šie šalininkai teigia, kad kaip ir gamtoje, taip ir ekonomikoje, vyksta „natūralioji atranka“, kuri leidžia išlikti tik patiems stipriausiems. Pasiūlos ekonomikos šalininkas Feldstein'as (2001) akcentavo, kad didėjanti pajamų nelygybė turi įtakos investicijų didėjimui, ekonomikos augimo skatinimui ir nedarbo lygio mažėjimui. Autoriaus teigimu, reikėtų sumažinti mokesčius, bet kapitalo ir darbo pajamų nelygybė turi egzistuoti. Tačiau, pasak Turon'o (2018), jeigu pajamų nelygybė mažina asmenų išsilavinimo pasirinkimo galimybes bei pastangas ir dėl to atsiranda netinkamas išteklių pasiskirstymas, korupcija – tuomet tai tampa pertekline nelygybe, kuri stabdo ekonomikos augimą ir sukelia neigiamų ekonominių pasekmių, neigiamai veikiančių žmogaus gerovę bei ekonomiką. Tokį požiūrį palaiko ir autorius Stiglitz'as (2019), kuris teigia, kad perteklinė pajamų nelygybė, atvirksčiai, neskatina žmonių investuoti ar siekti švietimo. Didėjanti pajamų nelygybė gali skatinti kurti darbo vietas užsienyje, o ne savo šalyje, to rezultatas – silpnėjanti ir nestabili ekonomika. Autoriai Ostry (2018), Petersen'as (2016), Goda (2016) ir Brueckner'is (2018) teigia, kad pajamų nelygybės didėjimas gali turėti ir augimą skatinantį, ir augimą stabdantį poveikį (žr. 5 lentelę).

Pajamų nelygybės augimą skatinantis poveikis	Pajamų nelygybės augimą stabdantis poveikis
Paskata uždirbti daugiau nei kiti individai	Demotyvuojantis poveikis, pvz. sumažėjusios pastangos, investicijų į savo išsilavinimą trūkumas, nerizikavimas (pastangos tampa nieko nevertos)
Didesnė pajamų perspektyva ir paskata daugiau investuoti į savo išsilavinimą (produktyvumo didėjimas)	Kylanti socialinė įtampa, pvz. streikų padažnėjimas, nusikaltimų nuosavybei ir protestų padidėjimas ar net ekonominis chaosas ir politiniai neramumai
Didesnė pajamų perspektyva skatina rizikuoti (inovacijos ir verslumo veikla)	Perskirstymo priemonės remia gerovės ir augimo nuostolius, o dideli mokesčiai neigiamai skatina veiklos rezultatus
Dideles pajamas generuojantys individai kaupia santaupas, kurias gali panaudoti investicijoms	Jei pajamų nelygybė yra didelė, kai didelė ir nacionalinių pajamų dalis tenka dideles pajamas gaunantiems individams, gali atsirasti paklausos deficitas arba su paklausa susijęs augimo ribojimas

5 lentelė. Pajamų nelygybės augimą skatinantys ir stabdantys poveikiai (sudaryta autorės remiantis Ostry (2018), Petersen (2016), Goda (2016), Brueckner (2018))

Išskiriami pagrindiniai transmisijos kanalai, kuriais pajamų nelygybė daro įtaką ekonomikos augimui – taupymo (angl. *saving channel*), kreditų rinkos netobulumo (angl. *the credit-market imperfection channel*), socialinių ir politinių neramumų (angl. *sociopolitical unrest channel*) bei fiskalinės politikos kanalais (*fiscal policy channel*) (žr. 9 pav.). Pasak Bofinger'o (2016), taupymo kanalas ir fiskalinės politikos kanalas yra svarbūs išsivysčiusiose šalyse, o kreditų rinkos netobulumo ir socialinių-politinių neramumų kanalai svarbesni besivystančiose šalyse. Transmisijos taupymo kanalo šalininkai teigia, kad didelė pajamų nelygybė skatina ekonomikos augimą, kadangi turtingųjų sluoksnyje atsiranda taupymo norma, o sukauptos pajamos skiriamos kapitalo kaupimui (Cuadrado, 2012; Grau, 2014). Taigi, jei didėja taupymas ir kapitalas, kartu didėja ir ekonomikos augimas. Didelė pajamų nelygybė ir jos įtaka, kuri reiškiasi per kreditų rinkos netobulumo kanalą yra neigiama, kadangi augantis pajamų nelygybės lygis mažina galimybes į švietimą bei skurstančiųjų asmenines sukauptas pajamas (Hartmann'as, 2017; Stiglitz'as, 2016). Kai pajamų nelygybė auga, individai gali siekti aukštesnio išsilavinimo tuo atveju, kai jiems suteikiamas kreditas, tačiau jeigu kredito rinkų situacija rinkoje nėra puiki, tuomet sumažėja galimybės į kreditą. To rezultatas – didėjant pajamų nelygybei, mažėja asmenų išsilavinimo lygis, kas lėtina ekonomikos augimą. Pajamų nelygybė ir jos poveikis, kuris pasireiškia per socialinių-politinių neramumų kanalą skatina žmogiškojo ir fizinio kapitalo mažėjimą (Susanu, 2014). Didėjančios pajamų nelygybės įtaka ekonomikos augimui fiskalinės politikos kanalu reiškia, kad poveikis vyksta dėl pajamų diferenciacijos politikos. Pasak Sandbu (2021), padidinus mokesčius turtingiesiems, pajamų nelygybės lygis sumažėja. Tačiau tuo pačiu tai gali įtakoti turtingųjų pastangas investuoti, taigi tai gali silpninti ekonomikos augimą.

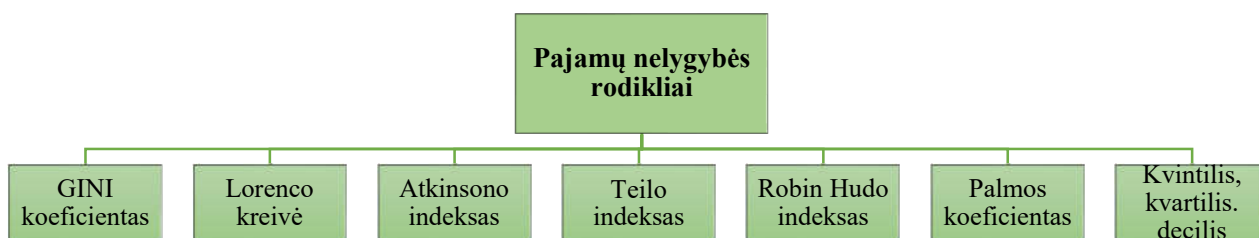

9 pav. Pajamų nelygybės įtaka ekonomikos augimui per transmisijos kanalus (sudaryta autorės)

Apibendrinant galima teigti, kad skirtingi autoriai skirtingai įvardija pajamų nelygybės poveikį, kuris nėra vienareikšmiškai apibrėžiamas. Tam tikrais aspektais pajamų nelygybė gali turėti teigiamos įtakos, o kitais – neigiamos įtakos ekonomikai ir jos augimui, todėl nelygybės poveikis ekonomikos augimui yra ginčytinas. Vertinti pajamų nelygybės poveikį ekonomikos augimui galima ir per transmisijos kanalus (taupymo, kreditų rinkos netobulumo, socialinių-politinių neramumų, fiskalinės politikos). Kai pajamų nelygybė didėja per taupymo kanalą, tuomet ekonomika taip pat auga. Pajamų nelygybė daro neigiamą poveikį ekonomikos augimui per kreditų rinkos netobulumo transmisijos kanalą. Didėjanti pajamų nelygybė įtakoja skurdžiau gyvenančių asmenų skaičių, kurie neturi galimybių įsigyti aukštesnio išsilavinimo, o tai neigiamai veikia ekonomiką ir jos plėtrą. Didėjanti pajamų nelygybė socialinių-politinių neramumų kanalu, taip pat kaip ir kreditų rinkos netobulumo transmisijos kanalu, lėtina ekonomikos augimą (mažina investicijas į fizinį ir žmogiškąjį kapitalą). Taip ir didėjanti pajamų nelygybė fiskaliniu politikos kanalu silpnina ekonomiką, kadangi padidinus mokesčius turtingiesiems asmenims, sumažėja turtingųjų asmenų investicijos.

2.3 Pajamų nelygybės matavimo vienetai

Analizuojant mokslinę literatūrą galima pastebėti, kad nėra vienos sąvokos, kuri apibūdintų pajamų nelygybę, tačiau tuo pačiu nėra ir vieno rodiklio, kuris būtų naudojamas norint įvertinti pajamų nelygybės dydį. Tarp atliktų mokslininkų tyrimų galima pastebėti, kad GINI koeficientas yra laikomas populiariausiu pajamų nelygybės rodikliu, tačiau randama ir kitų alternatyvių rodiklių, padedančių suprasti ir įvertinti pajamų nelygybę. Panaudojant žemiau išvardintus (10 pav.) rodiklius (Gini koeficientą, Lorenco kreivę, Atkinsono indeksą, Teilo indeksą, Robin Hudo indeksą, Palmos koeficientą, kvintilį ir decilį) galima įvertinti pajamų nelygybės dydį ir mastą. Trumpai bus aptariami pagrindiniai pajamų nelygybės matavimo rodikliai bei jų kitimų tendencijoms nusakyti naudojamų rodiklių metodika.

10 pav. Pagrindiniai pajamų nelygybės matavimo vienetai (sudaryta autorės)

Visi šie pateikti pajamų nelygybės rodikliai taip pat grupuojami į tris pagrindines kategorijas (Čiulevičius, 2008):

- *Specialiųjų koeficientų* (šiai grupei priskiriami koeficientai tokie kaip Gini, Palmos koeficientas, Atkinsono, Teilo ir Robin Hudo indeksai);
- *Grafinių* (Lorenco kreivė);
- *Struktūrinių koeficientų* (kvintilinis, kvartilinis ir decilinis santykiai).

2.3.1 Gini koeficientas

1912 metais italų mokslininko-statistiko Corrado Gini sukurtas GINI koeficientas skalėje svyruoja nuo 0 iki 1, arba nuo 0 iki 100 (norint išreikšti procentais). Kuo didesnis GINI koeficientas, tuo didesnis atotrūkis tarp turtingųjų ir skurdžiųjų (Schneider, 2020). GINI koeficientas yra labai svarbus matavimo vienetas, nes jis padeda nustatyti pajamų nelygybės dydį ir išvengti nepageidaujamų ekonominių padarinių, tokių kaip sumažėjęs pajamų mobilumas, namų ūkių skola, politinė poliarizacija ir didelis skurdo lygis (Reynolds, 2017). Paprasčiausias GINI koeficiento pavyzdys – jeigu valstybėje būtų absoliuti pajamų nelygybė, kai kiekvienas žmogus uždirbtų tiek pat, valstybės GINI koeficientas būtų lygus 0 (0%). Kita vertus, jeigu vienas asmuo uždirbtų visas šalies pajamas, o likusieji – nulį, tuomet GINI koeficientas būtų lygus 1 (100%). Apskaičiavus Gini pajamų nelygybės rodiklio reikšmę galimas pajamų nelygybės lygio nustatymas. Pateiktoje 11 lentelėje pateikiamas pajamų nelygybės lygis priklausomai nuo tam tikros Gini koeficiento reikšmės.

<i>Gini koeficiento reikšmė</i>	<i>Pajamų nelygybės dydis</i>
Gini < 0,4	Žemas
0,4 < Gini < 0,5	Vidutinis
Gini > 0,5	Aukštas

11 pav. Gini koeficiento reikšmės (sudaryta autorės remiantis Schneider (2020))

Iš pateiktos lentelės matyti, jeigu Gini reikšmė mažesnė už 0,4, tuomet daroma išvada, kad ir šalyje pajamų nelygybės lygis yra žemas. Tačiau jeigu koeficientas didesnis už 0,4, tačiau mažesnis už 0,5 tuomet pajamų nelygybės lygis šalyje yra vidutinis. Kai Gini koeficiento reikšmė viršija reikšmę 0,5, tuomet pajamų nelygybės lygis šalyje yra priimtinas kaip aukštas. Kiti autoriai kiek skirtingai apibrėžia Gini koeficiento reikšmes ir pajamų nelygybės lygį. Pavyzdžiui, Nordberg'as (2007) teigia, jog kuomet Gini koeficiento reikšmė mažesnė už 0,3, tuomet pajamų nelygybės lygis yra žemas. Vidutinis pajamų nelygybės svyruoja tarp 0,3 ir 0,5, o aukštas pajamų nelygybės lygis skaitomas tuomet, kai Gini koeficientas viršija 0,5. Gini koeficiento matematinė reikšmė, gali būti išreikšta remiantis Lorenco kreive (Boyce, 2021):

$$\text{Gini} = A / (A + B)$$

A = plotas virš Lorenco kreivės

B = plotas po Lorenco kreivės

Taigi, Gini koeficientas reiškia plotą tarp Lorenco kreivės ir 45 laipsnių esančios linijos bei padalytas iš bendro esančio ploto po esančia 45 laipsnių Lorenco kreivė. Gini koeficientas gali būti apskaičiuojamas ir pagal formulę, kurioje nėra naudojama Lorenco kreivė (Boyce, 2021):

$$G = \frac{1}{2\bar{Y} \cdot n \cdot (n-1)} \cdot \sum_{i=j}^n \sum_{j=1}^n |Y_i - Y_j|$$

Y = individų pajamos

n = gyventojų skaičius

G = Gini indeksas

Ši formulė pritaikyta naudoti tuomet, kada žinomas bendras gyventojų skaičius ir jų gaunamos pajamos. Skaičiuojant tiek pirma formule, remiantis Lorenco kreivė, tiek antra, be Lorenco kreivės, rodiklio rezultatas turėtų būti vienodas. Kokią formulę pasirinkti tyrimui, priklauso nuo analizuojamų duomenų tipo.

Pasak autorių Morton (2015) ir Blotevogel (2020), pagrindiniai GINI koeficiento privalumai:

- I. Lengva interpretuoti, kadangi koeficientas yra gana paprastas ir gaunamas vienas skaičius, kuris interpretuoja pajamų nelygybės dydį (nuo 0 iki 1);
- II. GINI koeficientas yra nelygybės matas, o ne vidutinių pajamų matas ar koks nors kitas kintamasis;
- III. Koeficientas gali būti panaudojamas norint palyginti pajamų pasiskirstymą skirtinguose gyventojų sektoriuose ir šalyse ar regionuose skirtingais laikotarpiais;
- IV. Apima visus duomenis;
- V. Plačiai naudojamas tarptautiniuose palyginimuose.
- VI. GINI koeficientas atitinka keturis svarius principus (Dhyani, 2016):
 - i. Anonimiškumas – koeficientas neidentifikuoja asmenų, kurie šalyje uždirba daug ar mažai;
 - ii. Nepriklausomybė nuo masto – koeficientas neatsižvelgia į ekonomikos dydį ir į tai, ar tai skurdi ar turtinga šalis;
 - iii. Gyventojų nepriklausomybė – koeficientas neatsižvelgia į šalies gyventojų skaičių;
 - iv. Pervedimo principas – jei pajamos (mažesnės už skirtumą) pervedamos iš turtingo gyventojų į skurdžiai gyvenančiam gyventojui, tuomet pasiskirstymas yra tolygesnis.

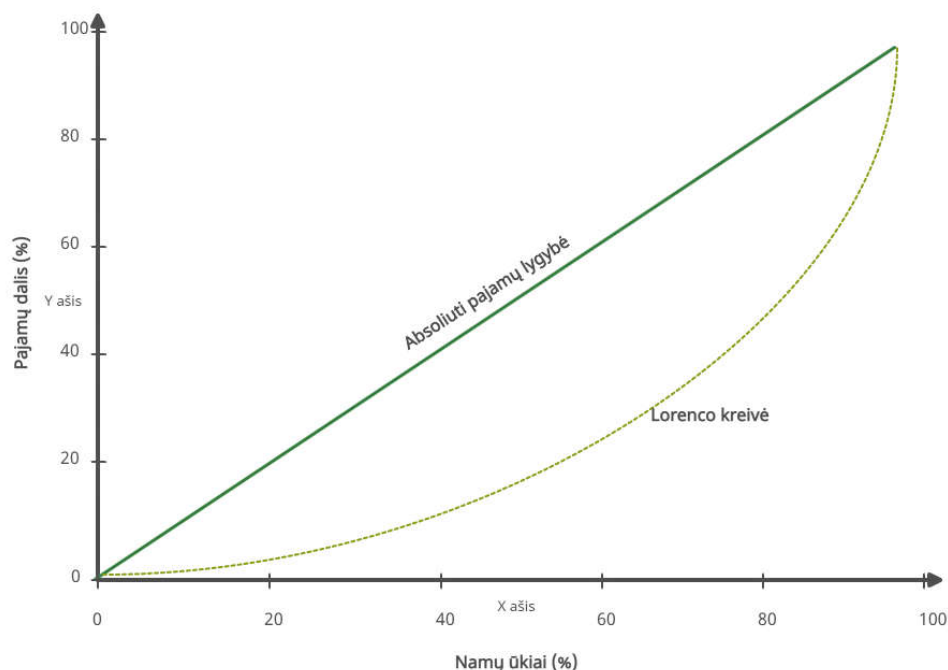
Autoriai Osberg (2016), Maio (2007), Khorrami (2020), išskiria šiuos GINI koeficiento trūkumus:

- I. Pajamų paskirstymo palyginimas tarp šalių gali būti sunkus - koeficientas nepriklauso nuo to, kokia stipri ekonomika ar kokia turtinga yra šalis. Dviejų šalių, pavyzdžiui, turtingos ir skurdžios, koeficientas gali būti lygiai toks pat, nes pajamų diferenciacija yra panaši;

- II. GINI koeficientas nėra pajėgus išmatuoti gyvenimo kokybės. To pavyzdys – koeficientas nepamatuoja vyriausybės gerovės programų, tokių kaip subsidijuojamas būstas, sveikatos priežiūra, švietimas, kuris pakelia gyventojų gyvenimo lygį ir kokybę. Taip pat kai kurios šalys išmokas skiria pinigais, o kitos naudoja tam tikrus kuponus (maistui), kurie nebus įskaičiuojami apskaičiuojant GINI koeficientą;
- III. GINI koeficientas skirtas apskaičiuoti tik namų ūkių pajamų nelygybę, o ne kiekvienų individų atskirai;
- IV. Pernelyg maža reakcija į žmonių pajamų pasiskirstymą viduriniuose sluoksniuose;
- V. Neatskleidžia, kokiose gyventojų grupėse nelygybė mažėja ar didėja.

2.3.2 Lorencio kreivė

GINI koeficientas apibūdinamas Lorencio kreive. Ji buvo sukurta 1905 metais amerikiečių ekonomisto Maxo Lorenzo. Pasak Rakauskienės (2017), Lorencio kreivė atskleidžia pajamų, turto, vartojimo ir materialinių gyvenimo sąlygų nelygybę. Tiesi įstrižainė rodo tobulą pajamų pasiskirstymą, o po ja esanti išgaubta linija yra Lorencio kreivė. Pagrindinis Lorencio kreivės principas – jei kreivė yra stati, pajamų nelygybės mastas yra mažas, o jeigu kreivė yra išgaubta – pajamų nelygybės mastas yra didelis. 12 paveiksle pateiktas grafinis Lorencio kreivės vaizdavimas.

12 pav. Lorencio kreivės vaizdavimas. Šaltinis: sudaryta autorės

Lorencio kreivės skaičiavimo veiksmai (Kleiber'is, 2007):

- I. Sudaromas pajamų, kurios skaičiuojamos, sąrašas nuo mažiausių iki didžiausių pajamų (nuo skurdžiausių iki turtingiausių);

- II. Apskaičiuojamos visos pajamos;
- III. Apskaičiuojamos mažiausias 1% gyventojų pajamų ir šio mažiausio 1% pajamas kaip procentą nuo visų apskaičiuotų pajamų;
- IV. Toliau apskaičiuojami 2%, 3%, 4% ir kt.
- V. Apskaičiuoti taškai pateikiame grafike – gyventojų dalys yra X ašis (horizontalioji ašis), o pajamų dalis yra Y ašis (vertikali ašis). Sukaupiti procentai brėžiami išilgai horizontalios ašies ir vertikalios ašyje rodomas suminis procentas nuo visų pajamų. Nubraižius šiuos taškus gaunama Lorenco kreivė.

Vienas svarbiausių Lorenco kreivės aspektų tas, jog kreivė atspindi tikrąją ekonominę šalies padėtį. Kitaip nei GINI koeficientas, Lorenco kreivė suteikia išsamesnę informaciją apie tikslų pajamų pasiskirstymą tarp gyventojų. Pagrindinis trūkumas – reikalingi labai išsamūs ir detalūs asmenų duomenys, negalima palyginti su kitomis šalimis, todėl norint remtis Lorenco kreive, pravartu į tyrimą įtraukti ir kitų pajamų nelygybės rodiklių, kad tyrimai būtų tikslingi (Sarabia, 2008).

2.3.3 Palmos koeficientas

Pajamų nelygybės matavimas yra labai svarbus norint įvertinti visuomenės būklę. 2013 metais buvo pasiūlyta alternatyva Gini koeficientui - Palmos koeficientas (angl. *Palma ratio*). Turtingieji turtėja, o skurdieji skurdėja, tai tampa pagrindinis šių dienų pajamų nelygybės veiksnys. Gini koeficientas iki šiol dominavo kaip pajamų nelygybės rodiklis, tačiau jis yra jautresnis pokyčiams vidurinėje grupėje, o ten pajamų pokyčiai vyksta rečiausiai (Floyd'as, 2022). Palmos koeficientas būtent ir buvo sukurtas, jog išspręstų šią problemą, sutelkiant dėmesį į skirtumus tarp aukščiausių ir žemiausių pajamų grupių sluoksnių bei atsakytų į klausimą: kas atsitiks turtingiausiems ir skurdžiausiems? Palmos koeficientas apibrėžiamas kaip turtingiausiųjų 10% gyventojų bendrųjų nacionalinių pajamų dalies santykis, padalytas iš skurdžiausiųjų 40% (Sumner'is, 2016). Tai reiškia, kad visuomenėje, kurioje Palmos koeficientas yra 4, 10% turtingųjų gauna keturis kartus daugiau nei 40% skurdžių. Priešingai nei Gini koeficientas, Palmos koeficientas matuoja tik pajamų pasiskirstymo pokyčius, jeigu įtaka yra daroma asmenims, kurie uždirba mažiausiai arba daugiausiai (Emine, 2019). 2013 metais kovo mėnesį 90 ekonomistų paragino JT ekonominės plėtros komisiją siekiant iki 2030 metų panaikinti skurdą visais įmanomais aspektais ir tam buvo pasiūlyta naudoti būtent Palmos koeficientą. Pasak autoriaus Cao (2019), Palmos koeficiento trūkumas yra tas, kad šis koeficientas neapskaičiuoja pajamų paskirstymo „viduryje“.

2.3.4 Kvintilinis, decilinis ir kvartinilis santykiai

Kitas pajamų nelygybės rodiklis, kuris analizuoja atotrūkį tarp turtingųjų ir skurstančiųjų yra kvintilis. Tai vienas iš paprasčiausių pajamų nelygybės matavimo vienetų: namų ūkiai pagal pajamas yra suskirstomi nuo mažiausių iki didžiausių bei suskirstomi į penkias grupes, kuriose yra vienodas individų skaičius, vadinamas kvintiliais. Šis skaičiavimas leidžia įvertinti pajamų pasiskirstymą tarp šių penkių grupių ir palyginti, kokią visų pajamų dalį uždirba kiekvienas kvintilis. Kuo kvintilinis santykis yra didesnis, tuo pajamų nelygybės lygis yra didesnis (Fixler'is, 2020).

Kitas, panašus ir efektyvus būdas išnagrinėti pajamų nelygybę tarp turtingųjų ir skurdžių yra

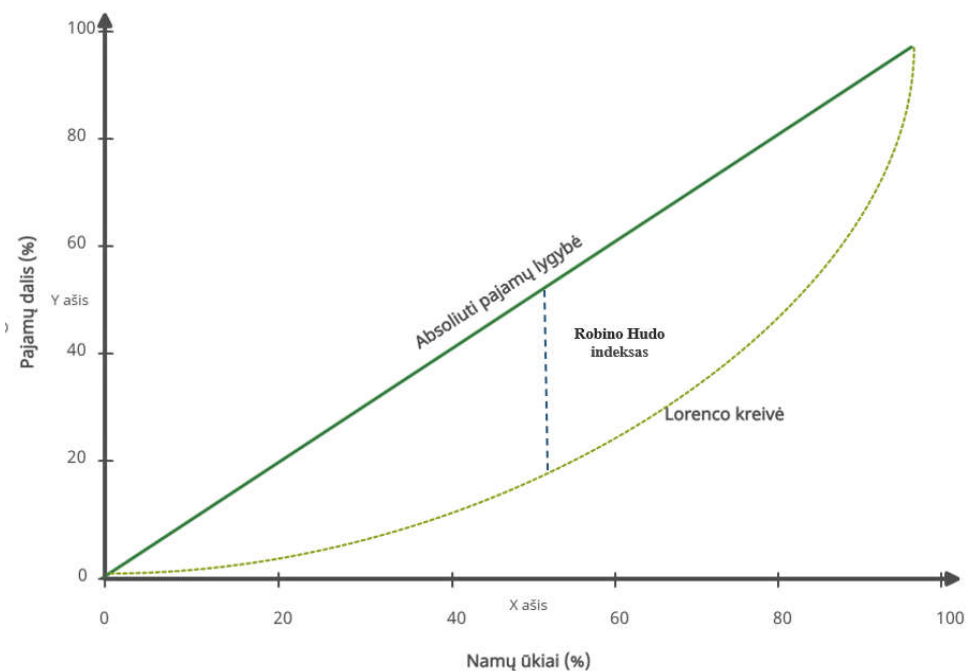
apskaičiuojant decilių santykį. Skaičiuojama, pavyzdžiui, imant pajamas, kurias uždirba 15% didžiausių namų ūkių ir jas dalijant iš 15% skurdžiausių namų ūkių uždirbamų pajamų. Svarbus šio rodiklio pranašumas yra tai, kad leidžia atlikti jautrumo analizę; pavyzdžiui, galima palyginti gyventojų sveikatos koreliacijas su 20:80, 30:70, 40:60 decilių santykiais. Tokiu būdu tyrėjai gali ištirti, kurios pajamų spektro dedamosios gali būti svarbiausios. Decilio santykio pajamų nelygybės lygis yra interpretuojamas lengvai – kuo didesnis decilio santykis, tuo pajamų nelygybė yra didesnė (Khor, 2008).

Kiek rečiau sutinkamas ir naudojamas pajamų nelygybės matavimo vienetas – kvartilinis santykis. Šio rodiklio apskaičiavimo veiksmi: visa rodiklio imtis padalijama į keturias dalis, o tuomet ketvirtasis kvartilis dalijamas iš pirmojo kvartilio. Rodiklio esmė atskleisti, kiek kartų 25% turtingųjų pajamos skiriasi nuo 25% skurdžiųjų asmenų pajamų. Kaip ir prieš tai nagrinėtų rodiklių – kvintilio santykio ir decilinio santykio – didesnė reikšmė atskleidžia didesnę pajamų nelygybės lygį (Larsen, 2019).

2.3.5 Atkinsono, Robin Hudo ir Teilo indeksai

Kiek mažiau populiarūs pajamų nelygybės rodikliai, vertinantys socialinės nelygybės problemas yra Atkinsono (angl. *Atkinson*), Robin Hudo (angl. *Robin Hood*) ir Teilo (angl. *Theil*) indeksai. Atkinso indeksas (dar kitaip žinomas kaip Atkinsono matas arba Atkinsono nelygybės matas) yra pajamų nelygybės matas, kurį sukūrė britų ekonomistas Anthony Barnes Atkinson 1970 metais. Tai gerove pagrįstas nelygybės matas, kuris parodo „socialinės gerovės nuostolius, kurie susiję su tam tikru pajamų nelygybės laipsnio dydžiu“ (Fischer, 2013). Galimas intuityvus šio indekso paaiškinimas: pagal Atkinsono reikšmes galima apskaičiuoti visų pajamų dalį, kurios reikėtų norint pasiekti tokį patį socialinės gerovės lygį, jei pajamos būtų paskirstytos idealiai. Šis matas priklauso nuo visuomenės nepageidaujamo nelygybei, kur didesnė vertė yra didesnis socialinis asmenų naudingumas ir noras priimti mažesnes pajamas mainais į lygesnę pajamų pasiskirstymą (Gastwirth'as, 2019). Atkinsono indekso reikšmė 0,10 rodo, kad tą patį socialinės gerovės lygį galėtume pasiekti tik 1-0,10=90% pajamų. Teorinis Atinsono reikšmių diapazonas yra nuo 0 iki 1, o 0 yra vienodo paskirstymo būseną (Lundtofte, 2020).

Robin Hudo (angl. *Robin Hood*) indeksas rodo visų pajamų dalį ir kaip ji turėtų būti perskirstyta, kad būtų pasiekta „tobulos“ lygybės būseną. Šio indekso principas parodyti, kurią procento dalį pajamų namų ūkis, gaunantis daugiau nei vidutinę pajamų dalį, turi perduoti kitam namų ūkiui, kurių pajamos mažesnės, kad pajamos galėtų pasiskirstyti tolygiai (Allen'as, 2022). Grafiškai tai gali būti pavaizduota kaip didžiausias vertikaliai esantis atstumas tarp Lorenzo kreivės ir linijos, kuri yra 45 laipsnių, o tai reiškia tobulą pajamų lygybę (žr. 13 pav.).

13 pav. Robin Hudo indeksas (sudaryta autorės remiantis Johnston (2001))

Teilo indeksas (angl. *Theil index*) taip pat dažnu atveju naudojamas kaip GINI koeficiento alternatyva (Lasarta, 2014; Barros, 2015). Teilo indeksas svyruoja nuo nulio iki begalybės. Jeigu indekso reikšmė yra didelė, tuomet reiškia, kad pajamos yra pasiskirsčiusios tolygiai. Teilo indeksą galima išskaidyti į du komponentus: vienas yra skirtumai regionų pogrupiuose – kai, pavyzdžiui, pogrupis identifikuojamas pagal šaliai priklausančią regioną; kitas – skirtumai tarp regionų pogrupių (t.y tarp šalių). Šių dviejų komponentų suma yra lygi Teilo indeksui (Maio, 2019). Kitaip nei GINI koeficientas, Teilo indeksas yra jautresnis pokyčiams Lorenco kreivės galuose, tuo tarpu GINI koeficiento reikšmės yra pasiskirsčiusios viduryje.

2.3.6 Pajamų nelygybės matavimo rodiklių privalumai ir trūkumai

Svarbu pabrėžti, kad pajamų nelygybės matavimo vienetų tikslumas labai priklauso nuo apskaitos pajamų tikslumo. Apskaičiuojant pajamas, apskaita nėra pajėgi įtraukti ir apskaičiuoti (Klemanson, 2019):

- pajamos, kurios gaunamos iš šešėlinės ekonomikos;
- neapskaičiuojamos tam tikros pajamos iš turimo sukaupto turto (pvz. nuosavo būsto);
- viešosios gėrybės, kurios gali būti svarbios asmenų gerovei;
- ekonominės veiklos rūšys, kurios neįtraukiamos į apskaitą (pvz. susiję su namų ūkių gamyba)

Išanalizavus mokslinę literatūrą ir išnagrinėjus pagrindinius pajamų nelygybės matavimo rodiklius, galima teigti, kad kiekvienas pajamų nelygybės matavimo rodiklis turi tiek privalumų, tiek trūkumų. Norint nustatyti kuo tikslesnę šio projekto analizę, labai svarbu pasirinkti tinkamus pajamų nelygybės rodiklius. Taigi, žemiau 6 lentelėje pateikti kiekvieno nagrinėto pajamų nelygybės matavimo vieneto privalumai ir trūkumai.

	Privalumai	Trūkumai
Gini koeficientas	▪ Lengva interpretacija (reikšmės yra nuo 0 iki 1); ▪ Anonimiškumas; ▪ Papildo duomenis apie BVP ir vienam gyventojui tenkančias pajamas; ▪ Visuotinai priimtas tarptautiniuose palyginimuose; ▪ Galimas pajamų pasiskirstymas skirtingais laikotarpiais. ▪ Koeficientas nepriklauso nuo populiacijos dydžio.	▪ Silpna reakcija į pajamų pasiskirstymą viduriniuose sluoksniuose; ▪ Neatspindi populiacijos struktūrinių pokyčių; ▪ GINI koeficientas yra linkęs į sisteminės ir atsitiktinės duomenų klaidas; ▪ Neparodo socialinės gerovės funkcijos.
Loresco kreivė	▪ Vaizdžiai parodo pajamų nelygybės pasiskirstymą; ▪ Tiksliai parodo, kuriuose pajamų procentiliuose stebimas pajamų pasiskirstymas skiriasi nuo lygybės linijos; ▪ Galimas palyginimas su kitomis šalimis; ▪ Atspindi realią ekonominę padėtį.	▪ Reikalauja išsamių individualių duomenų; ▪ Sudėtingi skaičiavimai; ▪ Tarpvalstybiniuose palyginimuose galima susidurti su palyginimo problema; ▪ Vertinimo išvados gali būti netikslios (reikalingi kiti papildomi rodikliai); ▪ Neparodo socialinės gerovės funkcijos.
Atkinsono indeksas	▪ Parodo socialinės gerovės funkciją; ▪ Įvertina judėjimą kituose pajamų paskirstymo segmentuose. ▪ Siejamas su skurdo paplitimu ▪ Skaičiuojant naudojami jautrumo parametrai	▪ Sudėtingas interpretavimas
Robin Hudo indeksas	▪ Parodo socialinės gerovės funkciją;	▪ Sudėtingas interpretavimas ▪ Matavimo vienetai yra piniginiai ▪ Sudėtinga palyginti tarp šalių
Teilio indeksas	▪ Parodo socialinės gerovės funkciją; ▪ Leidžia analizuoti pajamų nelygybę tarp gyventojų grupių. ▪ Skirtas įvertinti entropiją. ▪ Galimas išskaidymas (pagal amžių, lytį, išsilavinimą ir pan.)	▪ Mažiau intuityvus ir nėra tiesiogiai palyginamas tarp skirtingų dydžių ar grupių struktūrų populiacijų. ▪ Sudėtingas interpretavimas ▪ Nėra palyginimas tarp skirtingų šalių ar grupių
Palmos koeficientas	▪ Lengva apskaičiuoti, nesudėtinga interpretuoti ▪ Apskaičiuoja žemiausių ir aukščiausių sluoksnių pajamų skirtumus	▪ Netenkina perkėlimo principo; ▪ Neapskaičiuoja pajamų pasiskirstymo viduriniuose sluoksniuose
Kvintilis, decilis ir kvartilis	▪ Nagrinėja žemiausius ir aukščiausius pajamų sluoksnius;	▪ Neapskaičiuoja pajamų viduriniuose sluoksniuose

6 lentelė. Pajamų nelygybės matavimo vienetų analizė (sudaryta autorės)

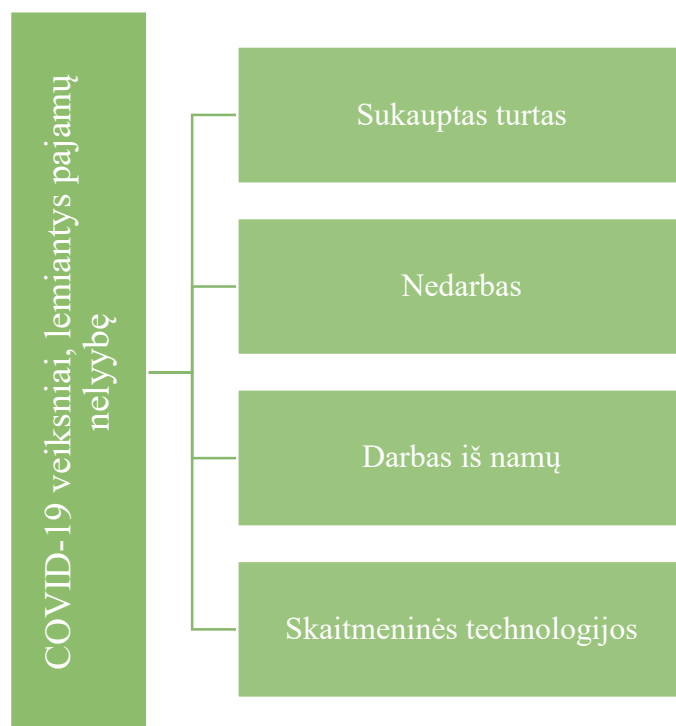
Taigi, rodiklio pasirinkimas priklauso nuo to, kokia pasirinkta tyrimo sritis. Pajamų nelygybei įvertinti naudojama daug įvairių rodiklių, kuris kiekvienas iš jų nagrinėja skirtingus pajamų nelygybės aspektus. Dažniausiai mokslininkai savo tyrimuose naudoja ne vieną pajamų nelygybės rodiklį tam,

kad tyrimai būtų kuo tikslesni ir aiškesni. Šiame tyrime bus reikalingas palyginimas tarp šalių, o tokie indeksai kaip Robn Hudo, Teilio ir Atkinsono nėra naudojami norint palyginti šalių skirtumus bei jų apskaičiavimai ir interpretavimai tyrimuose yra pernelyg sudėtingi. Dėl to pajamų nelygybės įvertinimui nustatyti bus naudojamas GINI indeksas pagal namų ūkių disponuojamąsias pajamas, kadangi koeficientas parodo bendrųjų namų ūkių disponuojamųjų pajamų nelygybę. Į šį koeficientą taip pat įskaičiuojamos visos individų pajamos, gaunamos iš skirtingų šaltinių bei valstybės socialinių paramų.

2.4 COVID-19 veiksniai, lemiantys pajamų nelygybę

Nagrinėjant mokslinę literatūrą apie pajamų nelygybę lemiančius COVID-19 veiksnius, galima pastebėti skirtingus veiksnius, lėmusius pajamų nelygybę pandemijos laikotarpiu. Šiame skyriuje bus pristatyti COVID-19 veiksniai, kurie buvo nagrinėjami autorių, kaip veiksniai, turintys teigiamą ryšį su pajamų nelygybe.

Stantcheva (2020) išskyrė ir tyrinėjo keturis pagrindinius COVID-19 veiksnius, kurie labiausiai lėmė pajamų nelygybę: namų ūkių sukauptas turtas, nedarbas, darbas iš namų ir skaitmeninių technologijų lygis (žr. 14 pav.).

14 pav. Veiksniai, lemiantys pajamų nelygybę pandemijos laikotarpiu (sudaryta autorės remiantis Stantcheva (2022))

Sukauptas turtas. Taupymas ir turtas yra svarbūs veiksniai, lemiantys asmens gerovę namų ūkių ir ekonomikos plėtrai (Anderesen'as, 2020). COVID-19 pandemija padidino namų ūkių taupymą, kadangi vartojimas sumažėjo dėl 1) su pandemija susijusių ribojimų 2) nežinomybės dėl ateities (Montalvo, 2020). Šalyse sukauptų santaupų padidėjimas atsispindėjo per išlaidų sumažėjimą. Sukauptas turtas ir santaupos suteikia galimybę šias pajamas investuoti į investavimo fondus, nekilnojamąjį turtą, akcijas ir kt. Tokiu būdu individai gali sugeneruoti papildomų pajamų iš investavimo (pelnas, rentos, dividendai ir pan.). Tokiu būdu didėja dar didesnis atotrūkis tarp

individų, gaunančių aukštas ir žemas pajamas (Rebilliard'as, 2021).

Nedarbas. Mažesnes pajamas gaunantys darbuotojai pandemijos laikotarpiu susidūrė su dvejomis priešingomis jėgomis 1) nekvalifikuoti darbuotojai, kurie nukentėjo dėl įmonių užsidarymo ir buvo atleisti arba 2) individai, kurių nuotolinio darbo potencialas yra mažesnis nei kvalifikuotų darbuotojų. Chetty (2020) atliko tyrimą, kurio metu buvo nustatyta, kad JAV užimtumo lygio kritimas buvo ryškesnis mažas pajamas gaunantiems darbuotojas. 2020 metais sausio mėnesį JAV darbo neteko apie 38% apatiniame darbo užmokesčio kvartilyje esantys asmenys. Nedarbo poveikis gali būti ne tik ilgalaikis, bet taip pat ir padidinti atotrūkį tarp mažas ir aukštas pajamas gaunančių darbuotojų (Lund, 2021). Taip pat pandemija paspartino automatizavimą ir skaitmeninį raštingumą, o šios tendencijos yra labiau palankios daug įgūdžių reikalaujantiems ekonomikos sektoriams. Stigliz (2020) savo analizėje taip pat pritaria šiai nuomonei ir teigia, kad pandemija padidino žemos kvalifikacijos darbo pasiūlą ir aukštos kvalifikacijos darbo paklausą. Taip pat, pasak Lee (2021), namų ūkiai, gaunantys mažesnes pajamas patyrė daugiau streso, todėl jų sveikatos psichinė būklė nukentėjo labiau, o tai gali atsiliiepti ir apsunkinti galimybes susirasti darbą.

Darbas iš namų. COVID-19 pandemija dar labiau paspartino darbo iš namų galimybes visose ES valstybėse narėse. Darbas iš namų pandemijos laikotarpiu tapo labai svarbus, nes tai vienintelė galimybė ir toliau dirbti, tačiau tuo pačiu ir mažinti viruso riziką (Neiman'as, 2020). Daugelis įmonių šiuo metu pirmą kartą taip sparčiai naudojami darbo namuose ir nuotolinio darbo galimybėmis. Taip pat Baert'as (2020) atliko tyrimą, kurio metu buvo nustatyta, kad dauguma darbuotojų (apie 85%) mano, kad nuotolinis darbas ir skaitmeninės konferencijos tęsis ir po pandeminės krizės. „Facebook“, „Microsoft“, „Spotify“ ir daugelis kitų kompanijų, ypač susijusių su informacinėmis technologijomis, jau nusprendė, kad leis daugeliui darbuotojų nuolat dirbti iš namų (Mollalo, 2020).

Tyrimai rodo, kad dirbant namuose skatinamas didesnis darbo užmokesčio priedas, todėl pajamų pasiskirstymas gali būti netolygus. Mažesnes pajamas gaunantys darbuotojai turi mažiau galimybių dirbti nuotoliniu būdu. Sostero (2020) teigia, kad nuotolinio darbo potencialas didėja tada, kai individo darbo užmokesčio lygis auga. Taigi, šis nevienodas darbo iš namų potencialas gali dar labiau sustiprinti jau egzistuojančią pajamų nelygybės problemą. Pena (2021) apskaičiavo, kad iki COVID-19 pandemijos 2018 metais darbuotojai iš Vokietijos, kurie galėjo dirbti iš namų, gavo 12% atlyginimų premijas. Bonacini's (2021) atliko tyrimą Italijoje, kurio metu nustatyta, kad darbas iš namų koreliuoja su darbo pajamų padidėjimu, todėl yra gilėjama nelygybė tarp darbuotojų, galinčių dirbti iš namų ir tarp tų, kurie neturi galimybės dirbti nuotoliniu būdu. Be to, priemoka yra didesnė už darbą iš namų tiems darbuotojams, kurie ir taip uždirba daugiau, todėl pajamų nelygybė gali padidėti net ir tarp dirbančiųjų iš namų darbuotojų. Darbuotojų perkvalifikavimas taip pat yra problema, nes daugelis asmenų neturi įgūdžių, reikalingų dirbti nuotoliniu būdu. Pavyzdžiui, neseniai paskelbtoje ES ataskaitoje nustatyta, kad trečdalis ES valstybių darbo jėgos turi labai ribotus skaitmeninius įgūdžius, arba jų išvis neturi.

„Pew Research Center“ 2021 metų spalio mėnesį atliko tyrimą, kurio metu buvo nustatytos pagrindiniai pramonės sektoriai, kuriuose didžiąją dalį savo darbo pareigų galima atlikti nuotoliniu būdu:

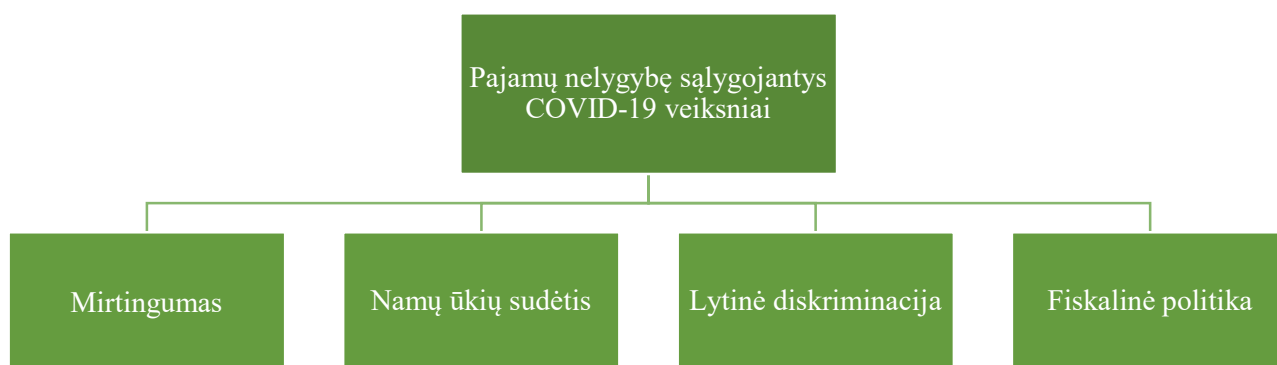
- Bankininkystės, finansų, apskaitos;
- Informacinių technologijų;

- Švietimo;
- Mokslinių ir techninių paslaugų sektorius.

Bankininkystė, finansai ir apskaita turi didžiausią potencialą – daugiau nei trys ketvirtadaliai laiko praleidžiama tai veiklai, kuri atliekama nuotoliniu būdu, neprarandant produktyvumo. Kitas didžiausias potencialas – informacinės technologijos, daugiau nei pusė darbuotojų laiko praleidžiama veiklai, kurią efektyviai galima atlikti nuotoliniu būdu. Visi išvardyti sektoriai pasižymi didele darbuotojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, dalimi. Taip pat nuotolinio darbo galimybės įvairiose ES šalyse skiriasi. Pavyzdžiui, verslo ir finansinės paslaugos sudaro didelę Suomijos ir Danijos ekonomikos dalį ir dėl to darbuotojai turi didžiausią potencialą darbui iš namų. Taigi, darbuotojai, esantys žemiausiame pajamų paskirstymo etape, susiduria su mažiausia galimybe dirbti nuotoliniu būdu. Nuotolinio darbo atsiradimas ir paplitimas tampa nauju pajamų nelygybės veiksniu dėl COVID-19 pandemijos įtakos.

Skaitmeninės technologijos. Skaitmeninis raštingumas yra procesas, kuris buvo gerokai paspartintas COVID-19 pandemijos. Darbas, sveikatos ir švietimo paslaugos bei pramoginė veikla vyko per skaitmenines technologijų platformas, nes prasidėjus pasaulinei pandemijai didžioji pasaulio dalis perėjo prie skaitmeninės aplinkos. Nors COVID-19 parodė, kad įmanoma gyventi skaitmeninėje visuomenėje, tai dar labiau padidino skaitmeninę atskirtį ir pajamų nelygybę, kadangi darbuotojai, kurie turi puikius skaitmeninio raštingumo įgūdžius, uždirba didesnes pajamas nei tie darbuotojai, kurie neturi skaitmeninio raštingumo (arba turi labai mažus) įgūdžius (West, 2020).

Chen (2021) ir Blundell (2020) tyrinėjo keturis COVID-19 veiksnius, kurie sąlygoja pajamų nelygybę pandemijos laikotarpiu:

15 pav. Pajamų nelygybę sąlygojantys COVID-19 veiksniai (sudaryta autorės remiantis Chen (2021), Blundell (2020))

Tiesioginis COVID-19 poveikis ES šalyse labiausiai paveikė gyventojų sveikatą, kalbant apie susirgimų skaičių ir mirtingumą bei atskleidė visuomenės lūžio linijas (Chen'as, 2021). Tiesioginis pandemijos COVID-19 poveikis pajamų pasiskirstymui yra glaudžiai susijęs su mirtino viruso plitimu visuomenėje, kuris lemia žmonių mirtingumą, nes mažas pajamas gaunančios ir skurde esančios asmenų grupės yra labiausiai pažeidžiamos ligų (Furceri, 2020; Galletta, 2020). Pasak Wang

(2020), COVID-19 atvejų ir mirčių paplitimas neproporcingai didesnis socialiai atskirtose bendruomenėse, kuriose ir menkai išsivysčiusi sveikatos sistema. Grohe (2021) savo tyrime atliko viruso poveikį Jungtinėse Valstijose, kurio metu buvo nustatyta, kad mirtingumas buvo didesnis skurdžiose bendruomenėse. Taigi, pasak Grohe (2020), viruso didžiausi mirtingumo rodikliai užfiksuoti tarp pažeidžiamiausių asmenų – vargšų, benamių ir kt., kuris buvo daug didesnis nei kitose gyventojų grupėse. Oronce (2020) tyrimas taip pat atskleidė ryšius tarp pajamų nelygybės ir COVID-19 susirgimų ir mirčių skaičių. Pajamų nelygybė gali padidinti užsikrėtimo galimybes, nes labiausiai nepalankioje padėtyje esantys asmenys turi likti darbo rinkoje, kad galėtų sau leisti gyventi regione, kuriame taip pat yra daug turtingesnių gyventojų. Nepalankioje padėtyje gyvenantys asmenys taip pat dažniau gyvena perpildytuose namų ūkiuose ir dirba tuos darbus, kuriuose reikalinga integracija su visuomene, pavyzdžiui, senelių priežiūros, vaikų priežiūros, valymo ir kt. darbus (Krisberg, 2020). Pasak Jung (2020) COVID-19 pandemija išryškino didelius sveikatos prieinamumo skirtumus dėl pajamų nelygybės. Asmenys, turintys žemesnę socialinę ir ekonominę padėtį patiria blogesnę sveikatos būklę nei jų kolegos su aukštesniu statusu. Pasak Galarraga (2021), tai galima būtų paaiškinti dviem mechanizmais – sveikatos elgsena ir sveikatos priežiūros prieinamumu. Pirmuoju atveju grindžiama, kad skurdžiau gyvenantys žmonės ir/ar žemesnį išsilavinimą turintys yra mažiau informuoti ir mažiau atsargūs dėl žinių stokos ir supratimo apie sveikatos elgseną. Antruoju atveju teigiama, kad skurdžiau gyvenantys žmonės ir mažiau į išsilavinimą linkę žmonės retesniu atveju kreipiasi į gydytoją ir negali atsakyti dirbti, nes nerimauja dėl išlaidų, susijusių su liga (Jung, 2020). Helliwell (2021) ir Wildman (2021) taip pat ištyrė teigiamą poveikį tarp pajamų nelygybės ir COVID-19 mirčių skaičiui. Naudodamas tapvalstybinę regresiją su didele šalių imtimi, Helliwell (2021) nustatė, kad pajamų Gini koeficientas turi reikšmingą ir teigiamą poveikį COVID-19 mirčių vienam milijonui gyventojų 2020 metais. Wildman (2020) taip pat atskleidė teigiamą ryšį tarp Gini koeficiento ir mirtingumo nuo COVID-19 36 EBPO šalyse. Autoriai (2021) ir Mukherji (2020) taip pat atliko tyrimą, kurio metu buvo nustatyta, kad žemesnio socialinio ir ekonominio statuso grupės kelia didesnę asmenų mirtingumo riziką nuo COVID-19 bei turi įtakos pajamų nelygybei Jungtinėse Amerikos Valstijose. Taip pat atlikti ir išsamesni bei detalesni 141 ir 124 EBPO ir besivystančių šalių tyrimai, kurių metu buvo nustatyta, kad pajamų nelygybė, matuojama atitinkamai Gini koeficientu ir santykiniu skurdu, buvo reikšmingai susijusi su didesniu mirtingumu nuo COVID-19 viruso (Davies, 2021, IMF, 2021). Davies (2021) taip pat išskyrė, kad didesnis mirtingumas yra susijęs 1) su žemesne sveikatos priežiūra ir prieiga ir 2) su didesniu santykiniu skurdu, ypač miesto vietovėse.

Kitas tyrinėtus autorių veiksnys – namų ūkių sudėtis. Blundell (2020), Radey (2021), Barroso (2020) tyrinėjo ryšį tarp pajamų nelygybės ir vienišų mamų pandemijos laikotarpiu. Vienišos motinos, uždirbančios žemas pajamas, yra viena pažeidžiamiausių grupių, kurias paveikė COVID-19. Pasak Barroso (2020), vienas iš keturių vaikų JAV gyvena su vieniša mama, o beveik du trečdaliai vienišų mamų gyvena žemiau skurdo ribos. Vienišos mamos daugiausia dirba paslaugų sektoriuose, o šie buvo labiausiai paveikti per pandemiją, taigi tai reiškia dar didesnę vienišų motinų pajamų sumažėjimą (Radey, 2021).

Lytinei diskriminacijai mokslininkai taip pat skyrė daug dėmesio ir ieškojo ryšio tarp pajamų nelygybės. Mokslininkų atlikti tyrimai rodo, kad moterys dažniau netenka darbo ir pajamų pandemijos laikotarpiu nei vyrai (Adams-Prassl, 2020; Angelov, 2021; Gomez, 2021; Doorley, 2021). Adams-Prassl (2020) teigia, kad didžiausia pandemijos įtaką jaučia nekvalifikuoti darbuotojai

ir moterys, o pandemijos įtaka dar labiau didina jau egzistuojančia lyčių pajamų nelygybę. Doorley (2021) atliko tyrimą JAV ir Indijoje ir pagal suskirstytus lyčių duomenis apskaičiavo, kad dėl COVID-19 moterys neteko darbo maždaug 1,8 karto daugiau nei vyrai. Pasak Doorley (2021), COVID-19 laikotarpiu JAV 19% moterų dirbo tuose sektoriuose, kuriuose buvo didesnė rizika dėl veiklos užsidarymo. Taip pat COVID-19 padidino nemokamas priežiūros poreikius, tokius kaip vaikų priežiūra, pagyvenusių žmonių priežiūra, maisto gaminimas ir pan., o tai padidino dar didesnę moterų atsitraukimą nuo darbo jėgos (Dikler, 2020).

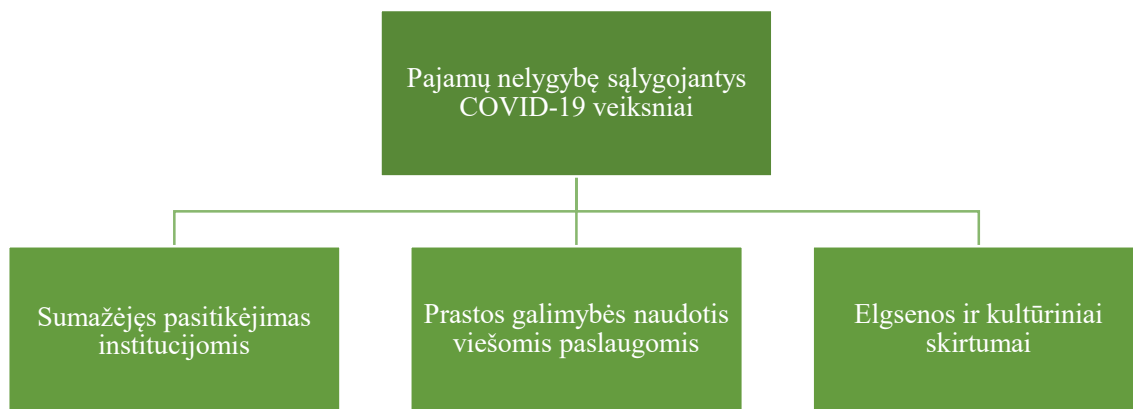
Ketvirtas Chen'as (2021) COVID-19 veiksnyje pajamų nelygybei – fiskalinė politika. Pandemijos metu šalių vyriausybės įdiegė įvairius fiskalinius paketus, kad sušvelnintų neigiamus pandemijos padarinius namų ūkiams ir ekonomikai. Tačiau, pasak Chen'as (2020), dėl šių fiskalinių paskatų paketų padidės valstybės skolos ir mokesčių tarifai, o tai reikšmingai veikia pajamų nelygybę. Spasova (2021), Ghailani (2021), Sabato (2021), Coster'is (2021), taip pat daug dėmesio skyrė samdomų ir savarankiškai dirbančių darbuotojų fiskalinei pagalbai pandemijos laikotarpiu. Pasak Spasova (2021), pandemijos metu darbuotojai, dirbantys nestandartinėmis įdarbinimo formomis ir savarankiškai dirbantys asmenys yra mažiau apsaugoti nuo rizikos prarasti darbą nei tie darbuotojai, kurie dirba standartine įprasta forma. Reaguodamos į ekonominę krizę, kurią sukėlė COVID-19 pandemija, dauguma šalių suteikė sudarė sąlygas gauti socialinės apsaugos išmokas, kurios tarp ES valstybių narių buvo labai skirtingos, o savarankiškai dirbantiems asmenims ir asmenims, dirbantiems nestandartine įdarbinimo forma, lyginant su samdomais darbuotojais, skirtos išmokos buvo daug mažesnės. Pasak Myant'as (2021), didelė savarankiškai dirbančių asmenų ir dirbančiųjų nestandartine forma dalis yra finansinio nestabilumo pabaigoje, nors kai kurie savarankiškai dirbantys asmenys uždirba labai daug. Savarankiškai dirbantys asmenys ES šalyse yra pasiskirstę tiek viršutinėje, tiek apatinėje pajamų pasiskirstymo lygmenyje. Ketvirtadalis visų savarankiškai dirbančių asmenų ES valstybėse susiduria su finansiniu pažeidžiamumu. ES savarankiškai dirbantys darbuotojai dvigubai dažniau nei samdomi darbuotojai kenčia nuo skurdo ir socialinės atskirties. Socialinės apsaugos išmokos tarp samdomų darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų ES šalyse pandemijos laikotarpiu dar labiau išryškino jau įsišaknijusią problemą – „visi darbuotojai yra lygūs, tačiau kai kurie darbuotojai yra lygesni už kitus“ dėl galimybės gauti finansinę paramą (Koslowski, 2020). Pandemijos metu samdomą darbą dirbantys namų ūkiai gavo naudos iš darbo išlaikymo priemonių ir socialinių išmokų, ko nebuvo tarp savarankiškai dirbančių asmenų. Didėjant darbo rinkos padėties susiskaldymui, savarankiškai dirbantys asmenys yra apribojami arba iš viso neturi prieigos prie tam tikrų socialinių paslaugų. Rubery (2021) ir Piasna (2020) savo tyrime analizavo bedarbio pašalpas, skirtas savarankiškai dirbantiems asmenims pandemijos metu. Autoriai atliko tyrimą Nyderlanduose, kurio metu buvo nustatyta, jog savarankiškai dirbantis darbuotojas, kuris paprastai uždirba 3 000Eur per mėnesį, gavo 1 200Eur mažiau finansinės paramos nuo COVID-19 nei samdomas darbuotojas. Spasova (2020) taip pat nustatė, jog trylikoje ES valstybių narių savarankiškai dirbantys asmenys neturi prieigos prie bedarbio pašalpos, šešiose valstybėse savarankiškai dirbantys asmenys gali prisijungti ir gauti bedarbio pašalpą savo noru, o tik septyniose ES valstybėse narėse bedarbio pašalpos yra privalomai įtrauktos (žr. 7 lentelę)

<i>Socialinės apsaugos schemas</i>	<i>Prieiga</i>		
	Prieinamumas		Neprieinama
	Privaloma	Pasirinktai	
<i>Bedarbio pašalpos</i>	Čekija, Kroatija, Vengrija, Liuksemburgas, Lenkija, Slovėnija, Slovakija	Austrija, Vokietija, Danija, Ispanija, Suomija, Rumunija, Švedija	Belgija, Bulgarija, Kipras, Estija, Graikija, Airija, Italija, Malta, Nyderlandai, Lietuva, Latvija, Portugalija

7 lentelė. Galimybės gauti bedarbio pašalpas ir finansines priemones pandemijos laikotarpiu (sudaryta autorės remiantis Spasova (2020))

Bedarbio pašalpos savarankiškai dirbantiems asmenims pandemijos laikotarpiu ES šalyse buvo skirtingos, vienoje šalyje bedarbio išmokos savarankiškai dirbantiems asmenims yra privalomos, kitose – pasirinktai, o dar kitose 13 ES valstybių šalių – neprieinamos. COVID-19 pandemija pabrėžė didelės socialinės apsaugos sistemų spragas. Taip pat savarankiškai dirbantys pandemijos metu tapo bedarbiais dažniau nei samdomi darbuotojai. Codagnone (2021) atliko tyrimą, kurio metu buvo nustatyta, jog 86 proc. savarankiškai dirbančiųjų asmenų mano, kad jų socialinė apsauga pandemijos laikotarpiu nėra tinkama ir pakankama. Santis (2021) nagrinėjo įmonių fiskalinę politiką COVID-19 laikotarpiu verslo subjektams. Dėl įvestų paslaugų apribojimų ir įmonių uždarymų, dauguma verslo subjektų buvo priversti nutraukti savo veiklą visam laikui arba apriboti kuriam laikui, kol veikla vėl bus galima. Dėl apribotų paslaugų ir įmonių veiklos, generuojamos įmonių pajamos sumažėjo. Dauguma ES šalių įmonių nesugeneravo pakankamai pinigų mokėti darbo užmokesčius, nuomas ir mokesčius. Taigi, valstybės buvo priverstos padėti verslo ekonomikos ir toliau palaikyti verslus tam, jog būtų išvengta darbuotojų atleidimų iš darbo, skolų ir įmonių bankroto. Paramos verslui taikymas pandemijos laikotarpiu yra skirtingas įvairiose ES šalyse, sektoriuose ir įmonėse. Kai kuriose šalyse priemonės yra prieinamos visoms įmonėms, kitose šalyse priemonės yra taikomos tik tam tikriems konkrečioms sektoriams (pvz. turizmo) arba toms įmonėms, kurių pajamos buvo smarkiai sumažėjusios dėl pandemijos įtakos. Kai kuriose šalyse lengvatos suteikiamos kiekvienu konkrečiu atveju, o kitose paramos suteikiamos mažoms arba vidutinėms įmonėms, nes manoma, kad šios įmonės labiau linkusios susidurti su didesne likvidumo rizika nei didelės.

Sayed'as (2020) išskiria šiuos pajamų nelygybę lemiančius veiksnius: 1) sumažėjęs pasitikėjimas institucijomis 2) prastos galimybės naudotis viešomis paslaugomis 3) elgsenos ir kultūriniai skirtumai (žr. 16 pav.)

16 pav. Pajamų nelygybę lemiantys veiksniai COVID-19 laikotarpiu (sudaryta autorės remiantis Sayed (2020))

Nelygios ir atskirtyje gyvenančios visuomenės pasižymi mažesniu institucijų pasitikėjimo lygiu. Sayed'as (2020) atliko 16 šalių tyrimą, kurio metu nustatė, jog mažesnis pasitikėjimas medicinos specialistais didina pajamų nelygybę. Pajamų nelygybė gali pasireikšti sumažėjus prieigai prie viešųjų paslaugų, tokių kaip sveikatos arba išsilavinimo.

Autoriai Rogers (2020), Loungani (2020) ir Galasso (2020) teigia, kad pajamų nelygybę pandemijos laikotarpiu galėjo sąlygoti šie veiksniai:

- **„Superžvaigždės“ fenomenas** (santykinai nedidelis skaičius žmonių dominuoja veikloje, kuria užsiima ir uždirba dideles pinigų sumas);
- **Gebėjimai ir įgūdžiai.** Visų individų žinios ir gebėjimai yra skirtingi, todėl ir atsiranda atotrūkis tarp žemos kvalifikacijos ir aukštos kvalifikacijos darbuotojų.
- **Rasės ir lyčių skirtumai.** Didesni vyrų ir moterų dalyvavimo darbo rinkoje skirtumai lemia lyčių darbo užmokesčio nelygybę.
- **Geografinės sąlygos.** Vieta ir klimatas turi poveikį pajamų nelygybei, tai gali priklausyti nuo transporto išlaidų ar žemės produktyvumo. Tai ypač pasakytina apie populiacijas, kurios yra toli nuo miesto ar tų vietovių, kuriose daug ligų.
- **Korupcija.** Pajamų nelygybė gali atsirasti dėl „korupcijos, nepotizmo ar kitokių neskaidrių sąsajų su valstybinėmis institucijomis ar politikais“ (Mačiulis, 2019).
- **Etninės mažumos.** Mažumų etninės grupės susidūrė su didesniais padariniais nuo COVID-19 pandemijos.
- **Nedarbo lygis.** Daug įmonių pandemijos laikotarpiu negalėjo vykdyti savo veiklos ir buvo uždarytos, todėl darbuotojai prarado darbus ir pajamas arba buvo išleisti į prastovas.
- **Sveikatos prieinamumas.** Daugelis sveikatos pasekmių nuo COVID-19 siejami su pajamų nelygybės lygiu. Prasta individų sveikata ir sveikatos neprieinamumas gali skatinti pajamų nelygybės augimą.
- **Valstybės skola.** Daug šalių kovodamos su pandemijos padariniais taip pat padidino savo valstybių skolas, o didelės valstybių skolos gali trukdyti gebėjimui remti žemiausio sluoksnio individus, kuriems reikalingos finansinės paramos ir pan., jog būtų palengvintas atsigavimas

po pandemijos.

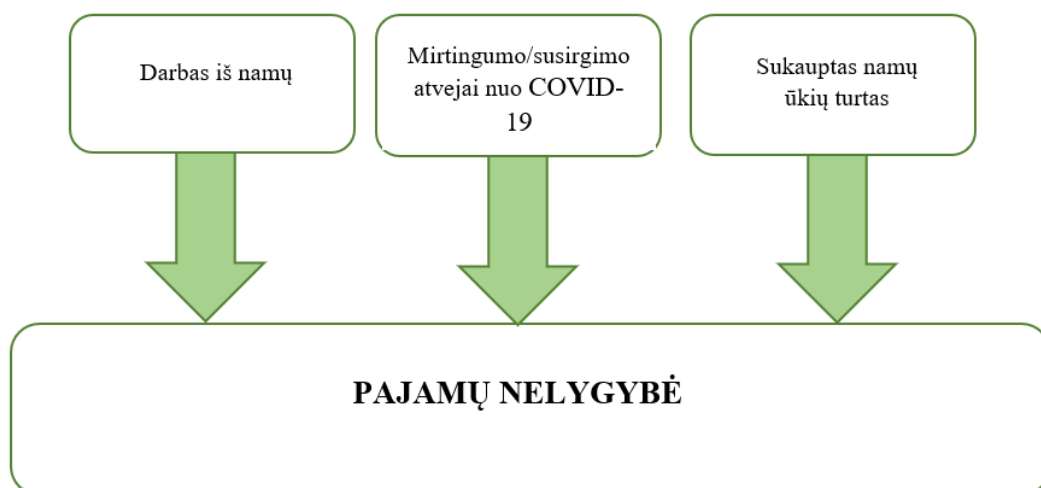
- **Išsilavinimo lygis.** Mokyklų uždarymas COVID-19 pandemijos metu ir greitas perėjimas prie nuotolinio mokymosi atskleidė besitęsiančias švietimo galimybių nelygybes. Uždarius mokyklas gali padidėti pajamų nelygybė mokinių įsitraukimo ir išsilavinimo srityje, kas gali vėliau atsiliiepti pajamų nelygybei ir dar labiau didinti atskirtį tarp žemiausių ir aukščiausių visuomenės sluoksnių.
- **Polinkis rizikuoti.** Individai linkę skirtingai investuoti, nes kiekvienas individas yra kitoniškas, todėl vidų individų požiūris skiriasi, o tai gali lemti pajamų paskirstymą. Kai investuojama į rizikingesnius projektus, galima didesnė investicinė grąža, tačiau taip pat išlieka galimybė patirti ir didelių nuostolių. O kai investuojama mažesne suma, galima ir mažesnė investicinė grąža, tačiau antruoju atveju mažesnės sumos investavimas yra stabilesnis.

Apibendrinant galima teigti, kad pajamų nelygybei COVID-19 laikotarpiu buvo skiriama daug dėmesio, kadangi buvo analizuojami įvairūs veiksniai, kurie lėmė pajamų nelygybės didėjimą. Kadangi tema dar pakankamai nauja ir COVID-19 pandemija vis dar vyksta pasaulyje, vis daugiau autorių atras ir analizuos kitų veiksmų, galimai lėmusių pajamų nelygybę pasaulinės pandemijos laikotarpiu. Kai kuriems veiksniams, tokiems kaip darbas iš namų, susirgimo atvejai ir mirtingumas nuo COVID-19 bei sukauptas turtas, buvo skiriama daug dėmesio ir šie veiksniai buvo analizuojami gana plačiai tarp užsienio autorių.

3. COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei ES šalyse vertinimo metodologija

Šiame skyriuje pristatoma COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei ES šalyse vertinimo metodika. Pirmiausia aptariamas ir sudaromas pajamų nelygybę lemiančių COVID-19 veiksmų vertinimo modelis bei detalizuojami empirinio modelio sudarymo etapai: nustatomas tyrimo laikotarpis ir imtis, pristatomi tyrimo metodai bei pateikiami tyrimo ribotumai. Tyrimas bus atliekamas naudojant programą „SPSS“.

Tyrimo modelis. Remiantis atlikta teorinių sprendimų analize, išskiriami COVID-19 veiksniai, darantys įtaką pajamų nelygybei: darbas iš namų, mirtingumo rodiklių skaičius nuo COVID-19, sukauptas turtas ir fiskalinė politika. Iš atliktos mokslinės literatūros sudaromas COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei vertinimo modelis (žr. 17 pav.). Pabrėžtina, kad analizuojant COVID-19 veiksmų įtaką pajamų nelygybei, dauguma mokslinės literatūros autorių itin didelį dėmesį skiria būtent šiems keturiems veiksniams – darbui iš namų, mirtingumui nuo COVID-19, sukauptam turtui bei fiskalinei politikai pandemijos laikotarpiu. Remiantis pateiktu vertinimo modeliu bus atliekamas COVID-19 veiksmų poveikio vertinimas skirtingose ES šalių grupėse.

17 pav. COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei vertinimo modelis (sudaryta autorės)

Tyrimo imtis ir laikotarpis. Tyrimas pirmiausia apima duomenis nuo 2014 - 2019 m., tokiu būdu siekiama pamatyti prognozę prieš COVID-19 pandemiją 2020 metams, o vėliau atliekamas tyrimas nuo 2014 iki 2020 metų. Siekiant įvertinti pajamų nelygybę lemiančius COVID-19 veiksmus, tyrime pasirinkta tirti Europos Sąjungą, kurią sudaro 27 valstybės narės. Daugelis mokslininkų, kurie analizavo pajamų nelygybę ir ją lemiančius veiksmus, ES šalis skirstė į tam tikras kategorijas, kadangi skirtingų veiksmų poveikis skirtingose šalių grupėse taip pat gali būti skirtingas. Mokslininkai, tirdami pajamų nelygybę ES šalys, šalis grupuoja pagal:

- Pajamų nelygybės lygį (remiantis Gini koeficientu) (Basu, 2017);
- Pajamų dydį (Potrafke, 2018);
- Šalių išsivystymo lygį (besivystančias ir išsivysčiusias valstybes nares) (Jianu, 2021);
- Geografinius regionus (Cheong, 2022).

Galima išskirti nemažai grupių, pagal kurias ES šalys gali būti grupuojamos. Šiame darbe pasirinkta

27 ES valstybes sugrupuoti pagal pajamų nelygybės lygį (remiantis Gini koeficiento reikšmėmis), kadangi Gini indeksas yra labiausiai naudojamas pajamų nelygybės matavimo vienetas. ES šalys sugrupuojamos pagal:

- Valstybes, kuriose pajamų nelygybės lygis yra mažas (Gini indeksas mažesnis už 0,25);
- Valstybes, kuriose pajamų nelygybės lygis yra vidutinis (Gini indeksas svyruoja tarp 0,25 ir 0,35);
- Valstybes, kuriose pajamų nelygybės lygis yra aukštas (Gini indeksas yra didesnis už 0,35).

<i>I grupė (<0,25)</i>	<i>II grupė (0,25 < Gini < 0,35)</i>	<i>III grupė (>0,35)</i>
Čekija, Slovėnija, Slovakija	Belgija, Danija, Vokietija, Estija, Airija, Graikija, Ispanija, Prancūzija, Kroatija, Italija, Kipras, Liuksemburgas, Vengrija, Malta, Nyderlandai, Austrija, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Švedija, Suomija	Bulgarija, Lietuva, Latvija

18 pav. ES valstybių grupavimas pagal pajamų nelygybės lygį (Gini) (sudaryta autorės remiantis Eurostat.com)

Taip pat pasirinktas ir papildomas rodiklis – bendrasis vidaus produktas vienam gyventojui (toliau – BVP vienam gyventojui), kadangi šis rodiklis parodo šalies ir jos gyventojų pajamų lygio santykį. BVP vienam gyventojui apskaičiuojamas visos šalies BVP padalijant iš gyventojų skaičiaus. Šis rodiklis dažnai naudojamas kaip matas, palyginti skirtingas šalis bei siekiant parodyti ekonominių sąlygų skirtumus. ES šalys sugrupuojamos pagal žemiausią ir aukščiausią išsivystymo lygį (žr. 19 pav.)

<i>A</i>	<i>B</i>
Bulgarija, Rumunija, Latvija, Kroatija, Lenkija, Vengrija, Lietuva, Slovakija, Estija, Graikija, Čekija, Portugalija, Slovėnija	Malta, Ispanija, Kipras, Italija, Prancūzija, Vokietija, Belgija, Austrija, Suomija, Nyderlandai, Švedija, Danija, Airija, Liuksemburgas

19 pav. ES šalių klasifikacija pagal BVP vienam gyventojui (sudaryta autorės remiantis Eurostat.com)

A pogrupį sudaro ES šalys, kurios yra vertinamos kaip žemiausio išsivystymo lygio ES šalių grupė (BVP vienam gyventojui svyruoja nuo 6690Eur iki 21 260Eur). B pogrupis – aukščiausio išsivystymo lygio šalių grupė (BVP vienam gyventojui svyruoja nuo 22 030Eur iki 86 550Eur). Remiantis žemiau pateikta 8 lentelė bus sudaroma ES šalių klasifikacija pagal Gini indeksą ir BVP vienam gyventojui.

1 grupė		2 grupė		3 grupė	
BVP 1 gyv.	Gini indeksas	BVP 1 gyv.	Gini indeksas	BVP 1 gyv.	Gini indeksas
A	<0,25	A	0,25 < Gini < 0,35	A	>0,35
4 grupė		5 grupė		6 grupė	
BVP 1 gyv.	Gini indeksas	BVP 1 gyv.	Gini indeksas	BVP 1 gyv.	Gini indeksas
B	<0,25	B	0,25 < Gini < 0,35	B	>0,35

8 lentelė. ES šalių klasifikacija pagal Gini indeksą ir BVP vienam gyventojui (sudaryta autorės)

Pirmajai grupei priklauso šalys, kuriose žema pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis: Slovėnija,

Čekija, Slovakija. Antrajai grupei priklauso šalys, kuriose vidutinė pajamų nelygybė, tačiau žemas išsivystymo lygis: Estija, Lenkija, Rumunija, Kroatija, Vengrija, Graikija, Portugalija. Trečiajai grupei priklauso šalys, kuriose aukšta pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis: Bulgarija, Latvija, Lenkija. Ketvirtajai grupei priklauso šalys, kuriose žema pajamų nelygybė, tačiau aukštas išsivystymo lygis: šiai kategorijai priskiriamų Europos Sąjungos šalių nerasta. Penktajai grupei priklauso šalys su vidutiniu pajamų nelygybės lygiu ir aukštu išsivystymo lygiu: Malta, Ispanija, Kipras, Italija, Prancūzija, Vokietija, Belgija, Austrija, Suomija, Nyderlandai, Švedija, Danija, Airija, Liuksemburgas. Šeštajai grupei priklauso šalys, kuriose aukšta pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis, tačiau tokių ES valstybėse narėse nerasta (žr. 9 lentelę).

I grupė	II grupė	III grupė	IV grupė	V grupė	VI grupė
Slovėnija, Čekija, Slovakija	Estija, Lenkija, Rumunija, Kroatija, Vengrija, Graikija, Portugalija	Bulgarija, Lietuva, Latvija	Nėra	Malta, Ispanija, Kipras, Italija, Prancūzija, Vokietija, Belgija, Austrija, Suomija, Nyderlandai, Švedija, Danija, Airija, Liuksemburgas	Nėra

9 lentelė. ES šalių klasifikacija pagal Gini indeksą ir BVP vienam gyventojui (sudaryta autorės)

Tyrimo metodai. COVID-19 veiksnių įtakos pajamų nelygybei tyrimas atliekamas naudojant regresines ir koreliacines analizes. Koreliacinės analizės dėka galima nustatyti, ar egzistuoja ryšys tarp priklausomo kintamojo (pajamų nelygybės) ir nepriklausomų kintamųjų (darbo iš namų, mirtingumo nuo COVID-19, sukaupto turto ir fiskalinės politikos). Jei koreliacija randama tarp dviejų kintamųjų, tai reiškia, kad sistemingai pasikeitus vienam kintamajam, sistemingai keičiasi ir kitas; kintamieji kinta kartu per tam tikrą laikotarpį. Koreliacija gali būti teigiama arba neigiama. Teigiama koreliacija egzistuoja tada, jei vienas kintamasis didėja kartu su kitu kintamuoju. Neigiama koreliacija egzistuoja tada, kai vienas kintamasis mažėja, o kitas didėja. Koreliacija laikoma statistiškai reikšminga, kai $\alpha < 0,05$. Koreliacijos koeficiento reikšmės svyruoja nuo -1 iki +1. Jeigu gaunamas didesnis skaičius už +1 arba -1, tai reiškia, kad koreliacijos matavime įvyko klaida. Koreliacija -1 rodo tobulą neigiamą koreliaciją, o koreliacija 1 rodo tobulą teigiamą koreliaciją. Jeigu gaunama 0 koreliacija, tuomet ryšio tarp dviejų kintamųjų nėra. Žemiau 10 lentelėje pateikiamos kintamųjų ryšių stiprumo ir koreliacijos koeficiento reikšmės.

<i>Teigiamas ryšys</i>	<i>Ryšio stiprumas</i>	<i>Neigiamas ryšys</i>
0	Nėra	0
Nuo 0,01 iki 0,19	Labai silpna koreliacija	Nuo -0,01 iki -0,19
Nuo 0,2 iki 0,39	Silpna koreliacija	Nuo -0,2 iki -0,39
Nuo 0,4 iki 0,69	Vidutinio stiprumo koreliacija	Nuo -0,4 iki -0,69
Nuo 0,7 iki 0,89	Stipri koreliacija	Nuo -0,7 iki -0,89
Nuo 0,9 iki 1	Labai stipri koreliacija	Nuo -0,9 iki -1

10 lentelė. Kintamųjų ryšių stiprumo ir koreliacijos koeficiento reikšmės (sudaryta autorės)

Regresinė analizė yra kiekybinis tyrimo metodas, naudojamas patikrinti priklausomojo kintamojo ir

vieno ar daugiau nepriklausomųjų kintamųjų ryšiams. Regresijos analizė leidžia nustatyti, kurie veiksniai yra svarbiausi ir kaip šie veiksniai veikia vienas kitą. Paprastoje tiesinėje regresijoje yra du kintamieji x ir y , kur y priklauso nuo x . Čia y vadinamas priklausomu arba kriterijaus kintamuoju, o x yra nepriklausomas arba prognozuojamas kintamasis. Y regresijos linija x išreiškiama matematine išraiška:

$$y = a + bx$$

y = priklausomas kintamasis

a = konstanta

b = regresijos koeficientas

x = nepriklausomas kintamasis

Tyrimo apribojimai. 1) Dėl šiuo metu vis dar egzistuojančios ir vykstančios pasaulinės COVID-19 pandemijos, susiduriama su empirinių duomenų (informacijos), reikalingų tyrimui, surinkimo problema. ES šalių oficialūs informacijos šaltiniai pateikia skirtingus duomenis. 2) Empiriniam tyrimui ES šalyse siekiama surinkti kuo daugiau rodiklių, padėsiančių sukurti tikslingą tyrimą, tačiau tyrimas apribojimas dėl pateiktų duomenų periodų.

4. COVID-19 veiksmų įtakos pajamų nelygybei ES šalyse vertinimo tyrimo rezultatai

4.1 Darbo iš namų įtaka pajamų nelygybei COVID-19 laikotarpiu

Pagrindinis šio skyriaus tikslas yra išsiaiškinti ar COVID-19 veiksnys – darbas iš namų – turėjo įtakos pajamų nelygybei. Duomenys, naudojami projekto tyrime, pateikiami prieduose. Pirmiausia atliekama koreliacinė analizė nuo 2014 iki 2019 metų, kad būtų matoma prognozė prieš COVID-19 pandemiją, vėliau atliekamas tyrimas nuo 2014 iki 2020 metų, kad būtų matomas pandemijos poveikis pajamų nelygybei. Nustatant koreliaciją naudojami du koeficientai – Pirsono (angl. *Pearson*) ir Spirmeno (angl. *Spearman*). Koreliacijos koeficiento pasirinkimas priklauso nuo to, kokius kintamuosius duomenis turime. Jeigu kintamieji yra pasiskirstę pagal normalųjį skirstinį, tuomet gali būti taikoma Pirsono koreliacija, tačiau jeigu duomenys nėra pasiskirstę pagal normalųjį skirstinį, tuomet taikoma Spirmeno koreliacija. Atlikę normalumo testą matome, kad kintamieji yra pasiskirstę pagal normalųjį skirstinį, todėl tyrime gali būti naudojama Pirsono (angl. *Pearson*) koreliacija (žr. prieduose). 11 lentelėje pateikta koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų ES šalyse ir jų grupėse prieš pandemiją (2014 – 2019m.). Skaičiavimai pateikti prieduose.

ES šalių grupė	ES šalis	Reikšmingumo lygmuo	Reikšmingumas	Pearson koreliacija	Ryšio stiprumas
I	Čekija	0,040	Reikšmingas	-0,832	Stiprus
	Slovėnija	0,044	Reikšmingas	0,823	Stiprus
	Slovakija	0,441	Nereikšmingas	-0,393	Silpnas
II	Estija	0,063	Nereikšmingas	-0,787	Stiprus
	Lenkija	0,291	Nereikšmingas	0,520	Vidutinio stiprumo
	Rumunija	0,832	Nereikšmingas	0,112	Labai silpnas
	Kroatija	0,015	Reikšmingas	-0,898	Stiprus
	Vengrija	0,467	Nereikšmingas	0,372	Silpnas
	Graikija	0,001	Reikšmingas	0,971	Labai stiprus
	Portugalija	0,813	Nereikšmingas	0,125	Silpnas
III	Bulgarija	0,672	Nereikšmingas	0,222	Silpnas
	Latvija	0,532	Nereikšmingas	0,323	Silpnas
	Lietuva	0,365	Nereikšmingas	-0,454	Vidutinio stiprumo
V	Malta	0,452	Nereikšmingas	0,384	Silpnas
	Ispanija	0,111	Nereikšmingas	-0,714	Stiprus
	Kipras	0,019	Reikšmingas	0,885	Stiprus
	Italija	0,317	Nereikšmingas	0,496	Vidutinio stiprumo
	Prancūzija	0,024	Reikšmingas	0,871	Stiprus
	Vokietija	0,905	Nereikšmingas	-0,063	Labai silpnas
	Belgija	0,527	Nereikšmingas	0,327	Silpnas
	Austrija	0,740	Nereikšmingas	-0,175	Labai silpnas

	Suomija	0,139	Nereikšmingas	0,677	Vidutinio stiprumo
	Nyderlandai	0,113	Nereikšmingas	0,711	Stiprus
	Švedija	0,692	Nereikšmingas	0,209	Silpnas
	Danija	0,869	Nereikšmingas	-0,088	Labai silpnas
	Airija	0,118	Nereikšmingas	-0,705	Stiprus
	Liuksemburgas	0,111	Nereikšmingas	0,714	Stiprus

11 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės (Gini koeficiento) ir darbo iš namų ES šalių grupėse prieš pandemiją (2014 – 2019m.) (sudaryta autorės)

Pagal pateiktus lentelės duomenis galima matyti, kad prieš pandemiją (2014 – 2019m.) statistiškai reikšmingi ryšiai buvo 6 ES valstybėse narėse – Čekijoje, Slovėnijoje, Kroatijoje, Graikijoje, Kipre ir Prancūzijoje. Likusiose 21 ES valstybėse narėse ryšiai yra statistiškai nereikšmingi, kadangi **p** reikšmė yra didesnė už nustatytą reikšmingumo lygmenį (0,05). Pagal ES šalių grupes matoma, kad statistiškai reikšmingi ryšiai pasireiškė/nepasireiškė:

- *I grupėje, kurioje žema pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis.* Šioje grupėje statistiškai reikšmingi ryšiai pasireiškė Čekijoje ir Slovėnijoje. Čekijoje reikšmingumo lygmuo yra 0,040, o tai yra mažiau už nustatytą reikšmingumo lygmenį – 0,05. Pirsono koreliacijos koeficientas yra -0,832, o tai reiškia, kad tarp kintamųjų egzistuoja stiprus atvirkštinis koreliacinis ryšys. Galima daryti išvadą, kad didėjant pajamų nelygybei, mažėja procentinė dalis dirbančiųjų iš namų. Slovėnijoje dominuoja tiesioginis koreliacinis ryšys. Šioje šalyje reikšmingumo lygmuo yra 0,044, o Pirsono koreliacijos koeficientas 0,823. Tai reiškia, kad didėjant pajamų nelygybei, didėja ir dirbančiųjų iš namų procentinė dalis. Tarp kintamųjų egzistuoja stiprus ryšys.
- *II grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė, tačiau žemas išsivystymo lygis.* Šioje grupėje statistiškai reikšmingi ryšiai pasireiškė taip pat dvejose ES šalyse – Kroatijoje ir Graikijoje. Kroatijoje užfiksuotas stiprus atvirkštinis koreliacinis ryšys (reikšmingumo lygmuo 0,015; Pirsono koreliacijos koeficientas -0,898), taigi didėjant pajamų nelygybei, mažėja procentinė dalis dirbančiųjų iš namų. Graikijoje dominuoja labai stiprus tiesioginis koreliacinis ryšys (reikšmingumo lygmuo 0,001; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,971). Taigi, didėjant pajamų nelygybei, didėja ir dirbančiųjų iš namų procentinė dalis.
- *V grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė, tačiau aukštas išsivystymo lygis.* Šioje grupėje statistiškai reikšmingi ryšiai pasireiškė taip pat dvejose ES šalyse – Kipre ir Prancūzijoje. Tiek Kipre (reikšmingumo lygmuo 0,019; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,885), tiek Prancūzijoje (reikšmingumo lygmuo 0,024; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,871) egzistuoja stiprūs tiesioginiai koreliaciniai ryšiai. Taip pat kaip ir II grupėje, taip ir V grupėje, didėjant pajamų nelygybei, didėja ir dirbančiųjų iš namų procentinė dalis.
- *III ES šalių grupėje, kurioje aukšta pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis.* Šioje grupėje nepasireiškė joks ryšys tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų. Šiai grupei priklauso šios ES šalys: Bulgarija, Lietuva, Latvija. Daroma išvada, kad prieš pandemiją (2014 – 2019m.), šalyse, kuriose aukšta pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis, pajamų nelygybė nepriklausė nuo darbo iš namų. Taip pat, kaip minėta teorinėje dalyje, iš namų dirba dažniausiai kvalifikuoti, aukštą išsilavinimą įgiję darbuotojai, todėl šalyse, kuriose žemas pajamų nelygybės lygis ir žemas išsivystymo lygis, galima daryti išvadą, kad maža ir

procentinė dalis dirbančiųjų iš namų, todėl ryšys tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų nepasireiškė.

Svarbu išanalizuoti ir pamatyti, kokia buvo pajamų nelygybės ir darbo iš namų tendencija prieš prasidedant pasaulinei pandemijai. Toliau bus atliekama koreliacinė analizė įtraukiant ir 2020 metus, kai prasidėjo pandemija, kuri sparčiai išplito visame pasaulyje. 12 lentelėje pateikia koreliacinę analizę, kuri apima laikotarpį nuo 2014 iki 2020 metų. Skaičiavimai, atlikti su programa „SPSS“ pateikiami prieduose.

ES šalių grupė	ES šalis	Reikšmingumo lygmuo	Reikšmingumas	Pearson koreliacija	Ryšio stiprumas
I	Čekija	0,220	Nereikšmingas	-0,531	Vidutinio stiprumas
	Slovėnija	0,067	Nereikšmingas	0,772	Stiprus
	Slovakija	0,163	Nereikšmingas	-0,590	Vidutinio stiprumas
II	Estija	0,188	Nereikšmingas	-0,563	Vidutinio stiprumo
	Lenkija	0,266	Nereikšmingas	-0,488	Vidutinio stiprumo
	Rumunija	0,487	Nereikšmingas	-0,318	Silpnas
	Kroatija	0,001	Reikšmingas	-0,953	Labai stiprus
	Vengrija	0,559	Nereikšmingas	0,270	Silpnas
	Graikija	0,459	Nereikšmingas	-0,337	Silpnas
	Portugalija	0,135	Nereikšmingas	-0,624	Vidutinio stiprumo
III	Bulgarija	0,350	Nereikšmingas	0,418	Vidutinio stiprumo
	Latvija	0,525	Nereikšmingas	-0,292	Silpnas
	Lietuva	0,143	Nereikšmingas	-0,613	Vidutinio stiprumo
V	Malta	0,004	Reikšmingas	0,917	Labai stiprus
	Ispanija	0,029	Reikšmingas	-0,804	Stiprus
	Kipras	0,468	Nereikšmingas	-0,332	Silpnas
	Italija	0,043	Reikšmingas	0,769	Stiprus
	Prancūzija	0,417	Nereikšmingas	0,368	Silpnas
	Vokietija	0,007	Reikšmingas	0,890	Stiprus
	Belgija	0,446	Nereikšmingas	-0,347	Silpnas
	Austrija	0,394	Nereikšmingas	-0,385	Silpnas
	Suomija	0,036	Reikšmingas	0,787	Stiprus
	Nyderlandai	0,001	Reikšmingas	0,947	Labai stiprus
	Švedija	0,761	Nereikšmingas	-0,142	Labai silpnas
	Danija	0,105	Nereikšmingas	-0,663	Vidutinio stiprumo
	Airija	0,241	Nereikšmingas	-0,551	Vidutinio stiprumo
	Liuksemburgas	0,975	Nereikšmingas	-0,015	Labai silpnas

12 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės (Gini koeficiento) ir darbo iš namų ES šalių grupėse 2014 – 2020m. (sudaryta autorės)

12 lentelėje pateikti duomenys rodo, kad statistiškai reikšmingi ryšiai tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų užfiksuoti 7 ES valstybėse narėse – Kroatijoje, Maltoje, Ispanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Suomijoje ir Nyderlanduose kadangi p reikšmė yra didesnė už nustatytą reikšmingumo lygmenį (0,05). Skirstant šalis į ES šalių grupes matoma tokia tendencija:

- *I grupėje, kurioje žemas pajamų nelygybės lygis ir žemas išsivystymo lygis*, nepasireiškė joks ryšys tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų. Šiai grupei priklauso Čekija, Slovėnija ir Slovakija. Gauti rezultatai rodo, kad Čekijoje užfiksuotas reikšmingumo lygmuo 0,220, Pirsono koreliacijos koeficientas -0,531, Slovėnijoje reikšmingumo lygmuo yra 0,067, Pirsono koreliacijos koeficientas 0,772, o Slovakijoje užfiksuotas reikšmingumo lygmuo 0,163 bei Pirsono koreliacijos koeficientas -0,590. Visose šiose šalyse neegzistuoja koreliacija. Lyginant su situacija prieš pandemiją, galima pastebėti, kad Čekijoje ir Slovėnijoje buvo statistiškai reikšmingas ir stiprus koreliacinis ryšys, tačiau pandemijos laikotarpiu situacija pasikeitė ir šiose šalyse statistiškai reikšmingų ryšių tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų nebeliko.
- *II grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis*. Statistiškai reikšmingas ryšys šioje ES šalių grupėje pasireiškė tik vienoje iš šalių – Kroatijoje (reikšmingumo lygmuo 0,001; Pirsono koreliacijos koeficientas -0,953). Tarp kintamųjų labai stiprus atvirkštinis koreliacijos ryšys. Prieš pandemiją Kroatijoje taip pat buvo stiprus atvirkštinis koreliacinis ryšys (koreliacijos koeficientas -0,898). Didėjanti pajamų nelygybė mažina dirbančiųjų iš namų procentą.
- *III grupėje, kurioje aukšta pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis*. Šiai grupei priklausančios ES šalys (Bulgarija, Latvija, Lietuva) neturi jokio ryšio tarp pajamų nelygybės ir darbo iš namų. Tokią tendenciją galima pastebėti ir prieš pandemiją, kai nei vienoje iš šių valstybių nebuvo užfiksuotas ryšys tarp šių kintamųjų.
- *V grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis*. Pirmiausia reikėtų panagrinėti tai, kad prieš pandemiją šioje ES šalių grupėje statistiškai reikšmingi tiesioginiai ryšiai buvo užfiksuoti tik dvejose ES valstybėse – Kipre (reikšmingumo lygmuo 0,019; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,885) ir Prancūzijoje (reikšmingumo lygmuo 0,024; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,871). Atlikus tyrimą ir įtraukus 2020 metus matoma, kad šiose šalyse statistiškai reikšmingų ryšių nebėra ir statistiškai reikšmingi koreliaciniai ryšiai atsiranda 7 ES valstybėse: Kroatijoje (reikšmingumo lygmuo 0,001; Pirsono koreliacijos koeficientas -0,953) Maltoje (reikšmingumo lygmuo 0,004; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,917), Ispanijoje (reikšmingumo lygmuo 0,029; Pirsono koreliacijos koeficientas -0,804), Italijoje (reikšmingumo lygmuo 0,043; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,769), Vokietijoje (reikšmingumo lygmuo 0,007; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,890), Suomijoje (reikšmingumo lygmuo 0,036; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,787), Nyderlanduose (reikšmingumo lygmuo 0,001; Pirsono koreliacijos koeficientas 0,947). Dviejose iš šių ES valstybių – Ispanijoje ir Kroatijoje – užfiksuotas stiprus atvirkštinis koreliacinis ryšys, kuris reiškia, kad didėjanti pajamų nelygybė mažina darbą iš namų. Kitose likusiose ES šalyse (Maltoje, Italijoje, Vokietijoje, Suomijoje ir Nyderlanduose) kintamieji kinta ta pačia viena kryptimi – didėjant pajamų nelygybei, didėja ir dirbančiųjų iš namų procentinė dalis. Šiose šalyse vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis, tai reiškia, kad šiose šalyse darbas iš namų turi įtakos pajamų nelygybės didėjimui, taip pat šiose šalyse vieni didžiausių

procentų dirbančiųjų iš namų Europos Sąjungoje (Maltoje – 14,8%, Italijoje – 12,2%, Vokietijoje – 13,6%, Suomijoje – 25,1%, Nyderlanduose – 17,8%, Ispanijoje – 10,9%).

Atliekant regresinę analizę svarbu, kad gauti rezultatai atitiktų tam tikrus reikalavimus. Visi analizės metu gauti koeficientai ir jų reikšmingumas turi būti mažesnis už $\alpha=0,05$. Taigi, tolimesniame žingsnyje galima daryti tyrimą tik su 7 ES valstybėmis, kuriose reikšmingumo lygmuo mažiau už 0,05. Regresinės analizės tinkamumą padeda nustatyti determinacijos koeficientas ir dispersinė analizė ANOVA. Taip pat svarbu, kad kintamieji atitiktų kolinearumo sąlygas (multikolinearumo tarp kintamųjų būti negali), kadangi modelis gali tapti nestabilus ir (arba) gali atsirasti neteisingų priklausomybių. Žemiau 13 lentelėje pateikta regresinė analizė tarp Gini koeficiento ir darbo iš namų ES šalių grupėse. Skaičiavimai, kurie buvo atlikti atliekant regresinę analizę, pateikiami prieduose. Atliktame regresinės analizės tyrime matoma, kad multikolinearumo tarp kintamųjų nerasta (VIF < 4).

ES šalių grupė	ES šalis	Modelio reikšmingumas (ANOVA)	Determinacijos koeficientas R^2
II	Kroatija	0,001	0,908
V	Malta	0,004	0,840
	Ispanija	0,029	0,647
	Italija	0,043	0,592
	Vokietija	0,007	0,791
	Suomija	0,036	0,620
	Nyderlandai	0,001	0,897

13 lentelė. Modelio reikšmingumo ir determinacijos koeficiento nustatymas 2014 – 2020 m. (sudaryta autorės)

Dispersinės analizės ANOVA rezultatai rodo, kad sudaryti modeliai yra tinkami, kadangi gauti reikšmingumo lygmenys neviršija pasirinkto reikšmingumo lygmens $\alpha = 0,05$. Determinacijos koeficientas (R^2) parodo, kokią procentinę priklausomo kintamojo kitimo dalį gali nulemti nepriklausomo kintamojo kitimas. II grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygė ir žemas išsivystymo lygis, priskiriama tik viena šalis – Kroatija, kurios determinacijos koeficientas yra aukščiausias iš visų ES šalių grupių ($R^2 = 0,908$). Determinacijos koeficientas rodo, kad Kroatijoje 91% darbo iš namų pokytis gali būti paaiškinamas Gini koeficiento pokyčiu. V grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygė ir aukštas išsivystymo lygis, priskiriamos 6 ES šalys – Malta, Ispanija, Italija, Vokietija, Suomija ir Nyderlandai. Maltoje determinacijos koeficientas rodo, kad 84% dirbančiųjų iš namų pokytį galima paaiškinti Gini koeficiento pokyčiu. Ispanijoje determinacijos koeficientas paaiškina 65% dirbančiųjų iš namų priklausomybę nuo Gini koeficiento. Vokietijoje – 79% dirbančiųjų iš namų priklauso nuo Gini koeficiento pokyčio, o Nyderlanduose, panašiai ir Kroatijoje, 90% darbo iš namų pokyčių galima paaiškinti dėl Gini koeficiento kitimo. Žemiau 14 lentelėje pateikiamos 7 ES šalių regresinės modelio lygtys.

ES šalių grupė	ES šalis	Modelio regresinės lygtys
II	Kroatija	$y=-1,018x+31,35$
V	Malta	$y=0,186x+27,45$
	Ispanija	$y=-0,307x+35,30$
	Italija	$y=0,128x+32,35$

	Vokietija	$y=0,431x+28,30$
	Suomija	$y=0,078x+24,62$
	Nyderlandai	$y=0,506x+19,93$

14 lentelė. ES šalių grupių regresinės modelio lygtys (sudaryta autorės)

Kroatijos modelio regresinės lygties koeficientas yra -1,018, kuris atskleidžia, kad Kroatijoje (II ES šalies grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis) 1 procentiniu punktu padidėjęs Gini koeficientas sumažintų 1,018% darbo iš namų procentą. Konstanta 31,35 rodo kiek procentų Kroatijoje darbo iš namų nepriklauso nuo Gini koeficiento kitimo. Visos kitos likusios šalys priklauso V grupei, kurioje vidutinė pajamų nelygybė, tačiau aukštas išsilavinimo lygis. Maltoje regresinio modelio lygties koeficientas yra 0,186, kas leidžia daryti prielaidą, jog jeigu Gini koeficientas Maltoje padidėtų 1 procentiniu punktu, darbo iš namų procentas padidėtų 0,186%, o 27,45% yra reikšmė, kuri nepriklauso nuo Gini pokyčio. Ispanijoje regresinio modelio lygties koeficientas yra -0,307, todėl Gini koeficientas padidėjęs 1 procentiniu punktu sumažintų 0,307 % darbo iš namų, 35,30% darbo iš namų nepriklauso nuo Gini koeficiento pokyčio.. Italijoje regresinės lygties koeficientas 0,128, tad Gini koeficientas padidėjęs 1 procentiniu punktu padidintų darbą iš namų 0,128%, o 32,35% darbo iš namų nepriklauso nuo Gini koeficiento pokyčio. Vokietijoje regresinės lygties koeficientas yra 0,431, o Gini koeficientu padidėjus 1 procentiniu punktu darbas iš namų padidėtų 0,431%, o 28,30% darbo iš namų nepriklauso nuo Gini koeficiento reikšmės. Suomijoje regresinės lygties koeficientas yra 0,078, padidėjus Gini koeficientui 1 procentiniu punktu, darbas iš namų padidėtų 0,078%, o 24,62% darbo iš namų nepriklauso nuo Gini koeficiento pasikeitimo. Nyderlanduose apskaičiuotas regresinės lygties koeficientas yra 0,506, o padidėjus Gini koeficientui 1 procentiniu punktu, darbas iš namų išaugtų 0,506%. Konstanta rodo, kad 19,93% darbas iš namų nėra priklausomas nuo Gini koeficiento pokyčio.

Taigi, atlikus koreliacinę analizę prieš pandemiją (2014 -2019 m.) galima pastebėti, kad statistiškai reikšmingi ryšiai pasireiškė 6 ES valstybėse – Čekijoje, Slovėnijoje, Kroatijoje, Graikijoje, Kipre ir Prancūzijoje. Įtraukus 2020 metus, kada prasidėjo pandemija, statistiškai reikšmingas ryšys išliko tik Kroatijoje, o reikšmingi ryšiai atsirado Maltoje, Ispanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Suomijoje ir Nyderlanduose. Daroma išvada, kad darbas iš namų darė didžiausią poveikį pajamų nelygybei V ES šalių grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis. V grupės šalyje – Ispanijoje – dominavo atvirkštinis koreliacinis ryšys, visose likusiose užfiksuoti tiesioginiai koreliaciniai ryšiai. Vėliau atliktas regresinės analizė parodė, kaip būtų galima paaiškinti pajamų nelygybės priklausymą nuo darbo iš namų 7 ES šalyse, kuriose dominuoja statistiškai reikšmingi ryšiai. Didžiausias darbo iš namų pokytis paaiškinamas Gini koeficiento pokyčiu pasireiškė Kroatijoje ir Nyderlanduose (90%), mažiausias pokytis tarp 7 ES šalių užfiksuotas Italijoje, kur 59% darbo iš namų priklauso nuo pajamų nelygybės (Gini koeficiento).

4.2 COVID-19 susirgimų atvejų ir mirtingumo įtaka pajamų nelygybei

Nors virusas sparčiai plito per Europą, tačiau ne visos šalys buvo paveiktos tuo pačiu metu, taigi pandemijos raida kiekvienoje ES šalyje skyrėsi. Pirmoji mirtis nuo COVID-19 ES šalyse pranešta Prancūzijoje 2020 metų vasario 5 dieną. 2020 m. vasario 5 dieną buvo užregistruoti tik 47 susirgimų atvejai. Padėtis stipriai pablogėjo 2020 metų kovo pradžioje, ypač po didelio protrūkio Italijoje. 2020 metų kovo 11 dieną PSO paskelbė pasaulinę pandemiją, o nuo to laiko pradėdami kasdien skelbiami nauji COVID-19 susirgimų ir mirčių skaičiai. Per ateinančius 3 mėnesius viruso plitimas smarkiai

ėmė plisti visose ES šalyse. Tyrimo laikotarpis apima visas mirtis nuo COVID-19 pradžios 2020 m. vasario mėnesio iki 2020 metų gruodžio 31 pirmos dienos. Norint įvertinti mirtingumo nuo COVID-19 įtaką pajamų nelygybei, naudojamas priklausomas kintamasis – GINI koeficiento procentinis pokytis (lyginant 2019 m. su 2020 m.), o nepriklausomas kintamasis - bendras mirčių skaičius nuo COVID-19 (iki vakcinacijos) vienam milijonui gyventojų.

Duomenys apie patvirtintų mirčių nuo COVID-19 vienam milijonui gyventojų paimti iš Our World in Data duomenų bazės. Kaip matyti iš pateiktos 15 lentelės, mirčių skaičius nuo COVID-19 vienam milijonui gyventojų ES šalyse yra skirtingas. Duomenų laikotarpis - nuo 2020 m. vasario 1 d. iki 2020m. gruodžio 31 dienos. Su didžiausiu mirtingumu 1 mln. gyventojų nuo COVID-19 susidūrė šios šalys: Italija (1236 mirčių), Belgija (1684 mirčių), Slovėnija (1312 mirčių), Čekija (1092 mirčių), Vengrija (1103 mirčių), Bulgarija (1103 mirčių).

Teigiamas procentinis Gini koeficiento pokytis (lyginant 2019 m. ir 2020 m.) buvo užfiksuotas 12 ES valstybių: Čekijoje (1,41%), Slovakijoje (1,20%), Lenkijoje (0,83%), Kroatijoje (0,33%), Vengrijoje (1,29%), Portugalijoje (3,35%), Italijoje (8,21%), Prancūzijoje (7,84%), Belgijoje (0,34%), Švedijoje (1,15%), Airijoje (0,71%) ir Liuksemburge (15,82%). Tai reiškia, kad šiose šalyse pajamų nelygė 2020 m. padidėjo lyginant su 2019 m. Neigiamas procentinis Gini koeficiento pokytis (lyginant 2019 m. ir 2020 m.) buvo užfiksuotas 15 ES valstybių: Slovėnijoje (-1,82%), Estijoje (-0,74%), Rumunijoje (-0,73%), Graikijoje (-2,73%), Bulgarijoje (-5,79%), Latvijoje (-3,08%), Lietuvoje (-1,99%), Maltoje (-4,56%), Ispanijoje (-0,85%), Kipre (-3,41%), Vokietijoje (-2,19%), Austrijoje (-2,87%), Suomijoje (-8,33%), Nyderlanduose (-1,67%) ir Danijoje (-2,17%). Šiose šalyse pajamų nelygė sumažėjo lyginant 2019 m. ir 2020 m. Didžiausias Gini koeficiento procentinis pokytis užfiksuotas III ES šalių grupėje, kurioje aukšta pajamų nelygė ir žemas išsivystymo lygis: Bulgarijoje, Latvijoje ir Estijoje.

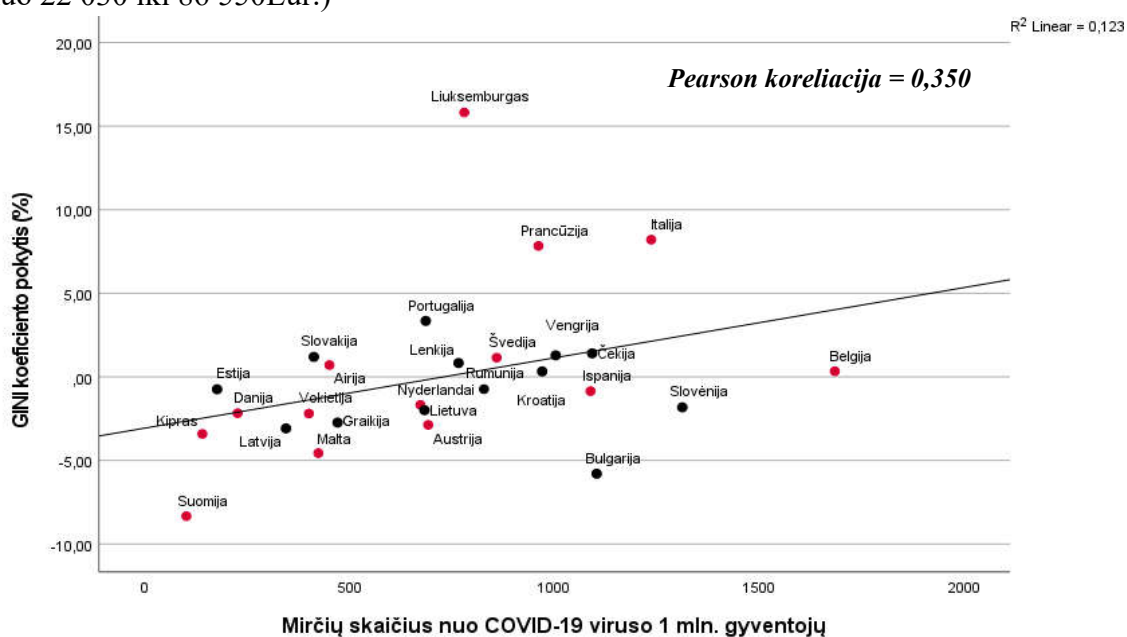
ES šalių grupė	ES šalis	Mirčių skaičius nuo COVID-19 viruso 1 mln. gyventojų	GINI koeficiento pokytis (%)
I	Čekija	1092	1,41
	Slovėnija	1312	-1,82
	Slovakija	413	1,20
II	Estija	177	-0,74
	Lenkija	766	0,83
	Rumunija	828	-0,73
	Kroatija	970	0,33
	Vengrija	1003	1,29
	Graikija	471	-2,73
	Portugalija	686	3,35
III	Bulgarija	1103	-5,79
	Latvija	345	-3,08
	Lietuva	683	-1,99
	Malta	424	-4,56
	Ispanija	1088	-0,85
	Kipras	141	-3,41
	Italija	1236	8,21
	Prancūzija	961	7,84
	Vokietija	401	-2,19

V	Belgija	1684	0,34
	Austrija	692	-2,87
	Suomija	102	-8,33
	Nyderlandai	673	-1,67
	Švedija	859	1,15
	Danija	227	-2,17
	Airija	451	0,71
	Liuksemburgas	780	15,82

15 lentelė. Mirčių nuo COVID-19 viruso skaičius 1 milijonui gyventojų ir GINI procentinis koeficiento pokytis ES šalyse (sudaryta autorės remiantis *Eurostat.com* ir *Our World in Data*)

Norint išvelgti ryšį tarp dviejų kintamųjų, sukuriama sklaidos diagrama. Jos funkcija – parodyti vaizdinį ryšį tarp dviejų kintamųjų ir analizuoti koreliacijos koeficientą. Duomenys pateikiami kaip taškų rinkinys, kur kiekvienas taškas žymi vieno kintamojo reikšmę ir analizuoja padėtį – vienas kintamasis nustato padėtį išilgai horizontalios (X – mirčių skaičius nuo COVID-19 1 mln. gyventojų) ašies, o antrasis kintamasis nustato padėtį išilgai vertikalios ašies (Y – Gini koeficiento pokytis). Pagal taškų susigrupavimą galima nustatyti šių kintamųjų ryšį. Jeigu taškai, atlikus sklaidos diagramą, susigrupuoja iš viršutinio kairiojo kampo į apatinį dešinės kampa, tuomet reiškia, kad koreliacija yra neigiama (t.y. kai vienas kintamasis didėja, kitas mažėja). Jeigu taškai sklaidos diagramoje susigrupuoja iš apatinio kairiojo kampo į viršutinį esantį kampa, tuomet koreliacija yra laikoma teigiama (t.y. didėjant vienam kintamajam, kartu didėja ir kitas kintamasis). Sklaidos diagrama (ir koreliacija) parodo, kad kintamieji yra tarpusavyje susiję, tačiau nebūtinai gali būti susiję priežastiniu ryšiu, kadangi koreliacija nenustato priežastingumo tarp kintamųjų.

20 paveiksle pateikiama mirčių nuo COVID-19 įtaka Gini koeficiento pokyčiui tarp ES šalių. Juodi taškai sklaidos diagramoje žymi šalis, kurios yra vertinamos kaip žemiausio išsivystymo lygio ES šalys, kurių BVP 1 gyventojui yra žemiausias ir svyruoja nuo 6690 Eur iki 21 260Eur. Raudonai pažymėti taškai žymi ES šalis, kuriose vyrauja aukštas išsivystymo lygis (BVP vienam gyventojui svyruoja nuo 22 030 iki 86 550Eur.)

20 pav. Mirčių nuo COVID-19 1 mln. gyventojų įtaka Gini koeficiento pokyčiui (sudaryta autorės)

Iš pateikto 20 paveikslo matoma, kad labiausiai stebinantys rezultatas yra tas, kad gana didelis mirtingumas nuo COVID-19 viruso užfiksuotas tose šalyse, kuriose aukštas išsivystymo lygis – Belgijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Liuksemburge. To priežastys gali būti:

- Labiau išsivysčiusiose šalyse yra daugiau vyresnio amžiaus gyventojų. Amžius yra vienas iš pagrindinių rizikos veiksnių COVID-19 plitimui ir mirtingumui. Taigi, išsivysčiusios šalys yra labiau linkusios į ilgesnius COVID-19 protrūkius.
- Išsivysčiusiose šalyse yra geresnė medicininė infrastruktūra (šalys turi daugiau specializuotų žmogiškųjų išteklių bei išvystytas medicinos technologijas). Todėl nustatytų atvejų ir mirčių skaičius yra didesnis.
- Mažiau išsivysčiusiose šalyse oro transportas ir keleivių srautas yra daug mažesnis nei išsivysčiusiose šalyse, todėl sumažėja tikimybė užsikrėsti COVID-19 virusu.

Tuo tarpu Suomijoje užfiksuoti mažiausias mirčių skaičius nuo COVID-19, taip pat matomas Gini koeficiento pokyčio sumažėjimas. Po Suomijos seka Bulgarija, kurioje taip pat užfiksuotas gana didelis Gini koeficiento pokyčio sumažėjimas, nors ir mirčių skaičius 1 mln. gyventojų buvo gana didelis – 1103.

Nubrėžta tiesė sklaidos diagramoje kyla iš kairės į dešinę aukštyn, tad egzistuoja teigiamas ryšys tarp kintamųjų, o tai reiškia, kad didėjant vieno kintamojo reikšmėms, didėja ir kito kintamojo reikšmės. Tačiau Pirsono koreliacijos koeficientas yra 0,350, taigi, nors ryšys tarp kintamųjų ir yra, tačiau jis yra silpnas.

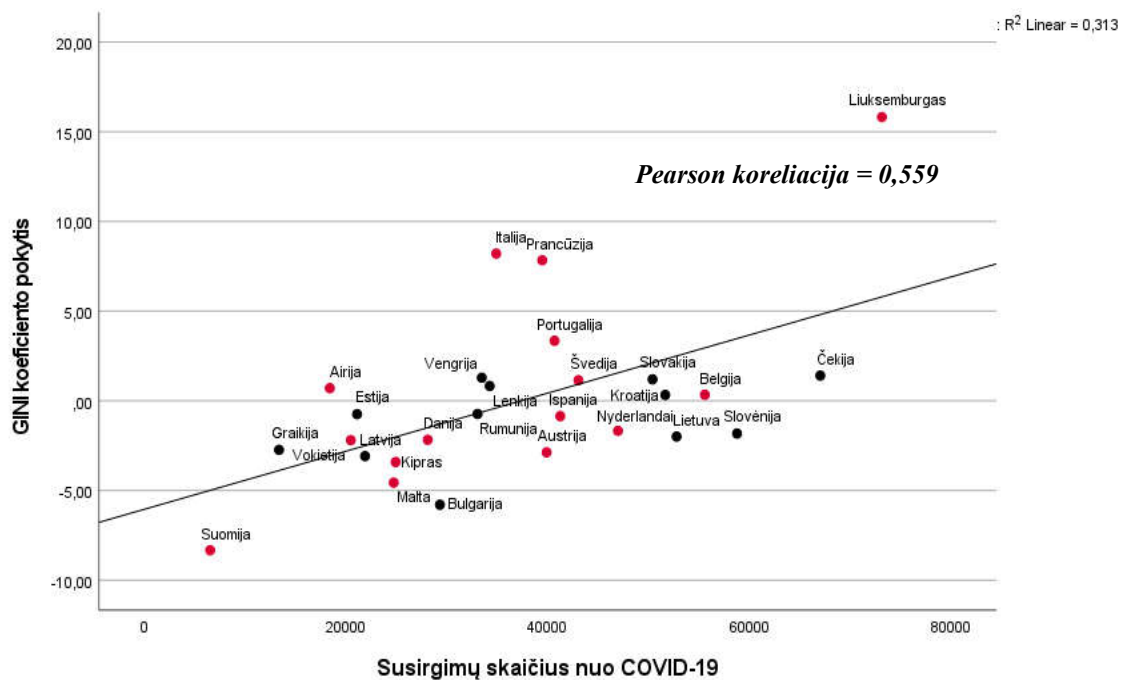
Kadangi mirtingumo nuo COVID-19 įtaka pajamų nelygybei egzistuoja pasireiškiant teigiamu ryšiu, nors ir ryšys yra silpnas, taip pat svarbu išnagrinėti ar susirgimų atvejai nuo COVID-19 galėjo turėti įtakos pajamų nelygybei ES šalyse bei tuo pačiu palyginti rezultatus su mirtingumo įtaka pajamų nelygybei, t.y kuris veiksnys darė didesnę įtaką pajamų nelygybei – mirtingumo ar susirgimų atvejai. Duomenys apie patvirtintų susirgimų atvejus nuo COVID-19 vienam milijonui gyventojų taip pat paimti iš Our World in Data duomenų bazės. Tyrimo priklausomas kintamasis taip pat išlieka GINI koeficiento procentinis pokytis (lyginant 2019 m. su 2020 m.), nepriklausomas kintamasis – susirgimų skaičius nuo COVID-19 vienam milijonui gyventojų. Duomenų laikotarpis – nuo 2020 m. vasario 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. Pagal pateiktą 16 lentelę matoma, kad didžiausi susirgimų atvejai nuo COVID-19 užfiksuoti I ES šalių grupėje, kurioje vyrauja žemas pajamų lygis ir žemas išsivystymo lygis. Šiai grupei priskiriamos ES šalys: Čekija (67 010 susirgimų atvejų 1 mln gyventojų), Slovėnija (58 763 susirgimų atvejų 1 mln. gyventojų) ir Slovakija (50 392 susirgimų atvejų 1 mln gyventojų). Taip pat dideli susirgimų atvejų skaičiai vyrauja ir Kroatijoje (51 654 susirgimų atvejų 1 mln. gyventojų), Lietuvoje (52 774 susirgimų atvejų 1 mln. gyventojų), Belgijoje (55 577 susirgimų atvejų 1 mln. gyventojų) ir Liuksemburge (73 115 susirgimų atvejų 1 mln. gyventojų).

ES šalių grupė	ES šalis	Susirgimų skaičius nuo COVID-19 viruso 1 mln. gyventojų	GINI koeficiento pokytis (%)
I	Čekija	67 010	1,41
	Slovėnija	58 763	-1,82
	Slovakija	50 392	1,20
	Estija	21 121	-0,74

II	Lenkija	34 258	0,83
	Rumunija	33 054	-0,73
	Kroatija	51 654	0,33
	Vengrija	33 476	1,29
	Graikija	13 388	-2,73
	Portugalija	40 684	3,35
III	Bulgarija	29 328	-5,79
	Latvija	21 909	-3,08
	Lietuva	52 774	-1,99
V	Malta	24 751	-4,56
	Ispanija	41 250	-0,85
	Kipras	24 939	-3,41
	Italija	34 905	8,21
	Prancūzija	39 463	7,84
	Vokietija	20 497	-2,19
	Belgija	55 577	0,34
	Austrija	39 899	-2,87
	Suomija	6 564	-8,33
	Nyderlandai	46 969	-1,67
	Švedija	43 048	1,15
	Danija	28 121	-2,17
	Airija	18 418	0,71
	Liuksemburgas	73 115	15,82

16 lentelė. Susirgimų skaičius nuo COVID-19 viruso skaičius 1 milijonui gyventojų ir GINI procentinis koeficiento pokytis ES šalyse (sudaryta autorės remiantis *Eurostat.com* ir *Our World in Data*)

21 paveiksle pateikiama susirgimų skaičiaus nuo COVID-19 įtaka Gini koeficiento pokyčiui tarp ES šalių. Juodi taškai sklaidos diagramoje žymi šalis, kurios yra vertinamos kaip žemiausio išsivystymo lygio ES šalys, kurių BVP 1 gyventojui yra žemiausias ir svyruoja nuo 6690 Eur iki 21 260Eur. Raudonai pažymėti taškai žymi ES šalis, kuriose vyrauja aukštas išsivystymo lygis (BVP vienam gyventojui svyruoja nuo 22 030 iki 86 550Eur.). Iš 21 paveikslo matyti, kad nubrėžta regresinė tiesė sklaidos diagramoje kyla iš kairės pusės į dešinę aukštyn, todėl tarp COVID-19 susirgimų atvejų ir Gini koeficiento vyrauja teigiamas ryšys (didėjant vieno kintamojo reikšmei, didėja ir kito kintamojo reikšmė). Pirono koreliacijos koeficientas yra 0,559, kuris atskleidžia, kad ryšys tarp kintamųjų yra vidutinio stiprumo.

21 pav. Susirgimų atvejų nuo COVID-19 1 mln. gyventojų įtaka Gini koeficiento pokyčiui (sudaryta autorės)

Didžiausi susirgimų ir mirtingumo atvejai užfiksuoti šalyse, kuriose aukštas išsivystymo lygis: Italijoje, Prancūzijoje ir Portugalijoje. Šiose šalyse užfiksuoti didžiausi susirgimų ir mirčių skaičiai bei teigiamas Gini koeficiento padidėjimas. Tam įtakos galėjo turėti įvairūs veiksniai. Vienas iš jų, kaip ir anksčiau buvo minėta, vyresnio amžiaus žmonės yra labiau linkę užsikrėsti COVID-19 virusu, o Italija laikoma daugiausia vyresnio amžiaus žmonių turinti šalis (23% šalies gyventojų yra vyresni nei 65 metų). Taip pat Italija yra tankiai apgyvendinta šalis, kurios vidutinis tankis yra 534 žmonės kvadratinėje mylioje. Kaip palyginimas – Vokietija, kur gyventojų tankumas yra 235 žmonės kvadratinėje mylioje, o JAV – 94. Apie du trečdalius Italijos gyventojų gyvena dar tankesniuose miestuose. Romoje gyvena 5800 žmonių vienoje kvadratinėje mylioje, o Milane – daugiau nei 19 000 žmonių. Tai beveik dvigubai didesni tankiai nei Berlyne ar Vašingtone, todėl užsikrėtimo rizika kur kas didesnė. Taip pat Milano miestas, esantis Šiaurės Italijoje, yra šalies finansų sostinė, kuri turi itin glaudžius ryšius su Kinija. Visame šiaurės Italijos regione yra daugelio tarptautinių korporacijų biurai. Taigi, darbuotojai keliauja iš viso pasaulio dalyvauti įvairiose susitikimuose būtent šiaurinėje Italijoje. Tokiu būdu užsikrėsti virusu yra itin didelė, o viruso plitimas greitai išsiplečia ir visoje šalyje. Prancūzijoje buvo lėtai įgyvendinamos pirmosios prevencinės priemonės, tokios kaip oficialios rekomendacijos dėl rankų higienos ir atstumo laikymosi. Prancūzija iš pradžių atvirai nepripažino kaukių nešiojimo, vyriausybė iš pradžių skelbė, kad kaukės nėra naudingos (ir netgi gali būti pavojingos, jeigu netinkamai naudojamos) ir kurios turi būti skirtos nešioti sveikatos priežiūros specialistams, kuriems kyla didelė rizika užsikrėsti virusu. Vėliau tik virusui sparčiai pradėjus plisti šalyje kaukės tapo privalomomis. COVID-19 atskleidė struktūrinius šalies sveikatos sistemos trūkumus, įskaitant jos valdymą ir sprendimų priėmimo procesus bei ypač aukštą biurokratijos lygį, silpną prevencijos kultūrą. Silpna prevencija ir priminė priežiūra paaiškina didelį itin spartaus viruso plitimą šalies viduje. Tuo tarpu Suomijoje užfiksuoti mažiausi užsikrėtimo atvejai ir taip pat užfiksuotas didžiausias Gini koeficiento pokytis -8,33% lyginant 2019 metus su 2020 metais. Taigi,

galima teigti, kad Suomija yra vienintelė ES šalis, kurioje užfiksuotas mažiausias užsikrėtimų bei mirtingumo skaičius nuo COVID-19 ir kurioje užfiksuotas didžiausias Gini koeficiento sumažėjimas.

Lyginant mirtingumo nuo COVID-19 įtaką pajamų nelygybei ES šalyse ir susirgimų atvejų nuo COVID-19 įtaką pajamų nelygybei galima pastebėti, kad užsikrėtimo atvejai turėjo didesnės įtakos pajamų nelygybei ES šalyse.

4.3 Sukaupto turto COVID-19 laikotarpiu įtaka pajamų nelygybei

Šiame skyriuje bus analizuojama sukaupto grynojo turto pandemijos laikotarpiu įtaka pajamų nelygybei. Grynasis sukauptas turtas parodo bendrą grynųjų santaupų sumą kaip grynųjų namų ūkio disponuojamų pajamų procentą. Duomenys, kurie yra naudojami tyrime yra pateikti prieduose. Pirmiausia bus atliekama koreliacinė analizė nuo 2014 iki 2019 metų, kad būtų galima pamatyti prognozę prieš prasidedant COVID-19 pandemijai. Atlikus šią prognozę, bus atliekamas tyrimas nuo 2014 iki 2020 metų siekiant pamatyti pandemijos poveikį Gini koeficientui. Tyrimo metu bus naudojama Pirsono (angl. *Pearson*) koreliacija. 17 lentelėje pateikta koreliacinė analizė tarp Gini koeficiento ir sukaupto turto ES šalyse prieš pandemiją (2014 – 2019 m.). Atlikti skaičiavimai su programa „SPSS“ pateikti prieduose.

ES šalių grupė	ES šalis	Reikšmingumo lygmuo	Reikšmingumas	Pearson koreliacija	Ryšio stiprumas
I	Čekija	0,109	Nereikšmingas	-0,716	Stiprus
	Slovėnija	0,014	Reikšmingas	-0,903	Labai stiprus
	Slovakija	0,026	Reikšmingas	-0,866	Labai stiprus
II	Estija	0,002	Reikšmingas	-0,960	Labai stiprus
	Lenkija	0,453	Nereikšmingas	0,384	Silpnas
	Rumunija	0,517	Nereikšmingas	-0,334	Silpnas
	Kroatija	0,131	Nereikšmingas	0,688	Vidutinio stiprumo
	Vengrija	0,768	Nereikšmingas	0,156	Labai silpnas
	Graikija	0,818	Nereikšmingas	0,122	Labai silpnas
	Portugalija	0,037	Reikšmingas	0,838	Stiprus
III	Bulgarija	0,094	Nereikšmingas	0,738	Stiprus
	Latvija	0,708	Nereikšmingas	-0,202	Silpnas
	Lietuva	0,495	Nereikšmingas	-0,351	Silpnas
V	Malta	0,941	Nereikšmingas	0,039	Labai silpnas
	Ispanija	0,851	Nereikšmingas	-0,100	Labai silpnas
	Kipras	0,328	Nereikšmingas	-0,570	Vidutinio stiprumo
	Italija	0,611	Nereikšmingas	0,265	Silpnas
	Prancūzija	0,967	Nereikšmingas	-0,022	Labai silpnas
	Vokietija	0,763	Nereikšmingas	0,159	Silpnas
	Belgija	0,911	Nereikšmingas	0,059	Labai silpnas

	Austrija	0,914	Nereikšmingas	0,057	Labai silpnas
	Suomija	0,208	Nereikšmingas	0,600	Vidutinio stiprumo
	Nyderlandai	0,374	Nereikšmingas	-0,447	Vidutinio stiprumo
	Švedija	0,766	Nereikšmingas	0,157	Silpnas
	Danija	0,908	Nereikšmingas	-0,061	Labai silpnas
	Airija	0,751	Nereikšmingas	-0,168	Silpnas
	Liuksemburgas	0,453	Nereikšmingas	0,384	Silpnas

17 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės (Gini koeficiento) ir sukaupto grynojo namų ūkio turto ES šalių grupėse 2014 – 2019m. (sudaryta autorės)

Kaip matyti iš pateiktos 17 lentelės, statistiškai reikšmingi ryšiai prieš pandemiją pasireiškė tik 3 ES šalyse: Slovėnijoje, Slovakijoje ir Estijoje. Likusiose 24 ES šalyse ryšiai yra nereikšmingi, kadangi viršija nustatytą reikšmingumo lygmenį (0,05). Skirstant šalis į ES grupes matoma, kad ryšiai pasireiškė:

- *I grupėje, kurioje žema pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis.* Šioje grupėje statistiškai reikšmingi ryšiai užfiksuoti Slovėnijoje ir Slovakijoje. Slovėnijoje reikšmingumo lygmuo yra 0,014. Pirsono koreliacijos koeficientas yra -0,903, o tai reiškia, kad tarp šių dviejų kintamųjų – Gini koeficiento ir sukaupto grynojo namų ūkio turto egzistuoja labai stiprus atvirkštinis ryšys. Taigi, didėjant Gini koeficientui, mažėja sukauptas grynasis namų ūkio turtas. Slovakijoje beveik identiška situacija kaip ir Slovėnijoje. Slovakijos reikšmingumo lygmuo yra 0,026, o Pirsono koreliacijos koeficientas yra -0,866. Abejose šalyse, Slovakijoje ir Slovėnijoje, didėjant Gini koeficiento reikšmei, mažėja sukauptas grynasis namų ūkio turtas.
- *II grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis.* Šioje grupėje statistiškai reikšmingas ryšys pasireiškė tik vienoje ES šalyje – Estijoje. Reikšmingumo lygmuo yra 0,002, o Pirsono koreliacijos koeficientas yra -0,960. Tarp kintamųjų egzistuoja labai stiprus atvirkštinis ryšys – didėjant Gini koeficiento reikšmei, mažėja sukaupto grynojo namų ūkio turto.

Kitose likusiose ES šalių grupėse (III – aukšta pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis ir V – vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis) neužfiksuotas nei vienas statistiškai reikšmingas ryšys, kadangi visi reikšmingumo lygmenys buvo didesni už nustatytą reikšmingumo lygmenį 0,05.

Įvertinus situaciją prieš pandemiją, tolimesnė koreliacinė analizė bus atliekama įtraukus 2020 metus, kad būtų galima pamatyti ES šalių pasikeitimo skirtumus tarp Gini koeficiento reikšmės ir grynojo namų ūkio sukaupto turto. Žemiau 18 lentelė pateikta koreliacinė analizė tarp šių dviejų rodiklių nuo 2014 iki 2020 metų. Skaičiavimai, atlikti šio tyrimo metu, pateikiami prieduose.

ES šalių grupė	ES šalis	Reikšmingumo lygmuo	Reikšmingumas	Pearson koreliacija	Ryšio stiprumas
I	Čekija	0,336	Nereikšmingas	-0,430	Vidutinio stiprumo
	Slovėnija	0,124	Nereikšmingas	-0,636	Vidutinio stiprumo

	Slovakija	0,006	Reikšmingas	-0,902	Labai stiprus
II	Estija	0,024	Reikšmingas	-0,819	Stiprus
	Lenkija	0,242	Nereikšmingas	-0,510	Vidutinio stiprumo
	Rumunija	0,298	Nereikšmingas	-0,461	Vidutinio stiprumo
	Kroatija	0,357	Nereikšmingas	-0,413	Vidutinio stiprumo
	Vengrija	0,872	Nereikšmingas	0,075	Labai silpnas
	Graikija	0,370	Nereikšmingas	-0,403	Vidutinio stiprumo
	Portugalija	0,308	Nereikšmingas	-0,453	Vidutinio stiprumo
III	Bulgarija	0,209	Nereikšmingas	0,542	Vidutinio stiprumo
	Latvija	0,268	Nereikšmingas	-0,487	Vidutinio stiprumo
	Lietuva	0,202	Nereikšmingas	-0,549	Vidutinio stiprumo
V	Malta	0,036	Reikšmingas	0,785	Stiprus
	Ispanija	0,069	Nereikšmingas	-0,718	Stiprus
	Kipras	0,102	Nereikšmingas	-0,666	Stiprus
	Italija	0,609	Nereikšmingas	0,237	Silpnas
	Prancūzija	0,298	Nereikšmingas	-0,461	Vidutinio stiprumo
	Vokietija	0,004	Reikšmingas	0,913	Labai stiprus
	Belgija	0,373	Nereikšmingas	-0,400	Vidutinio stiprumo
	Austrija	0,441	Nereikšmingas	-0,350	Vidutinio stiprumo
	Suomija	0,034	Nereikšmingas	0,790	Stiprus
	Nyderlandai	0,020	Reikšmingas	0,833	Stiprus
	Švedija	0,859	Nereikšmingas	-0,083	Labai silpnas
	Danija	0,636	Nereikšmingas	-0,220	Silpnas
	Airija	0,375	Nereikšmingas	-0,399	Silpnas
	Liuksemburgas	0,572	Nereikšmingas	0,261	Silpnas

18 lentelė. Koreliacinė analizė tarp pajamų nelygybės (Gini koeficiento) ir sukaupto grynojo namų ūkio turto ES šalių grupėse 2014 – 2020m. (sudaryta autorės)

Pagal pateiktą 18 lentelę matoma, kad statistiškai reikšmingas ryšys vis dar išlieka Slovakijoje ir Estijoje, tačiau Slovėnijoje tarp kintamųjų statistiškai reikšmingas ryšys dingsta. Nauji reikšmingi ryšiai užfiksuojami dar 3 ES valstybėse narėse – Maltoje, Vokietijoje ir Nyderlanduose. Pagal ES šalių grupes matoma, kad:

- *I grupėje, kuriose žema pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis, reikšmingas ryšys buvo tik Slovakijoje (reikšmingumo lygmuo siekia 0,006, o Pirsono koreliacijos koeficientas yra -0,902). Taigi, tiek prieš pandemiją, tiek pandemijos laikotarpiu tarp kintamųjų buvo fiksuojamas stiprus atvirkštinis ryšys ir matoma, kad pandemija Gini koeficiento reikšmei ir*

sukauptam grynajam namų ūkio turtui neturėjo, kadangi tiek prieš pandemiją, tiek pandemijos metu šalyje buvo statistiškai reikšmingas ir labai stiprus atvirkštinis ryšys tarp šių kintamųjų. Taigi, didėjant Gini koeficiento reikšmei, mažėjo sukauptas namų ūkio turtas.

- *II grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis*, statistiškai reikšmingas ryšys užfiksuotas Estijoje (reikšmingumo lygmuo 0,024, o Pirsono koreliacijos koeficientas yra -0,819). Tiek prieš pandemiją, tiek per pandemiją Estijoje vyravo statistiškai reikšmingas ir labai stiprus atvirkštinis ryšys tarp Gini koeficiento reikšmės ir sukaupto grynojo namų ūkio turto. Taigi, taip pat kaip ir Slovakijoje, mažėjant sukauptam grynajam namų ūkio turtui, padidėja Gini koeficiento reikšmės.
- *V grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis*, statistiškai reikšmingi ryšiai pasireiškė trejose ES valstybėse narėse – Maltoje (reikšmingumo lygmuo 0,036), Vokietijoje (reikšmingumo lygmuo 0,004) ir Nyderlanduose (0,020). Šie ryšiai prieš pandemiją šiose šalyse nebuvo užfiksuoti, tad daroma išvada, kad tam turėjo įtakos pandemija. Visose trejose šalyse ryšiai yra stiprūs, o Pirsono koreliacijos koeficientai rodo, kad didėjant Gini koeficiento reikšmei, kartu didėja ir sukauptas grynojo namų ūkio turtas. Lyginant situaciją su kitomis ES šalių grupėmis galima daryti išvadą, kad šalyse, kuriose aukštas išsivystymo lygis, namų ūkiai per pandemiją sutaupė daugiau, tačiau kartu su sukauptu didesniu turtu didėjo ir pajamų nelygybė šiose ES šalyse.

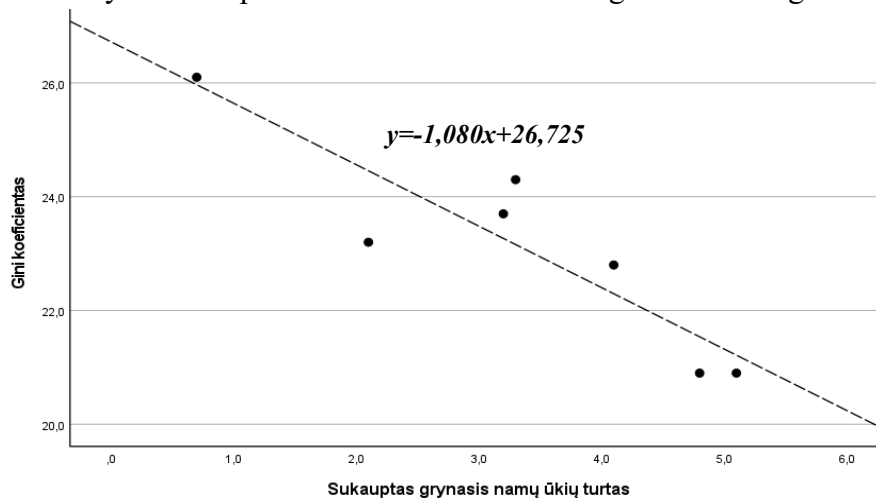
Koreliacinės analizės dėka galima pamatyti ar egzistuoja koks nors tarpusavio ryšys tarp dviejų kintamųjų. Norint nustatyti ir įvertinti priežastinius ryšius, toliau bus naudojama regresinė analizė. Regresinė analizė gali būti atlikta tik su tomis ES šalimis, kuriose Gini koeficientas statistiškai reikšmingai koreliuoja su sukauptu grynojo namų ūkio disponuojamu turto procentu (Slovakija, Estija, Malta, Vokietija ir Nyderlandai). Žemiau 19 lentelėje pateikti determinacijos koeficientai tarp Gini koeficiento ir sukaupto grynojo namų ūkio turto ES šalių grupėse. Determinacijos koeficientas paaiškina, kokią procentinę priklausomo kintamojo kitimo dalį gali nulemti nepriklausomo kintamojo kitimas, o kintamųjų tarpusavio priklausomybę geriausiai nustato regresijos lygtys. Skaičiavimai, kurie buvo atlikti atliekant regresinę analizę, pateikiami prieduose.

ES šalių grupė	ES šalis	Modelio reikšmingumas (ANOVA)	Determinacijos koeficientas R^2
I	Slovakija	0,006	0,813
II	Estija	0,024	0,671
V	Malta	0,036	0,617
	Vokietija	0,004	0,833
	Nyderlandai	0,020	0,694

19 lentelė. Modelio reikšmingumo ir determinacijos koeficiento nustatymas 2014 – 2020m. (sudaryta autorės)

Determinacijos koeficiento reikšmė (0,813) Slovakijoje rodo, kad 81,3% sukaupto grynojo turto pokyčių galima paaiškinti Gini koeficiento pakitimu. Estijoje determinacijos koeficiento reikšmė yra 0,671, o tai paaiškina 67,1% sukaupto grynojo turto dėl Gini koeficiento kitimo. Maltoje determinacijos koeficientas yra 0,617, o tai rodo, kad 61,7% sukaupto namų ūkų turto būtų galima paaiškinti Gini koeficiento kitimu. Vokietijoje determinacijos koeficientas yra 0,833, kas rodo, kad sukaupto grynojo turto būtų galima paaiškinti 83,3% Gini koeficiento pakitimu. Vokietijoje

determinacijos reikšmė yra 0,694, kuri rodo, kad sukaupto grynojo turto 69,4% galima paaiškinti Gini koeficiento kitimu. Toliau tyrime bus pateikiami kiekvienos šalies grafikai bei regresinės lygtys.

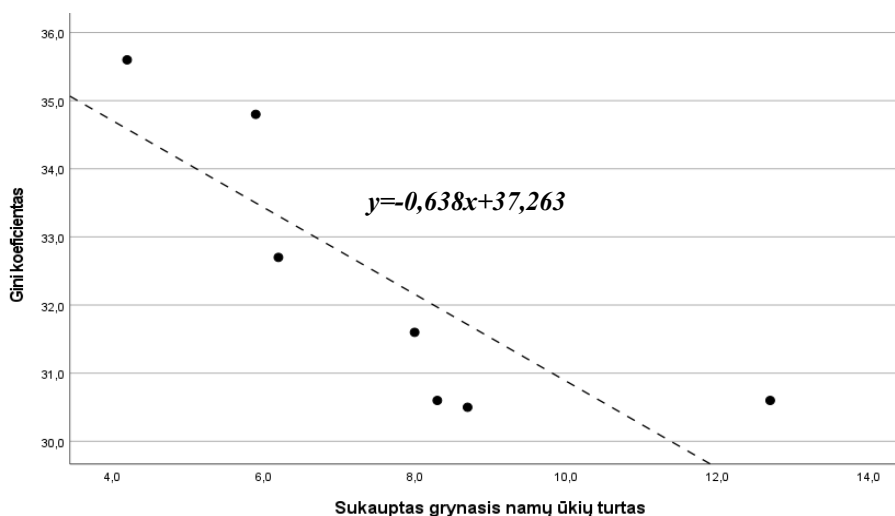

21 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Slovakijoje (sudaryta autorės)

Pagal pateiktą 21 paveikslą matoma, kad taškai sklaidos diagramoje susigrupavę iš viršutinio kairiojo kampo į apatinį dešinės kampą, o tai reiškia, kad koreliacija yra neigiama. Slovakijoje didėjant Gini koeficiento reikšmei, mažėja grynasis sukauptas turtas. Kaip jau minėta anksčiau, determinacijos reikšmė Slovakijoje rodo, kad 81,3% sukaupto grynojo turto pokyčių galima paaiškinti Gini koeficiento kitimu. Kintamųjų priklausomybę taip pat nustato regresijos lygtis:

$$y = -1,080x + 26,725$$

Regresijos lygtis koeficientas yra -1,080, kuris teigia, kad Slovakijoje Gini koeficiento reikšmei padidėjus 1 procentiniu punktu, sukauptas namų ūkių grynasis turtas sumažėtų 1,080%. Konstanta 26,725 rodo procentą sukaupto grynojo namų ūkio turto, kuris neturi jokio ryšio su Gini koeficiento reikšme.

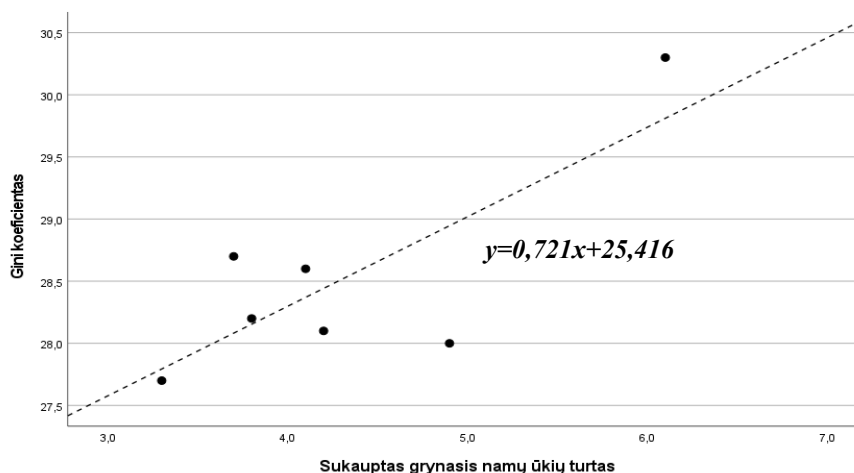
22 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Estijoje (sudaryta autorės)

Pateiktame 22 paveiksle matoma, kad taškai sklaidos diagramoje taip pat susigrupavę iš viršutinio kairiojo kampo į apatinį dešinį kampą, taigi, koreliacija taip pat yra neigiama. Anksčiau nustatytas determinacijos koeficientas 0,671 rodo, kad 67,1% sukaupto grynojo namų ūkio turto Estijoje gali

būti paaiškinamas Gini koeficiento kitimu. Kintamųjų priklausomybei nustatyti naudojama regresinė lygtis:

$$y=-0,638x+37,263$$

Regresijos lygties koeficientas yra -0,638, kuris parodo, kad Estijoje Gini koeficiento reikšmei padidėjus 1 procentiniu punktu, sukauptas grynas namų ūkių turtas sumažėtų 0,638%. Konstanta 37,263 rodo procentą sukaupto grynojo namų ūkių turto Estijoje, kuris nepriklauso nuo Gini koeficiento reikšmės.

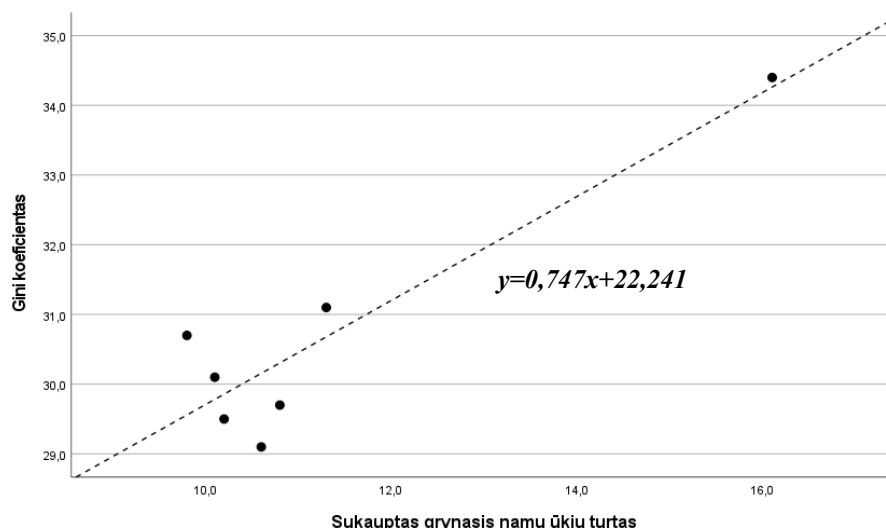

23 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Maltoje (sudaryta autorės)

23 paveiksle pateikta Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Maltoje. Taškai sklaidos diagramoje susigrupavę iš apatinio kairiojo kampo į viršutinį esantį dešinį kampą, tad koreliacija yra teigiama. Didėjant Gini koeficiento reikšmei, didėja sukauptas grynas namų ūkių turtas. Determinacijos koeficientas 0,617, tad 61,7% sukauptas grynas namų ūkių turtas Maltoje gali būti paaiškinamas Gini koeficiento pokyčiu. Kintamųjų priklausomybę nusako regresinė lygtis:

$$y=0,721x+25,416$$

Regresijos lygties koeficientas yra 0,721, kurio reikšmė parodo, kad Maltoje Gini koeficiento reikšmei padidėjus 1 procentiniu punktu, sukauptas grynas namų ūkių turtas padidėtų 0,721%. Konstanta 25,416 rodo procentą grynojo sukaupto namų ūkių turto Maltoje, kuris neturi jokio ryšio su Gini koeficiento reikšme.

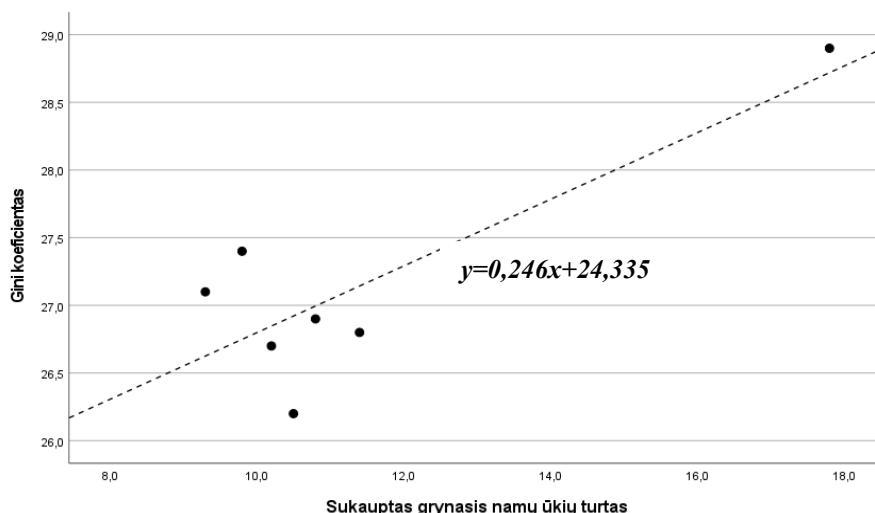

24 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Vokietijoje (sudaryta autorės)

24 paveiksle matoma Gini koeficiento ir sukaupto grynojo namų ūkių turto priklausomybė Vokietijoje. Taškai sklaidos diagramoje sugrupuoti iš apatinio kairiojo kampo į viršutinį, tad koreliacija yra teigiama – didėjant Gini koeficiento reikšmei, didėja sukauptas grynasis namų ūkių turtas. Vokietijos determinacijos koeficientas yra 0,833, o tai paaiškina 83,3% Gini koeficiento reikšmės pokyčių. Regresinė lygtis:

$$y=0,747x+22,241$$

0,747 yra regresijos lygties koeficientas, kuris parodo, kad Vokietijoje Gini koeficiento reikšmei padidėjus 1 procentiniu punktu, sukauptas grynasis namų ūkių turtas padidėtų 0,747%. Konstanta 22,241 rodo procentą grynojo sukaupto namų ūkių turto Vokietijoje, kuris neturi sąsajų su Gini koeficientu.

25 pav. Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Nyderlanduose (sudaryta autorės)

25 paveiksle pateikta Gini koeficiento ir sukaupto grynojo turto priklausomybė Nyderlanduose. Koreliacija yra teigiama, tad didėjant Gini koeficiento reikšmei, didėja ir grynasis namų ūkių sukauptas turtas. Determinacijos koeficientas Nyderlanduose yra 0,694, tad 69,4% yra paaiškinami Gini koeficiento pokyčių. Kintamųjų priklausomybę nusako regresinė lygtis:

$$y=0,246x+24,335$$

Regresijos lygties koeficientas yra 0,246, kurio reikšmė parodo, kad Nyderlanduose Gini koeficiento reikšmei padidėjus 1 procentiniu punktu, sukauptas grynasis namų ūkių turtas padidėtų 0,246%. Konstanta 24,335 rodo procentą grynojo sukaupto namų ūkio turto Nyderlanduose, kuris neturi jokio ryšio su Gini koeficiento reikšme.

Taigi, statistiškai reikšmingi ryšiai buvo užfiksuoti 5 ES šalyse – Slovakijoje, Estijoje, Maltoje, Vokietijoje ir Nyderlanduose. Slovakijoje ir Estijoje statistiškai reikšmingi ryšiai buvo užfiksuoti tiek prieš pandemiją, tiek po pandemijos. Lyginant ES šalių grupes, tai tik vienoje ES šalių grupėje jokioje šalyje nepasireiškė statistiškai reikšmingi ryšiai tarp Gini koeficiento reikšmės ir grynojo sukaupto namų ūkių turto – III grupėje, kurioje aukšta pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis. Daugiausia statistiškai reikšmingų ryšių pasireiškė V grupėje, kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis – Malta, Vokietija ir Nyderlandai. Atliktos modelių regresinės lygtis parodo, kaip kiekvienoje ES valstybėje narėje keičiasi grynasis sukauptas namų ūkių turtas priklausomai nuo Gini koeficiento kitimų. Determinacijos koeficientai svyravo nuo 0,617 iki 0,833. Tiksliausias modelis, nusakantis sukaupto grynojo turto priklausomybę nuo Gini koeficiento yra Vokietijos, o mažiausias – Maltoje. Slovakijoje ir Estijoje pajamų nelygybės augimas mažina sukauptą namų ūkių turtą, o V grupėje esančiose šalyse Maltoje, Vokietijoje ir Nyderlanduose pajamų nelygybė didina sukauptą namų ūkių turtą pandemijos laikotarpiu, kadangi pandemijos laikotarpiu daug paslaugų buvo uždarytos, tad ES šalių gyventojai, pagal matomus rodiklius, sukauptė daugiau grynojo namų ūkių turto. Galima daryti išvadą, kad Gini koeficientas daro poveikį tik tose ES šalyse, kur pajamų nelygybės lygis yra žemas arba vidutinis.

Išvados

1. COVID-19 įtaka pajamų nelygybei yra aktuali tema, kadangi matomi ekonominių rodiklių pokyčiai pasireiškę būtent pandemijos laikotarpiu (2020 metais). Ekonominiuose rodikliuose, tokiuose kaip valdžios sektoriaus skola, nedarbo lygis, skurdas ir socialinė atskirtis matomas gana ryškus pokytis, pasireiškęs pandemijos laikotarpiu. Taigi, COVID-19 ir pajamų nelygybės ryšį yra tirti svarbu.
2. Pajamų nelygybės apibrėžime vyrauja įvairių mokslininkų požiūrių įvairovė. Pajamų nelygybė – tai reiškinys, kai pajamos yra paskirstomos netolygiai. Tačiau norint tinkamai suprasti pajamų nelygybę, labai svarbu išsiaiškinti sąvoką „pajamos“. Pajamos – tai įvairiapusė sąvoka, kurią tiek Lietuvos, tiek užsienio autoriai pateikia skirtingai. Šio darbo kontekste nagrinėjamos namų ūkių disponuojamos pajamos, taigi tam tinka apibrėžimas, kad pajamos – tai pinigų suma, kurią namų ūkis turi išleisti arba sutaupyti atskaičius visus mokesčius. Pajamų nelygybės svarba ekonomikai gali turėti ekonominį, politinį ir socialinį efektą. Didėjanti pajamų nelygybė iš ekonominės perspektyvos gali kenkti bendrajai produktų ir paslaugų paklausai, sukelti infliacinius kredito burbulus, nedarbo ir skurdo lygio didėjimą. Didėjanti pajamų nelygybė iš politinės perspektyvos didina atotrūkį tarp turtingųjų ir skurdžiųjų taip pat didinti visuomenės politinių nuostatų ir tapatybių atotrūkį, kuris kenkia bendrajam gėrio siekiui (sukelia politinę poliarizaciją). Didėjanti pajamų nelygybė iš socialinės perspektyvos neigiamai veikia sveikatos būklę, mažesnes pajamas gaunantys individai turi mažiau galimybių gauti išsilavinimą, taip pat gali didėti korupcijos ir nusikalstamumo lygis.
3. Pajamų nelygybei nustatyti naudojama daug įvairių rodiklių: Gini koeficientas, Lorenco kreivė, Atkinsono indeksas, Teilo indeksas, Robin Hudo indeksas, Palmos koeficientas, kvintilis, kvartilis ir decilis. Visi šie rodikliai gali būti skirstomi į specialiuosius koeficientus (šiai grupei priskiriamas Gini koeficientas, Palmos koeficientas, Teilo, Atkinsono ir Robin Hudo indeksai), grafinius (Lorenco kreivė) ir struktūrinius koeficientus (kvintilis, kvartilis ir decilis). Gini koeficientas yra populiariausias ir labiausiai naudojamas pajamų nelygybės matavimo vienetas.
4. Išnagrinėjus mokslinę literatūrą matoma, kad pajamų nelygybę lemiančių COVID-19 veiksnių gali būti įvairių: sukauptas turtas, nedarbas, nedarbas iš namų, skaitmeninių technologijų pažanga, susirgimo ir mirtingumo skaičiai nuo COVID-19, namų ūkių sudėtis, lytinė diskriminacija, fiskalinė politika, sumažėjęs pasitikėjimas institucijomis, elgsenos ir kultūriniai skirtumai, geografinės sąlygos, korupcija, valstybės skola, išsilavinimo lygis ir kt.
5. Išnagrinėjus COVID-19 veiksnius – darbą iš namų, susirgimo ir mirtingumo skaičių nuo COVID-19 bei sukaupto turto poveikį pajamų nelygybei matoma, kad šie veiksniai skirtingai pasireiškė ES šalių grupėse. Darbo iš namų įtaka pajamų nelygybei pasireiškė V ES šalių grupėje (Maltoje, Ispanijoje, Italijoje, Vokietijoje, Suomijoje, Nyderlanduose), kurioje vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis. Ispanijoje egzistuoja atvirkštinis koreliacinis ryšys, o visose likusiose ES šalyse užfiksuoti tiesioginiai koreliaciniai ryšiai. Daroma išvada, kad darbas iš namų darė didžiausią poveikį tik ekonomiškai stiprioje šalyse, kadangi dauguma dirbančiųjų iš namų yra kvalifikuoti darbuotojai. Mirtingumo nuo COVID-19 įtaka ES šalyse rodo teigiamą ryšį, tačiau nors ryšys tarp kintamųjų ir yra, tačiau jis yra silpnas. Susirgimų skaičiai nuo COVID-19 įtaka pajamų nelygybei rodo, kad tarp šių kintamųjų taip pat vyrauja teigiamas ryšys, o ryšys tarp šių kintamųjų yra vidutinio stiprumo. Sukaupto turto įtaka pajamų nelygybei pasireiškė I (žema

pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis), II (vidutinė pajamų nelygybė ir žemas išsivystymo lygis) ir V grupėse (vidutinė pajamų nelygybė ir aukštas išsivystymo lygis). I grupėje pasireiškė Slovakijoje, II grupėje Estijoje, o V grupėje Maltoje, Vokietijoje ir Nyderlanduose. Slovakijoje ir Estijoje pajamų nelygybės augimas mažina sukauptą namų ūkių turtą, o Maltoje, Vokietijoje ir Nyderlanduose pajamų nelygybė didina sukauptą ūkių turtą pandemijos laikotarpiu.

Literatūros sąrašas

- Allen, E. (2022). Relation between two income inequality measures: the gini coefficient and the Robin Hood index. *Transactions on Business and Economics*.
- Anderesen, A. (2020). Consumer Responses to the COVID-19 Crisis: Evidence from Bank Account Transaction Data. *Social Science Research Network*.
- Angelov, N. (2021). Income inequality during the COVID-19 Pandemic. *VOX*.
- Anser, K. (2020). Dynamic linkages between poverty, inequality, crime, and social expenditures. *The Official Journal of the Pan-Pacific Association*.
- Antras, P. (2016). Globalization, Inequality and Welfare. *National Bureau of Economic Research*.
- Aspachs, O. (2021). Tracking the impact of COVID-19 on economic inequality at high frequency. *Plos One*, 16.
- Barosso, A. (2020). In the pandemic, the share of unpartnered moms at work fell more sharply than among other partners.
- Barr, N. (1993). The Economics of the Welfare State. *Stanford Univ. Press*.
- Bartholomew, L. (2021). The Lasting Impact of the COVID Crisis on Economic Potential. *Vox EU*, 21-23.
- Bartik, A. (2020). How Are Small Businesss Adjusting to COVID-19? Early Evidence from a Survey. *NBER Working Paper*, 26.
- Belz, E. (2019). Estimating Inequality Measures from Quantile Data. *Univ Rennes*.
- Berisha, E. (2021). Inflation and income inequality: Does the level of income inequality matter? *Oxford of Economics*, 4.
- Blotevogel, R. (2020). Measuring Income Inequality and Implications for Economic Transmission Channels. *International Monetary FUund*.
- Blundell, R. (2020). COVID-19 and Inequalities. *Fiscal Studies*, 64.
- Blundell, R. (2020). COVID-19 and Inequalities. *The Journal of Applied Public Economics*.
- Board, F. S. (2021). *Lessons Learnt from the COVID-19 Pandemic from a Financial Stability Perspective*.
- Bofinger, P. (2016). Income Distribution and Saving. *Review of Income and Wealth*.
- Bonacini, L. (2021). Working from home and Income Inequality: risks of "new normal" with COVID-19. *National Institute for Public Policies Analysis*.
- Bonasia, M. (2016). Trust in Institutions and Income Inequality in the Eurozone: The Role of the Crisis. *Engineering Economics*.

- Boyce, P. (2021). Gini Coefficient Definition.
- Brezekinski, M. (2018). Income Inequality and the Great Recession in Central and Eastern Europe. *Economic Systems*, 42.
- Brooks, J. (2018). Income-driven repayment and the public financing of higher education. *Geo. LJ*, 131.
- Brueckner, M. (2018). Inequality and Economic Growth. *Policy Research Working Paper*.
- Camacho, M. (2019). Do Economic Recessions Cause Inequality to Rise? *Journal of Applied*, 22.
- Cao, M. (2019). Different Approaches To Evaluate Individual Social Equity in Transport.
- Chancel, L. (2020). Unsustainable Inequalities. *Harvard University Press*.
- Chen, C. (2021). Impact of the 2020 pandemic of COVID-19 on families with school-aged children in the USA. *Journal of Family Issues*.
- Chetty, R. (2020). The Economic Impacts of COVID-19. *National Bureau of Economic Research*.
- Ciulevičius, J. (2008). Lietuvos gyventojų ekonominė nelygybė ir jos įvertinimo tobulinimas.
- Codagnone, C. (2021). How non-standard worker are affected and protected during the COVID-19 Crisi.
- Collins, C. (2016). Born on Third Base. *West River Junction*.
- Corak, M. (2013). Income Inequality, Equality of Opportunity, and Intergenerational Mobility. *Journal of Economic Perspectives*, 27.
- Cuadrado, A. (2012). Income Inequality and Saving: Evidence. *Discussion Paper*.
- David, D. (2022). Taxation of the Natural Persons' Incomes Based on Income Rules. 14.
- Davies, J. (2021). Economic Inequality and COVID-19 Deaths and Cases in the First Wave: A Cross-Country Analysis. *Canadian Public Policy*.
- Definition, G. C. (2021). Paul Boyce .
- Dhyani, N. (2016). Gini Coefficient - Gini index.
- Dikler, J. (2021). COVID-19 and the Exacerbation of Gender Inequality: How the Pandemic Disproportionately Affected Women around the World. *World Economy Brief*.
- Donoghue, C. (2020). Modelling the Distributional Impact of the COVID-19 Crisis. *Fiscal Studies*, 41.
- Doorley, K. (2021). The Gender Gap in Income and the COVID-19 Pandemic. *IZA Institute of Labor Economics*.
- Durand, C. (2018). Fictitious capital: How finance is appropriating our future. *Verso Books*, 176.
- Durand, M. (2018). The Relationship Between Income and Wealth Inequality. *Journal of Economic Growth*, 26.

- Emine, T. (2019). Concentration of income inequality on the basis of Palma ration and income deciles of Turkey. *Eon Literature*.
- F, S. (2020). Measuring Income Inequality Across Countries and Over Time: The Standardized World Income Inequality Database. *Social Science Quarterly*, 101.
- Feldstein, M. (2001). Tax avoidance and the deadweight loss of the income tax. *Economics and Statistics*.
- Fischer, W. (2013). Sustainable development, justice and the Atkinson Index: Measuring the distributional effects. *Applied Energy*.
- Floyd, D. (2022). Measuring Inequality: Forget Gini, Go With the Palma Ratio Instead. *Investopedia*.
- Freund. (2016). The Origins of the Superrich: The Billionaire Characteristics. *The Petersen Institute of Economics*.
- Furceri, D. (2020). Initial output losses from the COVID-19 pandemic: robust determinants. *ADBI Working Paper*.
- Fxler, D. (2020). Measuring Inequality in the National Accounts. *Bureau of Economics*.
- Galarraga, O. (2022). Epidemics, Pandemics and Income Inequality. *Health Economics Review*.
- Galasso, V. (2020). *COVID: Not a great equaliser*. COVID Economics.
- Galletta, S. (2020). Estimating the severity of COVID-19: Evidence from the Italian epicenter.
- Gindelsky, M. (2020). An Updated Methodology for Distributing Personal Income.
- Grau, D. (2014). Consumption savings decisions under upward-looking comparisons on income inequality. *Journal of Economic Behaviour and Organization*.
- Grohe, S. (2020). COVID-19: Testing Inequality in New York City. *Covid Economics*.
- Hartmann, D. (75-93). Linking Economic Complexity, Institutions, and Income Inequality. *World Development*, 2017.
- Helliwell, J. (2021). World Happiness, Trust and Deaths under COVID-19. *World Happiness Report*.
- Hill, R. (2020). Covid-19 and Inequality: A Review of the Evidence on Likely Impact and Policy Options. *Centre for Disaster Protection*, 3.
- Holasut, K. (2020). Income Inequality and its Measurements. *London Paper*, 15.
- Hoynes, H. (2018). Effective Policy for Reducing Inequality. *Journal of Human Resources*, 4.
- Haan, D. (2019). Finance and Income Inequality: A Review and New Evidence. *European Journal of Political Economy*, 12.
- Ishida, A. (2021). A model of income evaluation: income comparison on subjective reference income distribution. *Journal of Mathematical Sociology*, 7.

- Jėčiuvienė, M. (2002). Ekonominės loginės struktūrinės schemos. *Senamiesčio spaustuvė*.
- Johnston, G. (2001). Increasingly Inequitable Distribution of General Practitioners. *New Zealand Journal of Public Health*.
- Kausik, B. (2020). Income Inequality, Cause and Cure.
- Kelmanson, B. (2019). Explaining the Shadow Economy in Europe. *International Monetary Fund*.
- Keskin, A. (2017). Income Distribution and Economic Growth: A Complementary Cross Country Study.
- Khor, N. (2008). Measuring Income Mobility, Income Inequality and Social Welfare for Households of the People's Republic of China. *ADB Economics*.
- Kim, Y. (2021). Income Inequality: Institutional Trust.
- Kleiber, C. (2007). The Lorez Curve in Economics and Econometrics. *Center of Business and Economics*.
- Kose, A. (2020). Benefits and Costs of Debt. *Policy Research Working Paper*, 11.
- Koslowski, A. (2020). International Review of leave policies and research 2020. *Research report Hagen*.
- Krisberg, K. (2020). Essential Worker Facing Higher Risk During COVID-19 Outbreak. *The Nation's Health*.
- Laecen, L. (2020). Systemic Banking Crises Database II. *IMF Economic Review*, 68.
- Lakner, C. (2016). Global Income Distribution: From the Fall of the Berlin Wall to the Great Recession. *World Bank Economic Review*.
- Larsen, D. (2019). Differences in Rent Growth by Income. *FEDS Notes*.
- Lasarta, E. (2014). Decomposition of Regional Income inequality and neighborhood component: Theil index.
- Lee, J. (2021). Estimating influences of unemployment and underemployment on mental health during COVID-19 pandemic: who suffers the most? *National Library of Medicine*.
- Loungani, P. (2020). Will Covid-19 Raise Inequality? Evidence from Past Epidemics and Crises. *Institute for International Economic Policy*.
- Lund, S. (2021). The Post-Pandemic Labor Market's Long-Term Scars.
- Luntofte, F. (2020). Unequal Returns: Using the Atkinson Index to Measure Financial Risk. *Journal of Banking and Finance*.
- Maio, F. (2007). Income Inequality Measures. *Journal of Epidemiology*.
- Marmot, M. (2020). The COVID-19 Marmot Review. *Institute of Health Equity*.
- McGann, M. (2021). Income Support in an Eco-Social State: The Case for Participation Income. *Social Policy and Society*, 39.

- Montavlo, G. (2020). Distributional Effects of COVID-19 on Spending: A First Look at the Evidence from Spain. *Barcelona Graduate School of Economics*.
- Morrow, J. (2021). Ephemeral income: Considering Covid-prompted loss of ephemerality in live music through the dichotomy between labour income and capital income. 2.
- Morton, B. (2015). Measuring Income Inequality - A Holistic Approach.
- Mukherji, N. (2020). The Social and Economic factors underlying the incidence of COVID-19 cases and deaths in US countries.
- Myant, M. (2021). The economic and social consequences of COVID-19. *Social policy in EU*.
- Narayan, A. (2018). Fair Progress? Economic Mobility Across Generations Around the World. *Washington, D.C*, 44.
- Neiman, B. (2020). How many jobs can be done at home? *National Bureau of Economic Research*.
- Neyapti, B. (2018). Income Distribution and Economic Crises. *International Finance*.
- Nordberg, L. (2007). The Gini coefficient and International Comparisons.
- Oriol Aspachs, R. D. (2021). Tracking the impact of COVID-19 on economic inequality at high frequency. *Plos One*, 16.
- Oronce, C. (2020). Association Between State-Level Income Inequality and COVID-19 Cases and Mortality in USA.
- Osberg, L. (2016). On the Limitations of Some Current Usages of the Gini Index. *Wiley Online Library*.
- Ostry, J. (2018). Redistribution Inequality, and growth . *Journal of Economic Growth*.
- Paello, J. (2019). Income Inequality: Does Corporate Income Inequality Parallel Individual Income Inequality? 3-4.
- Palomino, J. (2020). Wage Inequality and Poverty Effects of Lockdown and Social Distancing in Europe. *European Economic Review*, 2.
- Parijs, V. (2017). Basic Income: A Radical Proposal for a free society and a sane economy. *Cambridge: Harvard University Press*.
- Paz, D. (2020). Gender Dimensions of the COVID-19 Pandemic. *Policy Note 16*, 1.
- Pena, D. (2020). Working from home under COVID-19: who is affected? . *Discussion Paper, NO. 528, Global Labor Organization*.
- Petersen, T. (2015). Growing Income Inequality - a Brake on Economic Growth? *New Perspectives on Global European Dynamics*.
- Piasna, A. (2020). Labour market and social from shock to crisis.
- Piketty, T. (2014). Capital is Back: Wealth Income Ratios in Rich Countries. *Quarterly Journal of Economics*.

- Prassl, A. (2020). Inequality in the Impact of the Coronavirus Shock: Evidence from the Real Time Surveys. *IZA Discussion Paper*.
- Radey, M. (2021). "I don't have much of a choice": Low-income single mothers' COVID-19 school and care decisions. *Florida State University Council*.
- Rakauskienė, O. G. (2021). *Ekonominė nelygybė: normali ar perteklinė?* Vilnius: Mykolo Romerio Universitetas.
- Rebilliard, C. (2021). The Unequal COVID Saving and Wealth Surge.
- Reynolds, A. (2017). Gini Coefficients and Economic Growth. *The Effect of Income Inequality on Economic Growth*.
- Richard Wilkinson; Kate Pickett. (2009). The Spirit Level: Why Greater Equality Makes Societies Stronger.
- Rogers, J. (2020). Global Financial Effects. *COVID-19 Economics*.
- Rothbard, M. (2019). An Austrian Perspective on the History of Economic Thought. *Mises Institute*, 58.
- Rubery, J. (2021). The COVID-19 Crisis and gender equality: risks and opportunities. *European Social Observatory*.
- Saito, S. (2019). The Concept of Income. *Accounting, Economics, Law: A Convivium*.
- Salomao, J. (2019). Exchange Rate Exposure and Firm Dynamics. *Prepared for the*, 7-8.
- Sandhu, M. (2021). The Global State of Inequality. *Financial Times*.
- Santis, R. (2021). The impact of fiscal support measures on the liquidity needs of firms during the pandemic. *ECB Economic Bulletin*.
- Sarabia, J. (be datos). *Parametric Lorenz Curve: Models and Applications*. 2006.
- Sariogalo, V. (2020). Estimating the Disposable Income of Households at the Local Level. *Leshenok*, 5.
- Sayed, A. (2020). *COVID-19 Economics*. Centre for Economic Policy Research.
- Sayed, A. (2021). Pandemics and Income. *SN Business and Economics*, 54.
- Schneider, M. (2020). The Discovery of the Gini Coefficient. *History of Political Economy*.
- Sebastian, R. (2020). Wage Inequality and Poverty Effects of lockdown and social distancing in Europe. *European Economic Review*.
- Sevilla, A. (2021). Baby Steps: The Gender Division of Childcare During the COVID-19 Pandemic. *Oxford Review of Economic Policy*, 89-101.
- Shorrocks, A. (2020). *Global Wealth Report*. Credit Suisse.
- Sitarman, G. (2017). The Crisis of the Middle-Class Constitution: Why Economic Inequality Threatens Our Republic. *New York: Alfred A. Knopf*.

- Sitthiyot, T. (2020). A simple method for measuring inequality. *Palgrave Communications*, 6.
- Skučienė, D. (2008). Pajamų nelygybė Lietuvoje. *Lietuvos mokslų akademija*, 24.
- Solt, F. (2020). Measuring Income Inequality Across Countries and Over Time: The Standardized World Income Inequality Database. *Social Science Quarterly*, 101.
- Spasova, S. (2021). Non-standard workers and the self-employed in the EU: social protection during the COVID-19. *ETU*.
- Splinter, D. (2019). Income Mobility and Inequality in the United States.
- Stantcheva, S. (2022). Inequalities in the Times of a Pandemic.
- Stejin, S. (2011). Does income inequality negatively affect general trust? *International Journal of Bank Marketing*.
- Stiglitz, J. (2020). The Proper Role of Government in the Market Economy: The Case of the Post-COVID Recovery. *Journal of Government and Economics*.
- Stiglitz, J. E. (be datos). How to Restore Equitable and Sustainable Economic Growth in USA. *American Economic Review*, 2016.
- Suisse, C. (2019). *Global Wealth Report*. Credit Suisse.
- Sumner, A. (2016). Inequality and the Tails: the Palma Proposition and Taio.
- Sussanu, G. (2014). Divergent Perspectives of the Casual Relationship Between Economic Growth and Income Inequality. *Journal of Academic Research in Economics*.
- Taylor, J. (2020). Restoring Fiscal Order in the United States. *Project Syndicate*, 2.
- Truesdale, B. (2016). The Health Effects of Income Inequality: Averages and Disparities. *Department of Sociology*.
- Wang, H. (2020). Tracking the effects of COVID-19. *International Journal for Equity in Health*.
- West, D. (2020). How to address inequality exposed by the COVID-19 pandemic.
- Wildman, J. (2021). COVID-19 and Income Inequality in OECD Countries. *The European Journal of Health Economics*, 22.
- Wildman, J. (2021). COVID-19 and Income Inequality in OECD Countries. *The European Journal of Health Economics*.
- Wilkinson, R. (2020). Income inequality and social dysfunction. *Annual review of sociology*, 35.
- Winkler, H. (2019). The Effect of Income Inequality on Political Polarization: Evidence from European Regions 2002-2014.
- Wyk, D. (2017). A Critical Analysis of the Meaning of the term "Income". *AOSIS*.

Priedai

1 priedas. Gini koeficientas ES 2014 – 2020 m.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Airija	31	29,7	29,6	30,6	28,9	28,3	28,7
Austrija	27,6	27,2	27,2	27,9	26,8	27,5	27
Belgija	25,9	26,2	26,3	26,1	25,7	25,1	25,4
Bulgarija	35,4	37	37,7	40,2	39,6	40,8	40,5
Čekija	25,1	25	25,1	24,5	24	24	24,2
Danija	27,7	27,4	27,7	27,6	27,8	27,5	27,3
Estija	35,6	34,8	32,7	31,6	30,6	30,5	30,6
Graikija	34,5	34,2	34,3	33,4	32,3	31	31,4
Ispanija	34,7	34,6	34,5	34,1	33,2	33	32,1
Italija	32,4	32,4	33,1	32,7	33,4	32,8	33,9
Kipras	34,8	33,6	32,1	30,8	29,1	31,1	29,3
Kroatija	30,2	30,4	29,8	29,9	29,7	29,2	28,3
Latvija	35,5	35,4	34,5	34,5	35,6	35,2	34,5
Lenkija	30,8	30,6	29,8	29,2	27,8	28,5	27,2
Lietuva	35	37,9	37	37,6	36,9	35,4	35,1
Liuksemburgas	28,7	28,5	29,6	29,2	31,3	32,3	31,2
Malta	27,7	28,1	28,6	28,2	28,7	28	30,3
Nyderlandai	26,2	26,7	26,9	27,1	27,4	26,8	28,9
Portugalija	34,5	34	33,9	33,5	32,1	31,9	31,2
Prancūzija	29,2	29,2	29,3	28,8	28,5	29,2	29,3
Rumunija	35	37,4	34,7	33,1	35,1	34,8	33,8
Slovakija	26,1	23,7	24,3	23,2	20,9	22,8	20,9
Slovėnija	25	24,5	24,4	23,7	23,4	23,9	23,5
Suomija	25,6	25,2	25,4	25,3	25,9	26,2	26,5
Švedija	26,9	26,7	27,6	28	27	27,6	27
Vengrija	28,6	28,2	28,2	28,1	28,7	28	28,2
Vokietija	30,7	30,1	29,5	29,1	31,1	29,7	34,4

Šaltinis: Eurostat

2 priedas. Darbas iš namų ES 2014 – 2020 m.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Airija	3,6	3,7	3,3	5	6,5	7	21,5
Austrija	10,7	10,2	9,9	9,5	10	9,9	18,1
Belgija	8,7	8,1	7,2	6,9	6,6	6,9	17,2
Bulgarija	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,5	1,2
Čekija	3,4	3,5	3,8	3,9	4	4,6	7,2
Danija	9,9	9	8,4	8,8	7,8	7,8	17
Estija	5,5	5,4	5,8	5,7	7,4	6,6	12,2
Graikija	2,7	2,6	2,6	2,3	2	1,9	7
Ispanija	4,3	3,6	3,5	4,3	4,3	4,8	10,9
Italija	3,2	3,4	3,3	3,5	3,6	3,6	12,2
Kipras	1,7	1,5	1,6	1,2	1,2	1,3	4,5
Kroatija	1,4	1,2	1,4	1,4	1,4	1,9	3,1
Latvija	2,5	2,1	2,6	2,1	2,9	3	4,5
Lenkija	4,6	5,6	5,3	4,5	4,6	4,6	8,9
Lietuva	4,1	3	2,7	2,6	2,5	2,4	5,4
Liuksemburgas	14,1	13,2	12	12,7	11	11,6	23,1
Malta	2,7	2,6	3,6	4,4	5,8	6,1	14,8
Nyderlandai	13,1	13,6	13,4	13,7	14	14,1	17,8
Portugalija	6,6	6,2	6,3	5,9	6,1	6,5	13,9
Prancūzija	6,8	7	6,9	6,7	6,6	7	15,7
Rumunija	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,8	2,5
Slovakija	3,5	3,2	3,2	3,5	3,6	3,7	5,7
Slovėnija	7,7	7,9	7,5	7,2	6,9	6,8	7,4
Suomija	10,6	12	11,9	12,3	13,3	14,1	25,1
Švedija	4,9	5,1	5,1	5	5,3	5,9	7,3
Vengrija	3,4	3,4	3	2,5	2,3	1,2	3,6
Vokietija	3,2	3,3	3,2	4,8	5	5,2	13,6

Šaltinis: Eurostat

3 priedas. Koreliacinė analizė su programa „SPSS“ tarp Gini koeficiento ir darbo iš namų 2014 – 2019 m. (prieš pandemiją)

Airija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,705
	Sig. (2-tailed)		,118
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,705	1
	Sig. (2-tailed)	,118	
	N	6	6

Austrija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,175
	Sig. (2-tailed)		,740
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,175	1
	Sig. (2-tailed)	,740	
	N	6	6

Belgija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,327
	Sig. (2-tailed)		,527
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,327	1
	Sig. (2-tailed)	,527	
	N	6	6

Bulgarija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,222
	Sig. (2-tailed)		,672
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,222	1
	Sig. (2-tailed)	,672	
	N	6	6

Čekija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,832*
	Sig. (2-tailed)		,040
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,832*	1
	Sig. (2-tailed)	,040	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Danija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,088
	Sig. (2-tailed)		,869
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,088	1
	Sig. (2-tailed)	,869	
	N	6	6

Estija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,787
	Sig. (2-tailed)		,063
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,787	1
	Sig. (2-tailed)	,063	
	N	6	6

Graikija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,971**
	Sig. (2-tailed)		,001
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,971**	1
	Sig. (2-tailed)	,001	
	N	6	6

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Ispanija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,714
	Sig. (2-tailed)		,111
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,714	1
	Sig. (2-tailed)	,111	
	N	6	6

Kipras

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,885*
	Sig. (2-tailed)		,019
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,885*	1
	Sig. (2-tailed)	,019	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Kroatija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-.898*
	Sig. (2-tailed)		,015
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-.898*	1
	Sig. (2-tailed)	,015	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Latvija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,323
	Sig. (2-tailed)		,532
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,323	1
	Sig. (2-tailed)	,532	
	N	6	6

Lenkija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,520
	Sig. (2-tailed)		,291
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,520	1
	Sig. (2-tailed)	,291	
	N	6	6

Lietuva

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-.454
	Sig. (2-tailed)		,365
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-.454	1
	Sig. (2-tailed)	,365	
	N	6	6

Liuksemburgas

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,714
	Sig. (2-tailed)		,111
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,714	1
	Sig. (2-tailed)	,111	
	N	6	6

Malta

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,384
	Sig. (2-tailed)		,452
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,384	1
	Sig. (2-tailed)	,452	
	N	6	6

Nyderlandai

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,711
	Sig. (2-tailed)		,113
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,711	1
	Sig. (2-tailed)	,113	
	N	6	6

Portugalija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,125
	Sig. (2-tailed)		,813
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,125	1
	Sig. (2-tailed)	,813	
	N	6	6

Prancūzija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,871*
	Sig. (2-tailed)		,024
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,871*	1
	Sig. (2-tailed)	,024	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Rumunija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,112
	Sig. (2-tailed)		,832
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,112	1
	Sig. (2-tailed)	,832	
	N	6	6

Slovakija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,393
	Sig. (2-tailed)		,441
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,393	1
	Sig. (2-tailed)	,441	
	N	6	6

Slovėnija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,823*
	Sig. (2-tailed)		,044
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,823*	1
	Sig. (2-tailed)	,044	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Suomija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,677
	Sig. (2-tailed)		,139
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,677	1
	Sig. (2-tailed)	,139	
	N	6	6

Švedija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,209
	Sig. (2-tailed)		,692
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,209	1
	Sig. (2-tailed)	,692	
	N	6	6

Vengrija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,372
	Sig. (2-tailed)		,467
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,372	1
	Sig. (2-tailed)	,467	
	N	6	6

Vokietija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,063
	Sig. (2-tailed)		,905
	N	6	6
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,063	1
	Sig. (2-tailed)	,905	
	N	6	6

4 priedas. Koreliacinė analizė su programa „SPSS“ tarp Gini koeficiento ir darbo iš namų 2014 – 2020 m.

Airija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,511
	Sig. (2-tailed)		,241
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,511	1
	Sig. (2-tailed)	,241	
	N	7	7

Austrija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,385
	Sig. (2-tailed)		,394
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,385	1
	Sig. (2-tailed)	,394	
	N	7	7

Belgija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,347
	Sig. (2-tailed)		,446
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,347	1
	Sig. (2-tailed)	,446	
	N	7	7

Bulgarija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,418
	Sig. (2-tailed)		,350
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,418	1
	Sig. (2-tailed)	,350	
	N	7	7

Čekija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,531
	Sig. (2-tailed)		,220
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,531	1
	Sig. (2-tailed)	,220	
	N	7	7

Danija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,663
	Sig. (2-tailed)		,105
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,663	1
	Sig. (2-tailed)	,105	
	N	7	7

Estija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,563
	Sig. (2-tailed)		,188
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,563	1
	Sig. (2-tailed)	,188	
	N	7	7

Graikija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,337
	Sig. (2-tailed)		,459
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,337	1
	Sig. (2-tailed)	,459	
	N	7	7

Ispanija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,804*
	Sig. (2-tailed)		,029
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,804*	1
	Sig. (2-tailed)	,029	
	N	7	7

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Italija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,769*
	Sig. (2-tailed)		,043
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,769*	1
	Sig. (2-tailed)	,043	
	N	7	7

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Kipras

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,332
	Sig. (2-tailed)		,468
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,332	1
	Sig. (2-tailed)	,468	
	N	7	7

Kroatija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,953**
	Sig. (2-tailed)		<,001
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,953**	1
	Sig. (2-tailed)	<,001	
	N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Latvija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,292
	Sig. (2-tailed)		,525
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,292	1
	Sig. (2-tailed)	,525	
	N	7	7

Lenkija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,488
	Sig. (2-tailed)		,266
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,488	1
	Sig. (2-tailed)	,266	
	N	7	7

Lietuva

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,613
	Sig. (2-tailed)		,143
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,613	1
	Sig. (2-tailed)	,143	
	N	7	7

Liuksemburgas

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,015
	Sig. (2-tailed)		,975
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,015	1
	Sig. (2-tailed)	,975	
	N	7	7

Malta

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,917**
	Sig. (2-tailed)		,004
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,917**	1
	Sig. (2-tailed)	,004	
	N	7	7

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Nyderlandai

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,947**
	Sig. (2-tailed)		,001
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,947**	1
	Sig. (2-tailed)	,001	
	N	7	7

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Portugalija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,624
	Sig. (2-tailed)		,135
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,624	1
	Sig. (2-tailed)	,135	
	N	7	7

Prancūzija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,368
	Sig. (2-tailed)		,417
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,368	1
	Sig. (2-tailed)	,417	
	N	7	7

Rumunija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,318
	Sig. (2-tailed)		,487
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,318	1
	Sig. (2-tailed)	,487	
	N	7	7

Slovakija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,590
	Sig. (2-tailed)		,163
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,590	1
	Sig. (2-tailed)	,163	
	N	7	7

Slovėnija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,722
	Sig. (2-tailed)		,067
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,722	1
	Sig. (2-tailed)	,067	
	N	7	7

Suomija

Correlations			
		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,787*
	Sig. (2-tailed)		,036
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,787*	1
	Sig. (2-tailed)	,036	
	N	7	7

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Švedija

		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	-,142
	Sig. (2-tailed)		,761
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	-,142	1
	Sig. (2-tailed)	,761	
	N	7	7

Vengrija

		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,270
	Sig. (2-tailed)		,559
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,270	1
	Sig. (2-tailed)	,559	
	N	7	7

Vokietija

		Gini	Darbas iš namų
Gini	Pearson Correlation	1	,890**
	Sig. (2-tailed)		,007
	N	7	7
Darbas iš namų	Pearson Correlation	,890**	1
	Sig. (2-tailed)	,007	
	N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

5 priedas. Regresinė analizė su programa „SPSS“ tarp Gini koeficiento ir darbo iš namų ES šalyse

Kroatija

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,953 ^a	,908	,890	,2339

a. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2,704	1	2,704	49,440	<,001 ^b
	Residual	,273	5	,055		
	Total	2,977	6			

a. Dependent Variable: Gini
b. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	31,359	,260		120,804	<,001		
	Darbas iš namų	-1,018	,145	-,953	-7,031	<,001	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Gini

Malta

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,917 ^a	,840	,808	,3761

a. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,721	1	3,721	26,308	,004 ^b
	Residual	,707	5	,141		
	Total	4,429	6			

a. Dependent Variable: Gini
b. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	27,452	,251		109,287	<,001		
	Darbas iš namų	,186	,036	,917	5,129	,004	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Gini

Ispanija

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,804 ^a	,647	,576	,6457

a. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,813	1	3,813	9,145	,029 ^b
	Residual	2,085	5	,417		
	Total	5,897	6			

a. Dependent Variable: Gini
b. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	35,308	,572		61,691	<,001		
	Darbas iš namų	-,307	,102	-,804	-3,024	,029	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Gini

Italija

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,769 ^a	,592	,510	,3851

a. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,076	1	1,076	7,251	,043 ^b
	Residual	,742	5	,148		
	Total	1,817	6			

a. Dependent Variable: Gini
b. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	32,359	,266		121,848	<,001		
	Darbas iš namų	,128	,047	,769	2,693	,043	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Gini

Vokietija

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,890 ^a	,791	,750	,8952

a. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	15,190	1	15,190	18,954	,007 ^b
	Residual	4,007	5	,801		
	Total	19,197	6			

a. Dependent Variable: Gini
b. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	28,300	,638		44,328	<,001		
	Darbas iš namų	,431	,099	,890	4,354	,007	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Gini

Suomija

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,787 ^a	,620	,543	,3304

a. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	,889	1	,889	8,142	,036 ^b
	Residual	,546	5	,109		
	Total	1,434	6			

a. Dependent Variable: Gini
b. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	24,623	,407		60,493	<,001		
	Darbas iš namų	,078	,027	,787	2,853	,036	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Gini

Nyderlandai

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,947 ^a	,897	,877	,3012

a. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,963	1	3,963	43,684	,001 ^b
	Residual	,454	5	,091		
	Total	4,417	6			

a. Dependent Variable: Gini
b. Predictors: (Constant), Darbas iš namų

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	19,931	1,097		18,166	<,001		
	Darbas iš namų	,506	,077	,947	6,609	,001	1,000	1,000

a. Dependent Variable: Gini

6 priedas. Gini koeficiento procentinis pokytis ES šalyse

ES šalių grupė	ES šalis	2019 m. GINI	2020 m. GINI	Procentinis GINI koeficiento pokytis
I	Čekija	28,3	28,7	1,41
	Slovėnija	27,5	27	-1,82
	Slovakija	25,1	25,4	1,20
II	Estija	40,8	40,5	-0,74
	Lenkija	24	24,2	0,86
	Rumunija	27,5	27,3	-0,73
	Kroatija	30,5	30,6	0,33
	Vengrija	31	31,4	1,29
	Graikija	33	32,1	-2,73
	Portugalija	32,8	33,9	3,35
III	Bulgarija	31,1	29,3	-5,79
	Latvija	29,2	28,3	-3,08
	Lietuva	35,2	34,5	-1,99
V	Malta	28,5	27,2	-4,56
	Ispanija	35,4	35,1	-0,85
	Kipras	32,3	31,2	-3,41
	Italija	28	30,3	8,21
	Prancūzija	26,8	28,9	7,84
	Vokietija	31,9	31,2	-2,19
	Belgija	29,2	29,3	0,34
	Austrija	34,8	33,8	-2,87
	Suomija	22,8	20,9	-8,33
	Nyderlandai	23,9	23,5	-1,67
	Švedija	26,2	26,5	1,15
	Danija	27,6	27	-2,17
	Airija	28	28,2	0,71
	Liuksemburgas	29,7	34,4	15,82

Šaltinis: Eurostat

7 priedas. Pirsono koreliacija tarp Gini koeficiento pokyčio ir mirčių skaičiaus nuo COVID-19

Correlations			
		Mirčių skaičius nuo COVID-19 viruso 1 mln. gyventojų	GINI koeficiento pokytis (%)
Mirčių skaičius nuo COVID-19 viruso 1 mln. gyventojų	Pearson Correlation	1	,350
	Sig. (2-tailed)		,073
	N	27	27
GINI koeficiento pokytis (%)	Pearson Correlation	,350	1
	Sig. (2-tailed)	,073	
	N	27	27

8 priedas. Pirsono koreliacija tarp Gini koeficiento pokyčio ir užsikrėtimų skaičiaus nuo COVID-19

Correlations			
		GINI koeficiento pokytis	Susirgimų skaičius nuo COVID-19
GINI koeficiento pokytis	Pearson Correlation	1	,559**
	Sig. (2-tailed)		,002
	N	27	27
Susirgimų skaičius nuo COVID-19	Pearson Correlation	,559**	1
	Sig. (2-tailed)	,002	
	N	27	27

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

9 priedas. Sukauptas turtas ES šalyse

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Airija	3,14	3,77	2,68	6,93	5,77	5,21	21,38
Austrija	7,30	6,74	7,82	7,52	7,69	8,51	14,45
Belgija	6,41	5,53	5,44	5,37	4,70	5,56	13,85
Bulgarija	-5,2	-5,1	-3,7	-4,3	-4,1	-1,8	7
Čekija	7,4	7	6,3	7	7,5	8,5	16,8
Danija	-2,9	3,9	5,6	6	5,4	3,6	5,8
Estija	4,2	5,9	6,2	8	8,3	8,7	12,7
Graikija	-13,6	-11,6	-11,1	-14,2	-14,7	-11,8	-4,8
Ispanija	2,3	3,2	3	1,6	1,4	4,2	10,8
Italija	3,7	2,9	3	2,6	2,6	2,4	10,2
Kipras	1,4	1,9	2,7	2,9	2,2	1,9	2,9
Kroatija	5,5	5,6	4,0	3,3	3,1	3,9	7,4
Latvija	-8,9	-4,7	-3,3	-3,5	-2,0	0,1	9,1
Lenkija	0,5	0,1	1,7	0,4	-0,7	0,7	6,9
Lietuva	-3,8	-3,7	-1,1	-3,9	-3,7	-0,2	9
Liuksemburgas	9,7	7,4	6	7,4	6,9	7,9	18,1
Malta	3,3	4,2	4,1	3,8	3,7	4,9	6,1
Nyderlandai	10,5	10,2	10,8	9,3	9,8	11,4	17,8
Portugalija	-1,4	-1,2	-1,3	-2,2	-2,5	-2,2	3,5
Prancūzija	8,9	8,3	8,2	8,4	8,7	9,2	15,7
Rumunija	-6,7	-7,4	-7,1	-6,1	-4,7	-4,1	-1,3
Slovakija	0,7	3,2	3,3	2,1	4,8	4,1	5,1
Slovėnija	3,1	3,6	3,8	5,4	6,2	6,5	16,3
Suomija	-0,0	-0,5	-1,4	-0,9	-0,8	0,4	4,7
Švedija	13,8	12	13,4	12,3	13,6	15,6	17,1
Vengrija	7,5	7,3	7	8,1	10,8	10,5	10,5
Vokietija	9,8	10,1	10,2	10,6	11,3	10,8	16,1

10 priedas. Koreliacinė analizė tarp Gini koeficiento ir sukaupto turto ES šalyse 2014 – 2019 m. (prieš pandemiją)

Airija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,168
	Sig. (2-tailed)		,751
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,168	1
	Sig. (2-tailed)	,751	
	N	6	6

Austrija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,057
	Sig. (2-tailed)		,914
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,057	1
	Sig. (2-tailed)	,914	
	N	6	6

Belgija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,059
	Sig. (2-tailed)		,911
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,059	1
	Sig. (2-tailed)	,911	
	N	6	6

Bulgarija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,738
	Sig. (2-tailed)		,094
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,738	1
	Sig. (2-tailed)	,094	
	N	6	6

Čekija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,716
	Sig. (2-tailed)		,109
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,716	1
	Sig. (2-tailed)	,109	
	N	6	6

Danija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,061
	Sig. (2-tailed)		,908
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,061	1
	Sig. (2-tailed)	,908	
	N	6	6

Estija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,960**
	Sig. (2-tailed)		,002
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,960**	1
	Sig. (2-tailed)	,002	
	N	6	6

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Graikija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,122
	Sig. (2-tailed)		,818
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,122	1
	Sig. (2-tailed)	,818	
	N	6	6

Kipras

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,570
	Sig. (2-tailed)		,238
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,570	1
	Sig. (2-tailed)	,238	
	N	6	6

Ispanija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,100
	Sig. (2-tailed)		,851
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,100	1
	Sig. (2-tailed)	,851	
	N	6	6

Italija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,265
	Sig. (2-tailed)		,611
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,265	1
	Sig. (2-tailed)	,611	
	N	6	6

Kroatija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,688
	Sig. (2-tailed)		,131
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,688	1
	Sig. (2-tailed)	,131	
	N	6	6

Latvija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,202
	Sig. (2-tailed)		,702
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,202	1
	Sig. (2-tailed)	,702	
	N	6	6

Lenkija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,384
	Sig. (2-tailed)		,453
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,384	1
	Sig. (2-tailed)	,453	
	N	6	6

Lietuva

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,351
	Sig. (2-tailed)		,495
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,351	1
	Sig. (2-tailed)	,495	
	N	6	6

Liuksemburgas

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,384
	Sig. (2-tailed)		,453
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,384	1
	Sig. (2-tailed)	,453	
	N	6	6

Malta

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,039
	Sig. (2-tailed)		,941
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,039	1
	Sig. (2-tailed)	,941	
	N	6	6

Nyderlandai

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,447
	Sig. (2-tailed)		,374
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,447	1
	Sig. (2-tailed)	,374	
	N	6	6

Portugalija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,838*
	Sig. (2-tailed)		,037
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,838*	1
	Sig. (2-tailed)	,037	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Prancūzija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,022
	Sig. (2-tailed)		,967
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,022	1
	Sig. (2-tailed)	,967	
	N	6	6

Rumunija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,334
	Sig. (2-tailed)		,517
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,334	1
	Sig. (2-tailed)	,517	
	N	6	6

Slovakija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,866*
	Sig. (2-tailed)		,026
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,866*	1
	Sig. (2-tailed)	,026	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Slovėnija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,903*
	Sig. (2-tailed)		,014
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,903*	1
	Sig. (2-tailed)	,014	
	N	6	6

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Suomija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,600
	Sig. (2-tailed)		,208
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,600	1
	Sig. (2-tailed)	,208	
	N	6	6

Švedija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,157
	Sig. (2-tailed)		,766
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,157	1
	Sig. (2-tailed)	,766	
	N	6	6

Vengrija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,156
	Sig. (2-tailed)		,768
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,156	1
	Sig. (2-tailed)	,768	
	N	6	6

Vokietija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,159
	Sig. (2-tailed)		,763
	N	6	6
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,159	1
	Sig. (2-tailed)	,763	
	N	6	6

11 priedas. Koreliacinė analizė tarp Gini koeficiento ir sukaupto turto ES šalyse 2014 – 2020 m.

Airija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,399
	Sig. (2-tailed)		,375
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,399	1
	Sig. (2-tailed)	,375	
	N	7	7

Austrija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,350
	Sig. (2-tailed)		,441
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,350	1
	Sig. (2-tailed)	,441	
	N	7	7

Belgija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,400
	Sig. (2-tailed)		,373
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,400	1
	Sig. (2-tailed)	,373	
	N	7	7

Bulgarija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,542
	Sig. (2-tailed)		,209
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,542	1
	Sig. (2-tailed)	,209	
	N	7	7

Čekija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,430
	Sig. (2-tailed)		,336
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,430	1
	Sig. (2-tailed)	,336	
	N	7	7

Danija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,220
	Sig. (2-tailed)		,636
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,220	1
	Sig. (2-tailed)	,636	
	N	7	7

Estija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,819*
	Sig. (2-tailed)		,024
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,819*	1
	Sig. (2-tailed)	,024	
	N	7	7

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Graikija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,403
	Sig. (2-tailed)		,370
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,403	1
	Sig. (2-tailed)	,370	
	N	7	7

Kipras

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,666
	Sig. (2-tailed)		,102
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,666	1
	Sig. (2-tailed)	,102	
	N	7	7

Ispanija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,718
	Sig. (2-tailed)		,069
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,718	1
	Sig. (2-tailed)	,069	
	N	7	7

Italija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,237
	Sig. (2-tailed)		,609
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,237	1
	Sig. (2-tailed)	,609	
	N	7	7

Kroatija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,413
	Sig. (2-tailed)		,357
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,413	1
	Sig. (2-tailed)	,357	
	N	7	7

Latvija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,487
	Sig. (2-tailed)		,268
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,487	1
	Sig. (2-tailed)	,268	
	N	7	7

Lenkija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,510
	Sig. (2-tailed)		,242
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,510	1
	Sig. (2-tailed)	,242	
	N	7	7

Lietuva

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,549
	Sig. (2-tailed)		,202
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,549	1
	Sig. (2-tailed)	,202	
	N	7	7

Liuksemburgas

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,261
	Sig. (2-tailed)		,572
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,261	1
	Sig. (2-tailed)	,572	
	N	7	7

Malta

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,785*
	Sig. (2-tailed)		,036
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,785*	1
	Sig. (2-tailed)	,036	
	N	7	7

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Nyderlandai

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,785*
	Sig. (2-tailed)		,036
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,785*	1
	Sig. (2-tailed)	,036	
	N	7	7

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Portugalija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,453
	Sig. (2-tailed)		,308
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,453	1
	Sig. (2-tailed)	,308	
	N	7	7

Prancūzija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,326
	Sig. (2-tailed)		,475
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,326	1
	Sig. (2-tailed)	,475	
	N	7	7

Rumunija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,461
	Sig. (2-tailed)		,298
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,461	1
	Sig. (2-tailed)	,298	
	N	7	7

Slovakija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,902**
	Sig. (2-tailed)		,006
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,902**	1
	Sig. (2-tailed)	,006	
	N	7	7

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Slovėnija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,636
	Sig. (2-tailed)		,124
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,636	1
	Sig. (2-tailed)	,124	
	N	7	7

Suomija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,790*
	Sig. (2-tailed)		,034
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,790*	1
	Sig. (2-tailed)	,034	
	N	7	7

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Švedija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	-,083
	Sig. (2-tailed)		,859
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	-,083	1
	Sig. (2-tailed)	,859	
	N	7	7

Vengrija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,075
	Sig. (2-tailed)		,872
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,075	1
	Sig. (2-tailed)	,872	
	N	7	7

Vokietija

Correlations			
		Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Gini koeficientas
Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	Pearson Correlation	1	,913**
	Sig. (2-tailed)		,004
	N	7	7
Gini koeficientas	Pearson Correlation	,913**	1
	Sig. (2-tailed)	,004	
	N	7	7

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

12 priedas. Regresinė analizė su programa „SPSS“ tarp Gini koeficiento ir sukaupto turto ES šalyse

Slovakija

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,902 ^a	,813	,776	,8769

a. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	16,730	1	16,730	21,757	,006 ^b
	Residual	3,845	5	,769		
	Total	20,574	6			

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

b. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	26,725	,839		31,847	<,001
	Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	-1,080	,232	-,902	-4,664	,006

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

Estija

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,819 ^a	,671	,605	1,3282

a. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	17,976	1	17,976	10,190	,024 ^b
	Residual	8,821	5	1,764		
	Total	26,797	6			

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

b. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	37,263	1,621		22,987	<,001
	Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	-,638	,200	-,819	-3,192	,024

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

Malta

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,785 ^a	,617	,540	,5827

a. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2,731	1	2,731	8,042	,036 ^b
	Residual	1,698	5	,340		
	Total	4,429	6			

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

b. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	25,416	1,114		22,805	<,001
	Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	,721	,254	,785	2,836	,036

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

Vokietija

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,913 ^a	,833	,799	,8011

a. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	15,988	1	15,988	24,912	,004 ^b
	Residual	3,209	5	,642		
	Total	19,197	6			

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

b. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	22,241	1,713		12,982	<,001
	Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	,747	,150	,913	4,991	,004

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

Nyderlandai

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,833 ^a	,694	,633	,5197

a. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,067	1	3,067	11,357	,020 ^b
	Residual	1,350	5	,270		
	Total	4,417	6			

a. Dependent Variable: Gini koeficientas

b. Predictors: (Constant), Sukauptas grynasis namų ūkių turtas

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	24,335	,856		28,424	<,001
	Sukauptas grynasis namų ūkių turtas	,246	,073	,833	3,370	,020

a. Dependent Variable: Gini koeficientas